

STRATEGIA ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY NA LATA 2026-2030



PYZDRY 2025

WYKONAWCA: VOTER PUBLIC RELATIONS, POZNAŃ

SPIS TREŚCI:	2
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA I REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU	4
WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH W TREŚCI OPRACOWANIA	4
I. UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W PYZDRACH NR VI /74 /2025 Z 7.03.2025 R. ORAZ ZARZĄDZENIE BURMISTRZA PYZDR NR X/2025 Z 10.03.2025 R.	5/11
II.WSTĘP	12
1. Omówienie celu sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030	12
2. Charakterystyka stosowanych narzędzi planowania rozwoju w Polsce w odniesieniu do wspólnotowych, krajowych i regionalnych dokumentów	13
2.1 Omówienie dokumentów wspólnotowych	13
2.2 Przeznaczenie poszczególnych funduszy	13
2.3 Omówienie dokumentów krajowych, szczególnie Koncepcji Rozwoju Kraju 2050, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, Koncepcji Zagospodarowania Kraju 2030, Krajowego Programu Reform 2023/2024 oraz Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2035, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2021-2027, Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Strategii Rozwoju Powiatu Wrzesińskiego 2021-2025.	14
2.4 Strategia Rozwoju Gminy i Miasta i Pyzdry na lata 2016 – 2025	20
2.5 Metodologia prac nad dokumentem	21
III. Analiza SWOT oraz korelacje SWOT - TOWS	22
3.1 Metodyka	23
3.2 Mocne strony i słabe strony	23
3.3 Szanse i zagrożenia	23
3.4 Ustalenie metodologii ocen oraz korelacji	24
3.5 Wybór modelu strategii na podstawie wyników	25/39
IV. Misja, wizja, strategiczne obszary interwencji, kluczowe wyzwania oraz kierunki interwencji	40
4.1 Misja i wizja	40
4.2 Drzewo strategiczne	41
4.3 Strategiczne obszary interwencji, kluczowe wyzwania oraz kierunki interwencji	42
4.3.1 GOSPODARKA I RYNEK PRACY	44
4.3.2 DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA CZASU WOLNEGO	50
4.3.3 PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	57
4.3.4 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY	66
V. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy i Miasta Pyzdry wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	72
5.1 Model polityki funkcjonalno-przestrzennej gminy i miasta	72
5.2 Rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni Gminy i Miasta Pyzdry	113
5.3 Najważniejsze uwarunkowania wpływające na rozwój Gminy i Miasta Pyzdry	113
5.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	114
VI. Obszary strategicznej interwencji	121
6.1 Obszary strategicznej interwencji określone w strategii województwa wraz z zakresem planowanych działań	121
6.2 Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Gminy i Miasta Pyzdry wraz z zakresem planowanych działań	129
VII. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu	131
VIII. System realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030	137
8.1 System wdrażania	137
8.2 Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii	138

8.3 Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu na poziomie społecznym	138
8.4 Sprawozdawczość realizacji strategii	146
IX. Ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030	150
9.1 Ramy finansowe	150
9.2 Potencjalne źródła finansowania	152
X. Spis tabel i rysunków	162

PODSTAWY PRAWNE PRZYSTĄPIENIA I OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU

Podstawę przystąpienia i opracowania dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030” stanowi uchwała Rady Miejskiej w Pyzdrach nr VI/74/2025 r. z dnia 7 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowania strategii oraz zarządzenie Burmistrza Pyzdr nr X/2025 z dnia 10 marca 2025 r. w sprawie powołania Zespołu Koordynacyjnego i Zespołu Programowego ds. współpracy przy opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030.

Uchwałę o przystąpieniu do strategii rozwoju przyjęto na podstawie: art. 10e ust. 1 i art. 10f ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024, poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r., poz. 324 z późn. zm.), a zarządzenie w sprawie powołania zespołu do spraw opracowania strategii na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.).

Zmiany związane z ustawą o polityce rozwoju mają trzy cele. Po pierwsze, tworzą grunt prawny pod nowe rozdanie unijnych funduszy. Po drugie, wpisują do ustawy nowe instrumenty polityki regionalnej, które wzmacniają pozycję samorządów lokalnych. Po trzecie, ściśle wiążą planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym. Nowelizacja ustawy wprowadza nowy system dokumentów strategicznych. Dokumenty, przygotowywane na krajowym, regionalnym i lokalnym poziomie zarządzania, będą ze sobą powiązane i spójne. Ich wzajemna integracja odnosić się będzie zarówno do treści, celów i obszarów strategicznej interwencji.

WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH W STRATEGII ROZWOJU GMINY PYZDRY:

CO	-	Cel ogólny
CSz	-	Cel szczegółowy
CT	-	Cel tematyczny
EFRR	-	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	-	Europejski Fundusz Społeczny
FS	-	Fundusz Spójności
GUS	-	Główny Urząd Statystyczny
JST	-	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPR	-	Krajowy Program Reform
KSRR	-	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
MPZP	-	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
MSP	-	Małe i Średnie Przedsiębiorstwo
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NPPDL	-	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
NSP	-	Narodowy Spis Powszechny
OP	-	Oś priorytetowa
OSI	-	Obszar Strategicznej Interwencji
OZE	-	Odnawialne Źródło Energii
PI	-	Priorytet Inwestycyjny (w WPRO lub PO)
POLIŚ	-	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2021 – 2027
POIR	-	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2021 – 2027
POPT	-	Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2021 – 2027
POWER	-	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2021 – 2027
PR	-	Priorytet
SPWPR	-	Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027
TIK	-	Technologie Informacyjne i Komunikacyjne
UE	-	Unia Europejska
FEW	-	Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021 - 2027
ZIT	-	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

UCHWAŁA NR VI/74/2025
RADY MIEJSKIEJ W PYZDRACH

z dnia 7 marca 2025 r.

w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji

Na podstawie art. 10e ust. 1 i art. 10f ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024, poz. 1465, 1572, 1907, 1940) w związku z art. 3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r., poz. 198) Rada Miejska w Pyzdrach uchwala, co następuje:

- § 1.** Przystępuje się do opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030.
- § 2.** Upoważnia się Burmistrza Pyzdr do powołania Grupy Koordynacyjnej ds. prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 -2030 oraz Zespołu Programowego ds. oświaty i kultury, zdrowia, pomocy społecznej, sportu, rekreacji i turystyki, rolnictwa, ekologii, infrastruktury i przedsiębiorczości.
- § 3.** Określa się szczegółowy tryb opracowania projektu Strategii rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, w tym tryb konsultacji społecznych, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 4.** Określa się harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.
- § 5.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Pyzdr.
- § 6.** Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca Rady

Justyna Sosnowska

Szczegółowy tryb opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, w tym tryb konsultacji społecznych, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

1. Projekt Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 opracowuje się zgodnie z zasadami określonymi w art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
2. Procedura dotycząca szczegółowego trybu opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025r. poz. 198), powinna uwzględniać wszystkie akty prawne mające wpływ na jej przebieg, w tym ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r., poz. 1465, 1572, 1907, 1940)), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).
3. Na prace związane z przygotowaniem projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 składają się w szczególności:
 - a) opracowanie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy przygotowanej na potrzeby strategii;
 - b) wypracowanie założeń programowych strategii, w tym określenia celów i kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i wskaźników;
 - c) wypracowanie założeń funkcjonalno-przestrzennych strategii:
 - ❖ określenie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie i mieście,
 - ❖ charakterystyka obszarów strategicznej interwencji zawartych w strategii rozwoju województwa i fakultatywnie określenie obszarów strategicznej interwencji gminy i miasta, wraz z zakresem planowanych działań.
4. Wypracowanie założeń wdrożeniowych strategii:
 - a) określenie systemu realizacji strategii, w tym wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych;
 - b) określenie ram finansowych i źródeł finansowania.
5. Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, zgodnego z przepisami, standardem i spójnego z wytycznymi dokumentów nadrzędnych.
6. Projekt Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy, a także z właściwym Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie:
 - a) ogłoszenie przy pomocy środków masowego przekazu, w tym strony internetowej gminy informacji o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu strategii oraz terminie i miejscu spotkań konsultacyjnych;
 - b) przeprowadzenie konsultacji z wykorzystaniem co najmniej dwóch z wymienionych form: pisemnej – ankiety internetowej i spotkań konsultacyjnych realizowanych w trybie stacjonarnym lub on-line.
 - c) przygotowanie sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji zawierającego w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem oraz jego publikacja co najmniej na stronie internetowej gminy.

7. Opiniowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030: przekazanie projektu strategii Zarządowi Województwa Wielkopolskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.
8. Przygotowanie korekty Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji i opinii wydanej przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego.
9. Przeprowadzenie uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030.
10. Przygotowanie projektu Strategii rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonej uprzednio ewaluacji.
11. Przeprowadzenie lub odstąpienie od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
12. Przyjęcie Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 przez Radę Miejską w Pyzdrach w drodze uchwały.

Harmonogram opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030

WYSZCZEGÓLNIENIE	TERMIN
Przystąpienie do opracowania Strategii: 1. Podjęcie Uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030.	I kw. 2025
Zdiagnozowanie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, określenie wyzwań rozwojowych: 1. Zebranie danych i ich analiza (przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców, instytucji, stowarzyszeń itp.). 2. Opracowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. 3. Opracowanie wniosków z diagnozy.	I/II kw. 2025
Przyjęcie propozycji misji, wizji, celów strategicznych, kierunków i działań oraz projektów strategicznych.	II kw. 2025
Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030.	II/III kw. 2025
Przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz opiniowanie projektu Strategii z podmiotami zewnętrznymi.	II/III kw. 2025
Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, przy uwzględnieniu ewentualnych uwag i uzyskaniu opinii.	III kw. 2025
Weryfikacja konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 na środowisko oraz przeprowadzenie tejże oceny (w przypadku zaistnienia takiej konieczności).	III kw. 2025
Uchwalenie Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 przez Radę Miejską w Pyzdrach.	IV kw. 2025

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr VI/74/2025
Rady Miejskiej w Pyzdrach
z dnia 07.03.2025 r.

w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Głównym celem opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 jest wykonanie nowego opracowania, które będzie uwzględniać znowelizowane przepisy prawa, a zwłaszcza Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obowiązującej od 24 września 2023 r. oraz nowe wyzwania rozwojowe.

Strategia jest dokumentem nadrzędnym i stanowi podstawę do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy i Miasta. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego zostanie zastąpione Planem Ogólnym, które określać będzie zasady zabudowy na terenie gminy, wynikające z uwarunkowań rozwojowych określonych w strategii rozwoju, a szczególnie z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń w zakresie kształtowania polityki przestrzennej gminy. Podjęcie uchwały pozwoli przystąpić do opracowania dokumentu spełniającego wymogi umożliwiające pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych Gminy i Miasta Pyzdry.

Strategia jest też podstawą do opracowania innych obowiązkowych lub fakultatywnych programów obowiązujących w gminie i mieście. Mając powyższe na uwadze, konieczne jest opracowanie Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, aby odzwierciedlała najbardziej aktualny stan Gminy i Miasta. W związku z tym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne zarówno z przyczyn formalnych jak i rozwojowych.

Przewodnicząca Rady

Justyna Sosnowska

**Zarządzenie Nr X/2025
z dnia 10.03.2025 r.
Burmistrza Pyzdr**

**w sprawie powołania zespołu do spraw współpracy w opracowaniu
Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdr na lata 2026-2030**

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 uchwały nr VI/74/2025 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 07.03.2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowania „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdr na lata 2026-2030” zarządzam, co następuje:

§ 1

W związku z przystąpieniem do opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdr na lata 2026-2030 powołuje się Grupę Koordynacyjną oraz Zespół ds. współpracy w opracowaniu strategii rozwoju w następującym składzie:

1. Wioletta Topór-Mench
2. Grażyna Juszczyk
3. Robert Klimczak

Zespół do spraw: oświaty, kultury, zdrowia, pomocy społecznej, sportu i turystyki, infrastruktury, przedsiębiorczości, rolnictwa, ekologii:

1. Joanna Frankiewicz
2. Anna Pecelerowicz
3. Honorata Koszarek
4. Iwona Bakowska
5. Anna Wojciechowska
6. Marta Zielińska
7. Beata Kruszka
8. Sylwia Kaźmierska
9. Marta Ciesielska
10. Robert Czerniak
11. Aleksandra Sylwestrzak.

§ 2

1. Zadaniem Grupy Koordynacyjnej oraz Zespołu ds. opracowania Strategii rozwoju jest współpraca w przygotowaniu projektu dokumentu, a w szczególności udział w spotkaniach i warsztatach mających na celu określenie:
 - a) problemów rozwoju,
 - b) misji, wizji, obszarów oraz kierunków strategicznej interwencji, wyzwań oraz celów strategicznych,
 - c) celów operacyjnych oraz działań strategicznych, zadań, programów,
 - d) systemu realizacji oraz ram finansowych,
 - e) systemu monitorowania, ewaluacji oraz aktualizacji realizacji założonych celów.

2. Zadaniem Grupy Koordynacyjnej oraz Zespołu ds. współpracy w opracowaniu strategii jest zatwierdzenie rozstrzygnięć zawartych w dokumencie – Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdr na lata 2026-2030.

§ 3

Zobowiązuje się pozostałych pracowników Urzędu Miejskiego i jednostek podległych do współpracy z Grupą Koordynacyjną oraz Zespołem ds. współpracy w opracowaniu Strategii Rozwoju, a w szczególności do przekazywania niezbędnych do prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju informacji i materiałów.

§ 4

W czasie prac Zespołu ds. współpracy w opracowaniu strategii mogą brać w niej udział niezbędni eksperci i specjaliści oraz osoby spoza składu, w szczególności reprezentujące istotnych dla rozwoju gminy partnerów społeczno-gospodarczych.

§ 5

Opracowany projekt Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 podlegać będzie zatwierdzeniu w drodze uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach. Z dniem uchwalenia strategii, Grupa Koordynacyjna oraz Zespół ds. opracowania strategii rozwoju ulega rozwiązaniu.

§ 6

Wykonanie Zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Pyzdrach.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Burmistrz Pyzdr
/-/ Przemysław Dębski**

I. WSTĘP

1. OMÓWIENIE CELU SPORZĄDZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY

Strategia jest odpowiedzią na stojące przed Gminą i Miastem Pyzdry wyzwania, które wiążą się z globalizacją i rewolucją gospodarczo – technologiczną, ponieważ zmieniają one sposób funkcjonowania gospodarki lokalnej i społeczeństwa. Dzięki nowoczesnym technologiom wzrasta wydajność i produktywność gospodarki lokalnej, ale pojawiają się nowe formy wykluczeń lub marginalizacji, takie jak wykluczenia cyfrowe, „bezrobocie technologiczne”. Wyzwaniem jest podnoszenie jakości i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego.

Kluczowe staje się także przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych i dezintegracji społecznej, konieczność wzmacniania tożsamości i dążenie do większej spójności społecznej. Proces starzenia się społeczeństwa lokalnego wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie nasila napięcia i osłabia spójność społeczną. Potencjalne zagrożenie niedoboru mieszkańców aktywnych zawodowo może skłonić do podjęcia przemyślanej polityki migracyjnej. Wyzwaniem jest także poprawa warunków życia mieszkańców oraz warunków dla rozwoju gospodarki lokalnej. Działania te muszą przebiegać z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.

W uzasadnieniu przystąpienia do opracowania „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030” stwierdzono, że opracowanie tego dokumentu uwzględni aktualne uwarunkowania ekonomiczne, przepisy prawa oraz zmieniające się potrzeby mieszkańców. Pozwoli również spełnić wymogi umożliwiające pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych gminy.

Strategia jest szansą na stworzenie długofalowej wizji rozwoju gminy oraz koordynacji i hierarchizacji działań, które pozwolą dodatkowo na właściwe i w odpowiedniej kolejności rozwiązywanie i przewidywanie problemów. Dokument ten zwiększy wiarygodność gminy wobec partnerów zewnętrznych oraz przygotuje lokalną społeczność do nadchodzących zmian.

Przy opracowywaniu „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030” wzięto pod uwagę zmiany ustaw: o samorządzie gminnym oraz o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wprowadzających obowiązek przygotowania zintegrowanego dokumentu strategicznego, zawierającego zarówno problematykę społeczno-gospodarczą, jak i przestrzenną.

Treść „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030” uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy Strategii Wielkopolska 2030, które odnoszą się do projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).

Polityka spójności Unii Europejskiej jest najważniejszą płaszczyzną, obok polityk krajowych, regionalnych, do których odnoszą się zapisy Strategii Wielkopolska 2030, w tym także „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030”, przy zachowaniu zgodności wertykalnej i horyzontalnej podczas jej tworzenia. Wynika to z faktu, iż jest to najskuteczniejszy instrument zwiększenia globalnej konkurencyjności UE, a jednocześnie podstawowy instrument wyrównywania różnic rozwojowych i uruchamiania potencjałów wewnętrznych na lokalnych obszarach wymagających wsparcia.

W dyskusji nad kształtem polityki spójności po 2020 r., wskazuje się, że powinna ona koncentrować się na innowacyjności i inteligentnej transformacji gospodarczej (cel polityki spójności UE: „Europa bardziej inteligentna”), promocji czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganiu ryzyku i zarządzania ryzykiem (cel: „niskoemisyjna Europa bardziej przyjazna dla środowiska”), zwiększeniu mobilności i doskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych (cel: „Europa lepiej połączona”), wdrażaniu europejskiego filaru praw socjalnych (cel: „Europa o silnym wymiarze społecznym”) oraz wspieraniu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych (cel: „Europa bliżej obywateli”).

Realizacja programów i projektów przyszłego dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030” będzie odbywać się w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2021 – 2027.

2. CHARAKTERYSTYKA STOSOWANYCH NARZĘDZI PLANOWANIA ROZWOJU W POLSCE W ODNIESIENIU DO WSPÓLNOTOWYCH, KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTÓW

2.1 OMÓWIENIE DOKUMENTÓW WSPÓLNOTOWYCH

Unia Europejska od wielu lat realizuje politykę regionalną, która opiera się na kluczowych dla jej rozwoju dokumentach strategicznych. Wpływ na opracowanie tych dokumentów miały poszczególne kraje wchodzące w strukturę UE oraz postępujące zmiany społeczno-gospodarcze. Celem opracowania Strategii Unii Europejskiej – Europa 2020 była poprawa konkurencyjności Europy pod względem gospodarczym, społecznym i przestrzennym, przy uwzględnieniu poprawy standardów życia jej mieszkańców. Dokument ten skupia się na wzajemnie powiązanych ze sobą trzech priorytetach dotyczących rozwoju:

- ❖ Inteligentnego, czyli rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- ❖ Zrównoważonego, czyli wspieraniu gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów w sposób bardziej przyjazny dla środowiska oraz bardziej konkurencyjny,
- ❖ Sprzyjającego włączeniu społecznemu, poprzez wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Z treści tego dokumentu wynika, że określone w nim kierunki rozwoju preferują wzmocnienie pozycji obywateli poprzez zapewnienie zatrudnienia, inwestowanie w podnoszenie kwalifikacji, modernizację rynku pracy, a wszystko po to, aby tworzyć spójne społeczeństwo obywatelskie, uczestniczące w procesie rozwiązywania różnych problemów.

Komisja Europejska na okres programowa 2021–2027 przyjęła, w stosunku do poprzedniego okresu programowania 2014–2020, szereg nowych założeń, które przyczynią się do lepszej realizacji polityki spójności Unii Europejskiej. Zmiany dotyczą między innymi stosowania wieloletnich instrumentów finansowych dla skuteczniejszej realizacji projektów, z udziałem wkładu własnego. Unia Europejska wybrała instrumenty finansowe, takie jak partnerstwo publiczno-prywatne, czy instrumenty korekcyjne pozostawia do wyboru państwom członkowskim.

Poza tym, wzrost efektywności wykorzystania środków unijnych ma zagwarantować roczna kontrola rozliczeń z państwami członkowskimi, ponieważ w dokumencie określono coroczną 90% wypłatę kwot należnych państwu – członkowi UE, a pozostałą po dokonaniu kontroli i uzyskaniu całkowitej pewności, co do prawidłowości dokonania wydatków zgodnie z założonymi celami rozwojowymi.

2.2 PRZEZNACZENIE POSZCZEGÓLNYCH FUNDUSZY

O wielkości wsparcia z funduszy Unii Europejskiej decyduje wskaźnik poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, który jest obliczany dla każdej jednostki terytorialnej, z reguły, przy użyciu metod taksometrycznych. Dla dokonywania diagnozy regionu w celu określenia granic obszaru wsparcia stosuje się kryteria zawarte w art. 47 Rozporządzenia (WE) 1828/2006.

Stosowanie tej metodologii umożliwia obliczenie terytorialnych miar rozwoju (TMR) za pomocą wskaźników syntetycznych dla każdego obszaru, a w przypadku gminy nawet dla jej jednostek pomocniczych, co znacznie ułatwia władzy lokalnej i radnym ich współpracę z mieszkańcami.

Fundusze Unii Europejskiej przeznaczone są dla regionów mniej rozwiniętych w skali UE. Wielkopolska, w tym także Gmina i Miasto Pyzdry mają możliwość uzyskania wsparcia finansowego dla wielu projektów inwestycyjnych, których realizacja odpowiada potrzebom społecznym. Zgodnie z zapisami wykorzystania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Wielkopolska 50% funduszy musi przeznaczyć na zapewnienie efektywności energetycznej i inwestycje w odnawialne źródła energii oraz na wdrożenie innowacji i wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) około 20% przeznacza się na zwalczanie ubóstwa i budowę partnerstwa społecznego, w tym z udziałem partnerów społecznych i organizacji pozarządowych.

Działania realizowane przez gminę w ramach nowej polityki regionalnej muszą być wzajemnie powiązane z celami powiatu oraz regionu, a więc uwzględniać przede wszystkim:

- ❖ wybór takiej interwencji publicznej, która będzie wzmacniać konkurencyjność lokalną, a docelowo regionu,
- ❖ większe niż dotąd wykorzystanie przewag konkurencyjnych i potencjałów rozwojowych gminy, które przyczyni się do lepszego wykorzystania przewag konkurencyjnych i potencjałów rozwojowych regionu,
- ❖ wspieranie tworzenia wieloletnich, lokalnych polityk rozwojowych gminy, odpowiadające potrzebom społecznym, poprzez zdefiniowanie programów strategicznych, planów lokalnego rozwoju, a także w zakresie innych planów sektorowych gminy,
- ❖ wybór skoncentrowanych inwestycji, szczególnie dla lokalnych obszarów wsparcia, poprzez odejście od rozproszonych inwestycji, które z reguły nie są w pełni uzasadnione pod względem ekonomicznym i społecznym.

2.3 OMÓWIENIE DOKUMENTÓW KRAJOWYCH, SZCZEGÓLNIE KONCEPCJI ROZWOJU KRAJU 2050, STRATEGII ROZWOJU KRAJU 2030, KRAJOWEJ STRATEGII ROZWOJU REGIONALNEGO 2030, KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030, KRAJOWEGO PROGRAMU REFORM 2023/2024 ORAZ ŚREDNIOOKRESOWEJ STRATEGII ROZWOJU KRAJU 2035, PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2021-2027, PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI 2021-2027, STRATEGII ROZWOJU POWIATU WRZESIŃSKIEGO 2023 - 2030

Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobligowana do uczestnictwa w tworzeniu polityki unijnej, głównie poprzez tworzenie polityki na szczeblu krajowym oraz regionalnym, w oparciu o własne opracowania strategiczne i średniookresowe. Jednym z tych dokumentów jest **Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK2050)**.

Proces opracowania wizji rozwoju Polski do roku 2050 – Koncepcji Rozwoju Kraju (KRK 2050) – jest odpowiedzią na to wyzwanie. Zmiany klimatyczne, społeczne, gospodarcze i polityczne powodują, że planowanie przyszłości musi być elastyczne, by skutecznie reagować na zmieniającą się rzeczywistość.

Znaczenia nabiera proaktywna postawa, która polega na świadomym, opartym na rzetelnych danych planowaniu możliwych ścieżek rozwoju. W tym kontekście niezwykle ważne jest przygotowanie długookresowego dokumentu wizyjnego, opartego na eksperckich badaniach, który będzie:

- ❖ identyfikował kluczowe światowe trendy kształtujące przyszłość w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej;
- ❖ wskazywał zestaw najważniejszych wyzwań rozwojowych, z jakimi mierzy i mierzyć się będzie Polska;
- ❖ formułował możliwe scenariusze rozwojowe;
- ❖ rekomendował strategiczne wybory w ramach polityk publicznych.

KRK 2050 jest jednym z elementów integracji systemu zarządzania polityką rozwoju Polski. Na mocy ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, koncepcja ma stać się dokumentem łączącym planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym. W przestrzeni zachodzi większość procesów rozwojowych, które bezpośrednio lub pośrednio kształtują nasze środowisko życia. Różne obszary Polski potrzebują odmiennego spojrzenia i własnych ścieżek rozwoju. Naszym celem jest zachowanie różnorodności wszystkich obszarów przy jednoczesnym wzmacnianiu spójności terytorialnej i zrównoważonym wykorzystaniu zasobów naturalnych.

Głównym celem Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 jest:

- ❖ Identyfikacja trendów i wyzwań: KRK 2050 ma identyfikować trendy i wyzwania rozwojowe, z jakimi Polska będzie się zmagać w przyszłości.
- ❖ Zarysowanie scenariuszy przyszłości: Dokument ma dostarczyć scenariuszy przyszłości, które pozwolą na „symulację” warunków, w jakich administracja publiczna będzie podejmować decyzje.
- ❖ Wyznaczenie wizji Polski 2050: KRK 2050 ma zarysować wyidealizowaną wizję Polski w 2050 r., która będzie wyznaczać poziom ambicji dla przyszłych polityk publicznych.
- ❖ Wskazanie kluczowych wniosków: Dokument ma wskazywać kluczowe wnioski wynikające z analizy trendów i scenariuszy, które będą służyć do podejmowania decyzji strategicznych.

Nowy dokument **Koncepcja Rozwoju Kraju 2050** rozwija i modyfikuje model polaryzacyjno-dyfuzyjny równoważenia rozwoju Polski, zastępując go modelem terytorialnego rozwoju (dyfuzji), który ściśle koresponduje z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2030.

Innym ważnym dokumentem jest **Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 – Trzecia fala nowoczesności, która wynika z raportu „Polska 2030 Wyzwania Rozwojowe”**.

Głównym celem Strategii Rozwoju Kraju 2030 jest poprawa jakości życia mieszkańców, której wyrazem będzie poprawa wskaźników jakości życia oraz wartości i tempa wzrostu PKB.

Strategia ta zakłada wzmocnienie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój.

Cele strategiczne tej strategii wskazano w rozdziale VII w części dotyczącej wytycznych i założeń zawartych w dokumentach wyższego rzędu, gdzie w zakresie realizacji celów szczegółowych zakłada ona w:

Obszarze II – Konkurencyjna gospodarka

- ❖ wzmocnienie stabilności makroekonomicznej,
- ❖ wzrost wydajności gospodarki,
- ❖ zwiększenie innowacyjności gospodarki,
- ❖ rozwój kapitału ludzkiego,
- ❖ zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych,
- ❖ efektywność energetyczną i poprawę stanu środowiska,
- ❖ zwiększenie efektywności transportu.

Obszarze III – Spójność społeczna i przestrzenna

- ❖ integrację społeczną,
- ❖ zapewnienie dostępu oraz standardów usług publicznych,
- ❖ wzmocnienie mechanizmów dyfuzji oraz integracji przestrzennej dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Nowy dokument **Strategia Rozwoju Kraju 2030** rozwija i modyfikuje model polaryzacyjno-dyfuzyjny równoważenia rozwoju Polski, zastępując go modelem terytorialnego rozwoju (dyfuzji), który ściśle koresponduje z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2030.

Jeszcze Innym ważnym dokumentem jest **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030**: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, w której określono trzy podstawowe cele polityki regionalnej:

- ❖ wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- ❖ budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,
- ❖ tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

W dokumencie tym jest mowa o tzw. obszarach interwencji (OSI), które są szczególnie ważne dla gmin położonych blisko ośrodków miejskich z punktu widzenia realizacji procesów rozwoju społeczno-gospodarczego, poprzez wzmocnienie potencjałów oraz warunków do wdrażania rozwiązań integrujących przestrzeń funkcjonalną w zakresie zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury drogowej, usług komunalnych i rynku pracy.

Krajowe ramy dla zagospodarowania przestrzennego, które są również ważne dla gmin powiatu wrzesińskiego, w tym dla Gminy i Miasta Pyzdry określa **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030**. Koncepcja ta jako dokument strategiczny największy nacisk kładzie na działania wprowadzające ład przestrzenny. Celem strategicznym jest takie wykorzystanie przestrzeni, aby doprowadziło to do zwiększenia konkurencyjności, zatrudnienia, sprawności państwa oraz spójności społeczno-gospodarczej kraju.

KPZK 2030 wskazuje zalecenia odnoszące się do subregionów w ogólnym zakresie, bez wskazywania konkretnych przypadków. Zakreśla również zasady oraz kierunki działań planistycznych, odnoszących się do obszarów wiejskich, co wyraźnie określono przy realizacji:

- Kierunku 2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich, gdzie przewiduje się działania mające na celu wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju wsi z jednoczesnym wykorzystaniem ich wewnętrznego potencjału. Dostosowanie do zmian powinno odbywać się w oparciu o lokalną specjalizację, wykorzystanie unikalnych walorów.

- **Kierunku 2.2.3.** Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich stwarzająca konieczność wzmocnienia procesów dyfuzji rozwojowych z miasta na obszary otaczające, poprzez rozwój sieci komunikacyjnych, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów wiejskich czy poprawę jakości usług publicznych.

Dokumentem, który zasługuje na szczególną uwagę jest **Umowa Partnerska**, która określa kierunki interwencji w latach 2021-2027 trzech polityk unijnych w Polsce: Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybołówstwa.

Została ona wypracowana w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie wdrażania perspektywy 2004-2006, 2007-2013 oraz 2014-2020. Krajowe programy operacyjne, regionalne programy operacyjne oraz fundusze europejskie dla regionów z nową perspektywę finansową 2021-2027, to instrumenty realizacji Umowy Partnerskiej.

Dokumentem łączącym polityki krajowe ze wspólnotowymi jest **Krajowy Program Reform 2030** na rzecz realizacji strategii Europa 2030, której cele ukierunkowane są na odrabianie zaległości rozwojowych oraz budowanie nowych przewag konkurencyjnych w następujących trzech obszarach priorytetowych:

- ❖ infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego,
- ❖ innowacyjność dla wzrostu inteligentnego,
- ❖ aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Innym ważnym dokumentem szczególnie dla gmin, w których głównym źródłem utrzymania mieszkańców stanowi rolnictwo jest **Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027**, w zakresie wszystkich celów, które obejmują następujące priorytety:

1. Ułatwienie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych,
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie,
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym,
6. Zwiększenie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Innym niezmiennie istotnym dokumentem dla realizacji rozwoju samorządowych jednostek terytorialnych w kolejnych latach jest **Fundusz Europejski dla Wielkopolski 2021-2027**, który jest strategią dotyczącą wkładu programu operacyjnego Wielkopolski w realizację unijnej Strategii na rzecz inteligentnego zrównoważonego wzrostu, sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

Wspomniana wcześniej Umowa Partnerska wyznacza ramy interwencji FEW 2021-2027 w następujących obszarach:

GOSPODARKA – CELE:

1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych;
3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym przez inwestycje produkcyjne;
4. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości;

ŚRODOWISKO I ENERGIA – CELE:

1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych;
2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą UE 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju;
3. Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego;
4. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej;
5. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki oszczędzającej zasoby;
6. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym dla obszarów miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń;

ZRÓWNOWAŻONA MOBILNOŚĆ MIEJSKA – CELE:

1. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zero emisyjnej;

TRANSPORT – CELE:

1. Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej;

INFRASTRUKTURA DLA SPOŁECZEŃSTWA (EFRR) – CELE:

1. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie, przez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym przez wspieranie odporności w zakresie kształcenia na odległość oraz online;
2. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup o niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe oraz usługi społeczne;
3. Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej u wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;
4. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych;

SPOŁECZEŃSTWO (EFS+) – CELE:

1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także przez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;
2. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspierania aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia;
3. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;

4. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwienie zmian ścieżki zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej;
5. Zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług , które wspierają dostęp do mieszkań i opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;
6. Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci;

SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA – CELE:

1. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii do roku 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050, w oparciu o porozumienie paryskie.

2.4 STRATEGIA ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY NA LATA 2021 – 2025

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2021-2025 została przyjęta do realizacji uchwałą nr XXV/218/2021 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 28 października 2021 r. W ramach tego dokumentu zdefiniowano misję, wizję, obszary problemowe oraz cele strategiczne.

WIZJA GMINY I MIASTA PYZDRY:

Gmina i Miasto Pyzdry – miejscem, gdzie warto mieszkać, wypoczywać, a także inwestować.

MISJA GMINY I MIASTA PYZDRY:

Misją Gminy i Miasta Pyzdry jest tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju osadnictwa, aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz działalności gospodarczej. W tym celu podejmowane są różnorodne inicjatywy z poszanowaniem dziedzictwa historycznego oraz przyrodniczego gminy.

W „Strategii” zdefiniowano dwa cele strategiczne, którym przyporządkowano następujące cele operacyjne oraz działania:

Cel strategiczny 1. Rozwój funkcji mieszkaniowej i turystycznej gminy Pyzdry

Cel operacyjny 1.1: Rozwój lokalnego układu drogowego

Cel operacyjny 1.2: Wzrost poziomu skanalizowania gminy Pyzdry

Cel operacyjny 1.3: Rozwój i modernizacja infrastruktury wpływającej na jakość życia

Powyższe cele będą realizowane poprzez następujące działania:

- ❖ uzbrajanie terenów mieszkaniowych,
- ❖ rozbudowa dostępnej infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej,
- ❖ przebudowa, rozbudowa dróg i chodników,
- ❖ rozbudowa sieci szerokopasmowego Internetu,
- ❖ rozbudowa sieci gazowej,
- ❖ poszerzenie oferty usług zdrowotnych i około zdrowotnych,
- ❖ likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej,
- ❖ poszerzenie oferty zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i seniorów,
- ❖ doposażenie jednostek OSP w sprzęt ratowniczo-gaśniczy,
- ❖ dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- ❖ termomodernizację obiektów użyteczności publicznej,
- ❖ elektroniczną usług publicznych.

Cel strategiczny 2. Wzrost konkurencyjności gospodarczej i atrakcyjności inwestycyjnej gminy Pyzdry

Cel operacyjny 2.1: Tworzenie i promocja lokalnych stref aktywności gospodarczej

Cel operacyjny 2.2: Poprawa infrastruktury gazowej, energetycznej i telekomunikacyjnej

Powyższe cele będą realizowane poprzez następujące działania:

- ❖ wytyczanie nowych terenów pod aktywizację gospodarczą, ujęcie ich w dokumentach planistycznych oraz aktualizacja dokumentów planistycznych,
- ❖ rozbudowa sieci gazowej,
- ❖ modernizacja sieci energetycznej,
- ❖ rozbudowa sieci telekomunikacyjnej,
- ❖ uzbrajanie terenów inwestycyjnych i pod aktywizację gospodarczą.

Najważniejsze kierunki w latach 2021-2025

- ❖ Komunikacja
- ❖ Ochrona środowiska
- ❖ Kultura, turystyka, zabytki
- ❖ Bezpieczeństwo
- ❖ Jakość życia

2.5 METODOLOGIA PRAC NAD DOKUMENTEM

W ramach prac nad dokumentem, proces planowania strategicznego i średniookresowego oparto na metodzie ośmiu etapów w ramach czterech faz procesu: przygotowania, diagnozowania, planowania i realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030. W metodyce prac nad tym dokumentem zostanie uwzględnionych pięć zasadniczych kwestii:

- ❖ rozwój lokalny – to proces, działanie, a nie stan,
- ❖ podmiotem rozwoju lokalnego nie są władze lokalne, ale lokalna wspólnota mieszkańców gminy (jeśli nawet dokument ten inicjuje władza samorządowa – robi to w interesie wspólnoty),
- ❖ motorem rozwoju są (głównie) siły i czynniki endogenne - wewnętrzne,
- ❖ gospodarka jest wprawdzie kluczem rozwoju lokalnego, ale rozwój lokalny, to coś więcej niż lokalny rozwój gospodarczy,
- ❖ kryterium rozwoju jest zadowolenie mieszkańców, zaspokojenie ich aspiracji, ich odczucie „poprawy warunków” i „podniesienia standardu”.

Diagnozę stanu społeczno-gospodarczego Gminy i Miasta Pyzdry postanowiono uzupełnić wnikliwą oceną stopnia realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2021-2025. Wnioski z szerokiej dyskusji z grupą koordynacyjną oraz z sektorowymi zespołami roboczymi, dotyczące stopnia realizacji poprzedniego dokumentu w odniesieniu do prac nad nowym dokumentem, stanowiły bogaty materiał uzupełniający o istotne dane porównawcze na temat stanu Gminy i Miasta Pyzdry uzyskane z różnych źródeł.

Dodatkowo, wśród mieszkańców Gminy i Miasta Pyzdry przeprowadzono ankietę w celu uzyskania opinii na temat zaspokojenia ich aspiracji, odczuć „poprawy warunków”, „podniesienia standardu życia” oraz ich oczekiwań na przyszłość, w związku z opracowywaniem nowego dokumentu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030.

Tego typu diagnoza została przeprowadzona zarówno w ujęciu statystycznym (dotyczyła przeszłości na podstawie danych statystycznych), jak również w ujęciu dynamicznym, które uwzględniało możliwe do uzyskania zmiany w stanie społeczno-gospodarczym Gminy i Miasta Pyzdry, zaprezentowane w dokumentach strategicznych i średniookresowych powiatu wrzesińskiego oraz województwa wielkopolskiego. Głównym źródłem danych o stanie Gminy i Miasta Pyzdry i podstawą ich wykorzystania poniżej w syntetycznej części raportu oraz w kolejnej części (bardziej szczegółowej obejmującej lata 2019 – 2023) stanowiły:

- ❖ **Bank Danych Lokalnych GUS (BDL),**
- ❖ **Strona Internetowa https://www.polskawliczbach.pl/gmina_pyzdry,**
- ❖ **GUS, 31 XII 2023, 2022, 2021, 2020, 2019, 2010 r. – demografia w pigułce,**
- ❖ **Statystyczne Vademecum Samorządowca (SVS, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023),**
- ❖ **Raport o stanie Gminy Pyzdry 2023 r.** (maj 2024 r.),
- ❖ **Raport o stanie Gminy Pyzdry 2022 r.** (maj 2023 r.),
- ❖ **Raport o stanie Gminy Pyzdry 2021 r.** (maj 2022 r.),
- ❖ **Raport o stanie Gminy Pyzdry 2020 r.** (maj 2021 r.),
- ❖ **Raport o stanie Gminy Pyzdry 2019 r.** (maj 2020 r.),
- ❖ **Dane z roku 2023 pozyskane z Urzędu Miejskiego w Pyzdrach.**

Dane statystyczne publikowane w okresie od 2019 do 2023 r. przez GUS, czy też Urząd Statystyczny w Poznaniu w zakresie województwa Wielkopolskiego z podziałem na Podregiony, Powiaty i Gminy, w tym dotyczące Gminy i Miasta Pyzdry oraz powiatu wrzesińskiego odnoszą się odpowiednio do roku 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 oraz jeśli to było możliwe pozyskiwane z Urzędu Miejskiego w Pyzdrach za rok 2023.

Generalnie uzgodniono, iż w przypadku braku danych za rok 2023, diagnoza stanu Gminy i Miasta Pyzdry będzie prezentowała dane za okres od 2018 do 2022 r. i bazować głównie na danych GUS, Urzędu Statystycznego w Poznaniu (w celu uniknięcia chaosu diagnostycznego) lub innych źródłach z ewentualnym odniesieniem do tendencji z dowolnie przyjętego roku np. 2010 lub innego, jeśli będzie to utrudnione.

III. ANALIZA SWOT ORAZ KORELACJE SWOT - TOWS

3.1 METODYKA

Podstawowym narzędziem stosowanym w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu, czyli w tym przypadku Gminy i Miasta Pyzdry oraz określenie jej szans i zagrożeń rozwojowych. Nazwa SWOT to skrót z języka angielskiego, który oznacza:

- ❖ **S** – Strengths (silne strony), czyli wszystko to, co stanowi przewagę, atut, zaletę analizowanej gminy
- ❖ **W** – Weaknesses (słabości), czyli wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę gminy
- ❖ **O** – Opportunities (okazje), czyli wszystko to, co stwarza dla gminy szansę korzystnej zmiany
- ❖ **T** – Threats (zagrożenia), czyli wszystko to, co stwarza dla gminy niebezpieczeństwo niekorzystnej zmiany.

Zastosowanie tej metody umożliwia zebranie szeregu istotnych danych o potencjale rozwojowym gminy oraz o jej słabościach, z jednoczesnym określeniem zewnętrznych szans i zagrożeń.

Warsztat strategiczny związany z analizą SWOT został przeprowadzony metodą zdalną w marcu 2025 roku – brali w nim udział członkowie zespołu koordynacyjnego oraz cały zespół programowy, którzy wspólnie określili wartości liczbowe wag do elementów SWOT-a według ich ważności dla rozwoju gminy (mocne strony; szanse) oraz hamowania tego rozwoju (słabe strony; zagrożenia) Gminy i Miasta Pyzdry w okresie 2026-2030

Uczestnicy zespołów przesłali indywidualnie wypełnione tabele SWOT, z których następnie zostały wyliczone średnie dla poszczególnych wartości i po zaokrągleniu (w górę lub w dół) zostały wpisane do tabel: 1 i 2.

Wszystkie elementy analizy SWOT dotyczące mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwojowych gminy zawiera Tabela 1 (mocne i słabe strony) oraz Tabela 2 (szanse i zagrożenia rozwojowe).

Tab.1 MOCNE STRONY [SKALA:0,01-0,10; WAGI:0,02MIN-0,07MAX] I SŁABE STRONY [SKALA:0,01-0,10; WAGI:0,02MIN-0,08MAX] GMINY I MIASTA PYZDRY - ZESTAWIENIE

Lp.	MOCNE STRONY	WAGA: 0,02-0,07	SŁABE STRONY	WAGA: 0,02-0,08
1.	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych i rekreacyjnych w gminie	0,06	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,06
2.	Wysoki poziom zwodociągowania oraz skanalizowania gminy	0,06	Słabo rozwinięta sieć dróg pieszo-rowerowych	0,05
3.	Dobrze rozwinięta sieć gazowa	0,05	Niski poziom dochodów własnych gminy	0,06
4.	Dobrze rozwinięta infrastruktura Internetu szerokopasmowego	0,07	Słaba dostępność do bazy noclegowej w gminie	0,04
5.	Dobra dostępność i jakość edukacji na poziomie podstawowym i przedszkolnym	0,06	Duże rozproszenie gospodarstw na znaczącym obszarze gminy	0,05
6.	Dobrze rozwinięte sadownictwo	0,06	Objęcie ochroną przyrody i ochroną konserwatorską dużego obszaru gminy	0,05
7.	Dobry poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,05	Uboga oferta miejsc pracy dla osób z wykształceniem wyższym	0,07
8.	Bogata oferta wydarzeń kulturalnych w gminie	0,05	Uboga oferta terenów inwestycyjnych	0,06
9.	Wysoki poziom pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	0,05	Znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych	0,05
10.	Przystępne ceny gruntów	0,05	Zanieczyszczenie powietrza	0,04

Tab.2 SZANSE [SKALA:0,01-0,10; WAGI:0,02MIN-0,07MAX] I ZAGROŻENIA [SKALA:0,01-0,10; WAGI:0,02MIN-0,08MAX] GMINY I MIASTA PYZDRY - ZESTAWIENIE

Lp.	SZANSE	WAGA: 0,02-0,07	ZAGROŻENIA	WAGA: 0,02-0,08
1.	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	0,05	Zmniejszenie poziomu interwencji Polityki Spójności na poziomie wojewódzkim i krajowym	0,06
2.	Upowszechnienie pracy zdalnej i rozwój społeczeństwa informacyjnego	0,05	Migracja młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich	0,07
3.	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez inwestycje proekologiczne	0,05	Zaostrzanie przepisów dotyczących funkcjonowania obszarów chronionych na terenie gminy	0,06
4.	Wzrost popytu na żywność ekologiczną	0,05	Dociążanie samorządu zadaniami rządowymi bez zabezpieczenia finansowego	0,07
5.	Tendencje do rozwoju infrastruktury związanej z OZE	0,04	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	0,06
6.	Zwiększone zainteresowanie prowincją jako miejscem do osiedlania się	0,06	Ryzyko konfliktów zbrojnych ze względu na sytuację międzynarodową	0,06
7.	Rozwój podstawowej infrastruktury podnoszącej jakość życia będącej własnością zewnętrznych podmiotów	0,05	Konieczność ponoszenia środków finansowych na infrastrukturę obronną	0,07
8.	Dynamiczny rozwój rynku pracy w okolicznych ośrodkach	0,05	Niewystarczające finansowanie samorządu z poziomu centralnego	0,07
9.	Moda na aktywny i zdrowy tryb życia	0,06	Wzrost wydatków na opiekę starzejącego się społeczeństwa	0,07
10.	Rozwój gospodarczy kraju stymulujący rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,05	Wypieranie małej lokalnej przedsiębiorczości przez duże sieci szczególnie w branży spożywczej	0,06

3.4 USTALENIE METODOLOGII OCEN ORAZ KORELACJI SWOT - TOWS

Wykorzystując skalę oraz wagi punktowe przypisane do poszczególnych wskazań analizy SWOT/TOWS obliczono korelację: **mocne strony – szanse, szanse – mocne strony** (Tabela 3/1 i 3/2), **słabe strony – szanse, szanse – słabe strony** (Tabela 4/1 i 4/2), **mocne strony – zagrożenia, zagrożenia – mocne strony** (Tabela 5/1 i 5/2), **słabe strony – zagrożenia, zagrożenia – słabe strony** (Tabela 6/1 i 6/2).

TABELE KORELACJI SWOT – TOWS:

STRATEGIA AGRESYWNA

Tab. 3/1 SWOT / Mocne strony – Szanse / Czy zidentyfikowane mocne strony pozwolą wykorzystać nadarzające się szanse?

Tab. 3/2 TOWS / Szanse – Mocne strony / Czy szanse spotęgują mocne strony?

STRATEGIA KONKURENCYJNA

Tab. 4/1 SWOT / Słabe strony – Szanse / Czy zidentyfikowane słabe strony nie pozwolą wykorzystać nadarzających się szans?

Tab. 4/2 TOWS / Szanse – Słabe strony / Czy szanse pozwolą przezwyciężyć słabe strony?

STRATEGIA KONSERWATYWNA

Tab. 5/1 SWOT / Mocne strony – Zagrożenia / Czy zidentyfikowane mocne strony pozwolą przezwyciężyć zagrożenia?

Tab. 5/2 TOWS / Zagrożenia – Mocne strony / Czy zagrożenia osłabiają mocne strony?

STRATEGIA DEFENSYWNA

Tab. 6/1 SWOT / Słabe strony – Zagrożenia / Czy zidentyfikowane słabe strony wzmocnią siłę oddziaływania zagrożeń?

Tab. 6/2 TOWS / Zagrożenia – Słabe strony / Czy zagrożenia spotęgują słabe strony?

ISTNIENIE KORELACJI W TABELACH ZAZNACZNO WE WŁAŚCIWYM MIEJSCU CYFRĄ [1] JEJ BRAK BEZ CYFRY

Tab.3/1 **Strategia agresywna** / korelacje SWOT: **mocne strony** – **szanse**/ Czy zidentyfikowane **mocne strony** pozwolą wykorzystać nadarzające się **szanse**?

SZANSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
MOCNE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	0,06	9	0,54	1
2	1		1	1		1				1	0,06	5	0,30	5
3	1	1	1	1		1				1	0,05	6	0,30	5
4	1	1				1	1	1		1	0,07	6	0,42	2
5	1		1	1					1		0,06	4	0,24	7
6	1		1	1			1	1		1	0,06	6	0,36	3
7	1					1	1	1		1	0,05	5	0,25	6
8	1					1	1		1	1	0,05	5	0,25	6
9	1		1		1	1	1	1		1	0,05	7	0,35	4
10	1		1		1	1	1	1		1	0,05	7	0,35	4
Wagi:	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,06	0,05	0,05	0,06	0,05		60	3,36	
Liczba Interakcji	10	3	7	5	2	8	7	6	3	9		60		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,50	0,15	0,35	0,30	0,08	0,48	0,35	0,30	0,18	0,45			3,14	
Ranga	1	7	4	5	8	2	4	5	6	3				
Suma Interakcji												120		
Suma iloczynów Interakcji													6,50	

Tab.3/2 **Strategia agresywna / Korelacje TOWS: szanse – mocne strony/ Czy szanse spotęgują mocne strony ?**

SZANSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
MOCNE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wagi i Interakcji	Ranga
1	1	1	1	1	1		1	1			0,06	7	0,42	1
2				1	1		1				0,06	3	0,18	5
3	1	1	1			1				1	0,05	5	0,25	4
4	1	1		1		1		1			0,07	5	0,35	3
5	1								1		0,06	2	0,12	7
6	1	1	1	1	1		1	1			0,06	7	0,42	1
7	1	1	1	1	1	1		1	1		0,05	8	0,40	2
8	1						1	1			0,05	3	0,15	6
9	1						1	1			0,05	3	0,15	6
10	1	1	1	1	1	1	1				0,05	7	0,35	3
Wagi:	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,06	0,05	0,05	0,06	0,05		50	2,79	
Liczba Interakcji	9	6	5	6	5	4	6	6	2	1		50		
Iloczyn Wagi Interakcji	0,45	0,30	0,25	0,30	0,20	0,24	0,30	0,30	0,12	0,05			2,51	
Ranga	1	2	3	2	5	4	2	2	6	7				
Suma Interakcji												100		
Suma iloczynów interakcji													5,30	

Zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii agresywnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiorcze zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony / Szanse	120	6,50	100	5,30	220	11,80

ZESTAWIENIE 5 MOCNYCH STRON I SZANS KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII AGRESYWNEJ MOCNE STRONY

RANGA	MOCNE STRONY SWOT	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI	MOCNE STRONY TOWS	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI
1	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych i rekreacyjnych w gminie	0,54	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych i rekreacyjnych w gminie	0,42
1			Dobrze rozwinięte sadownictwo	0,42
2	Dobrze rozwinięta infrastruktura Internetu szerokopasmowego	0,42	Dobry poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,35
3	Dobrze rozwinięte sadownictwo	0,36	Dobrze rozwinięta infrastruktura Internetu szerokopasmowego	0,35
3			Przystępne ceny gruntów	
4	Dobrze rozwinięta sieć gazowa	0,35	Dobrze rozwinięta sieć gazowa	0,25
4	Dobry poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,35		
5	Dobrze rozwinięta infrastruktura Internetu szerokopasmowego	0,30	Dobra dostępność i jakość edukacji na poziomie podstawowym i przedszkolnym	0,18
5	Bogata oferta wydarzeń kulturalnych w gminie	0,30		

SZANSE

RANGA	SZANSE SWOT	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI	SZANSE TOWS	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI
1	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	0,50	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	0,45
2	Zwiększone zainteresowanie prowincją jako miejscem do osiedlania się	0,48	Upowszechnienie pracy zdalnej i rozwój społeczeństwa informacyjnego	0,30
2			Rozwój podstawowej infrastruktury podnoszącej jakość życia będącej	0,30
2			Dynamiczny rozwój rynku pracy w okolicznych ośrodkach	0,30
3	Rozwój gospodarczy kraju stymulujący rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,45	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez inwestycje proekologiczne	0,25
4	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez inwestycje proekologiczne	0,35	Zwiększone zainteresowanie prowincją jako miejscem do osiedlania się	0,24
4	Rozwój podstawowej infrastruktury podnoszącej jakość życia będącej własnością zewnętrznych podmiotów	0,35		
5	Wzrost popytu na żywność ekologiczną	0,30	Tendencje do rozwoju infrastruktury związanej z OZE	0,20
5	Dynamiczny rozwój rynku pracy w okolicznych ośrodkach	0,30		

Tab.4/1 **Strategia konkurencyjna** / Korelacje SWOT: **słabe strony** – **szanse**/ Czy zidentyfikowane **słabe strony** nie pozwolą wykorzystać nadarzające się **szanse**?

SZANSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
SŁABE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1						1	1			1	0,06	3	0,18	5
2	1		1				1				0,05	3	0,15	6
3	1				1		1			1	0,06	4	0,24	3
4	1						1	1			0,04	3	0,12	7
5	1		1	1						1	0,05	4	0,20	4
6	1		1	1	1	1	1		1	1	0,05	8	0,40	1
7		1						1	1	1	0,07	4	0,28	2
8	1			1		1	1				0,06	4	0,24	3
9	1			1						1	0,05	3	0,15	6
10	1		1		1						0,04	3	0,12	7
Wagi:	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,06	0,05	0,05	0,06	0,05		39	2,08	
Liczba Interakcji	8	1	4	4	3	3	6	2	2	6		39		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,40	0,05	0,20	0,20	0,12	0,18	0,30	0,10	0,12	0,30			1,97	
Ranga	1	7	3	3	5	4	2	6	5	2				
Suma Interakcji												78		
Suma iloczynów Interakcji													19,62	

Tab.4/2 **Strategia konkurencyjna / Korelacje TOWS: szanse – słabe strony / Czy szanse pozwolą przewyciężyć słabe strony?**

SZANSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
SŁABE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1		1	1	1	1	1	1	1	1		0,06	8	0,48	1
2							1				0,05	1	0,05	9
3		1	1	1			1			1	0,06	5	0,30	3
4			1						1		0,04	2	0,08	7
5			1							1	0,05	2	0,10	6
6	1	1	1	1			1	1	1		0,05	7	0,35	2
7	1	1	1	1			1				0,07	5	0,35	2
8	1						1				0,06	1	0,06	8
9		1		1	1					1	0,05	4	0,20	5
10	1	1	1	1	1	1	1				0,04	7	0,28	4
Wagi:	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,06	0,05	0,05	0,06	0,05		42	2,25	
Liczba Interakcji	4	6	7	6	3	2	7	2	3	3		42		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,20	0,30	0,35	0,30	0,12	0,12	0,35	0,10	0,18	0,15			2,17	
Ranga	3	2	1	2	6	6	1	7	4	5				
Suma Interakcji												84		
Suma iloczynów Interakcji													4,42	

Zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii konkurencyjnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiorcze zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Słabe strony / Szanse	78	4,05	84	4,42	162	8,47

ZESTAWIENIE 5 SŁABYCH STRON I SZANS KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII KONKURENCYJNEJ
SŁABE STRONY

RANGA	SŁABE STRONY SWOT	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI	SŁABE STRONY TOWS	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Objęcie ochroną przyrody i ochroną konserwatorską dużego obszaru gminy	0,40	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,48
2	Uboga oferta miejsc pracy dla osób z wykształceniem wyższym	0,28	Objęcie ochroną przyrody i ochroną konserwatorską dużego obszaru gminy	0,35
2			Uboga oferta miejsc pracy dla osób z wykształceniem wyższym	0,35
3	Niski poziom dochodów własnych gminy	0,24	Niski poziom dochodów własnych gminy	0,30
3	Uboga oferta terenów inwestycyjnych	0,24		
4	Duże rozproszenie gospodarstw na znaczącym obszarze gminy	0,20	Zanieczyszczenie powietrza	0,28
5	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,18	Znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych	0,20

SZANSE

RANGA	SZANSE SWOT	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI	SZANSE TOWS	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	0,40	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez inwestycje proekologiczne	0,35
1			Rozwój podstawowej infrastruktury podnoszącej jakość życia będącej własnością zewnętrznych podmiotów	0,35
2	Zwiększone zainteresowanie prowincją jako miejscem do osiedlania się	0,30	Upowszechnienie pracy zdalnej i rozwój społeczeństwa informacyjnego	0,30
2	Rozwój podstawowej infrastruktury podnoszącej jakość życia będącej własnością zewnętrznych podmiotów	0,30	Wzrost popytu na żywność ekologiczną	0,30
3	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez inwestycje proekologiczne	0,20	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez inwestycje proekologiczne	0,20
3	Wzrost popytu na żywność ekologiczną	0,20		
4	Zwiększone zainteresowanie prowincją jako miejscem do osiedlania się	0,18	Wzrost popytu na żywność ekologiczną	0,18
5	Tendencje do rozwoju infrastruktury związanej z OZE	0,12	Tendencje do rozwoju infrastruktury związanej z OZE	0,15
5	Moda na aktywny i zdrowy tryb życia	0,12		

Tab. 5/1 **Strategia konserwatywna** / Korelacje SWOT: **mocne strony** – **zagrożenia**/ Czy zidentyfikowane **mocne strony** pozwolą przewyciężyć **zagrożenia**?

ZAGROŻENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
MOCNE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1		1			1						0,06	2	0,12	4
2		1									0,06	1	0,06	6
3		1									0,05	1	0,05	7
4		1									0,07	1	0,07	5
5		1									0,06	1	0,06	6
6									1		0,06	1	0,06	2
7	1				1			1	1		0,05	4	0,20	3
8		1		1				1	1	1	0,05	5	0,25	2
9	1		1			1	1		1	1	0,05	6	0,30	1
10		1								1	0,05	2	0,12	4
Wagi:	0,06	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,06		24	1,29	
Liczba Interakcji	2	7	1	1	2	1	1	3	4	3		24		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,12	0,49	0,06	0,07	0,12	0,06	0,07	0,21	0,28	0,18			1,66	
Ranga	5	1	8	7	5	8	6	3	2	4				
Suma Interakcji												48		
Suma iloczynów Interakcji													2,95	

Tab.5/2 **Strategia konserwatywna / Korelacje TOWS: zagrożenia – mocne strony/ Czy zagrożenia osłabiają mocne strony?**

ZAGROŻENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
MOCNE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1	1	1	1	1	1	1	1	1			0,06	8	0,48	1
2	1				1		1	1		1	0,06	5	0,30	4
3	1								1	1	0,05	3	0,15	6
4	1	1	1	1	1				1		0,07	6	0,42	2
5	1	1	1	1	1			1	1		0,06	7	0,42	2
6	1		1	1		1				1	0,06	5	0,30	4
7		1	1	1			1				0,05	4	0,20	5
8	1	1	1	1	1			1	1		0,05	7	0,35	3
9							1	1			0,05	2	0,10	7
10	1					1				1	0,05	3	0,15	6
Wagi:	0,06	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,06		50	2,87	
Liczba Interakcji	8	5	6	6	5	3	4	5	4	4		50		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,48	0,35	0,36	0,42	0,30	0,18	0,28	0,35	0,28	0,24			3,24	
Ranga	1	4	3	2	5	8	6	4	6	7				
Suma Interakcji												100		
Suma iloczynów Interakcji													6,11	

Zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii konserwatywnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiorcze zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony / Zagrożenia	48	2,95	100	6,11	148	9,06

ZESTAWIENIE 5 MOCNYCH STRON I ZAGROŻEŃ KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII KONSERWATYWNEJ
MOCNE STRONY

RAN GA	MOCNE STRONY SWOT	ILOCZY N WAG I INTERA KCJI	MOCNE STRONY TOWS	ILOCZY N WAG I INTERA KCJI
1	Wysoki poziom pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	0,30	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych i rekreacyjnych w gminie	0,48
2	Bogata oferta wydarzeń kulturalnych w gminie	0,25	Dobrze rozwinięta infrastruktura Internetu szerokopasmowego	0,42
2			Dobra dostępność i jakość edukacji na poziomie podstawowym i przedszkolnym	0,42
3	Dobry poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,20	Bogata oferta wydarzeń kulturalnych w gminie	0,35
4	Dobrze rozwinięta infrastruktura Internetu szerokopasmowego	0,12	Wysoki poziom zwodociągowania oraz skanalizowania gminy	0,3
4			Dobrze rozwinięte sadownictwo	0,30
5	Dobra dostępność i jakość edukacji na poziomie podstawowym i przedszkolnym	0,07	Dobry poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,20

ZAGROŻENIA

RAN GA	ZAGROŻENIA SWOT	ILOCZY N WAG I INTERA KCJI	ZAGROŻENIA TOWS	ILOCZY N WAG I INTERA KCJI
1	Migracja młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich	0,49	Zmniejszenie poziomu interwencji Polityki Spójności na poziomie wojewódzkim i krajowym	0,48
2	Wzrost wydatków na opiekę starzejącego się społeczeństwa	0,28	Dociążanie samorządu zadaniami rządowymi bez zabezpieczenia finansowego	0,42
3	Niewystarczające finansowanie samorządu z poziomu centralnego	0,21	Zaostrzanie przepisów dotyczących funkcjonowania obszarów chronionych na terenie gminy	0,36
4	Wypieranie małej lokalnej przedsiębiorczości przez duże sieci szczególnie w branży spożywczej	0,18	Migracja młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich	0,35
4			Niewystarczające finansowanie samorządu z poziomu centralnego	0,35
5	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	0,12	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	0,30

Tab. 6/1 **Strategia defensywna** / Korelacje SWOT: **słabe strony – zagrożenia**/ Czy **słabe strony** wzmocnią siłę oddziaływań **zagrożeń**?

ZAGROŻENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
SŁABE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1	1	1						1	1		0,06	4	0,24	3
2	1				1			1			0,05	3	0,15	5
3	1	1		1	1			1	1		0,06	6	0,36	2
4	1				1			1			0,04	3	0,12	6
5			1								0,05	1	0,05	8
6			1	1	1			1			0,05	4	0,20	4
7		1									0,07	1	0,07	7
8	1	1	1	1	1			1		1	0,06	7	0,42	1
9		1									0,05	1	0,05	8
10	1		1	1		1	1	1			0,04	6	0,24	3
Wagi:	0,06	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,06		36	1,90	
Liczba Interakcji	6	5	4	4	5	1	1	7	2	1		36		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,36	0,35	0,24	0,28	0,30	0,06	0,07	0,49	0,14	0,06			2,35	
Ranga	2	3	6	5	4	9	8	1	7	9				
Suma Interakcji												72		
Suma iloczynów Interakcji													4,25	

Tab.6/2 **Strategia defensywna / Korelacje TOWS: zagrożenia – słabe strony / Czy zagrożenia spotęgują słabe strony?**

ZAGROŻENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
SŁABE STRONY											Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1		1	1	1			1	1		1	0,06	6	0,36	1
2	1		1				1	1			0,05	4	0,20	4
3		1		1		1		1			0,06	4	0,24	3
4		1	1	1				1			0,04	4	0,16	5
5		1	1	1			1	1		1	0,05	6	0,24	3
6			1		1						0,05	2	0,10	7
7		1	1				1	1			0,07	4	0,28	2
8	1	1	1				1	1	1		0,06	6	0,36	1
9	1		1				1				0,05	3	0,15	6
10			1			1	1	1			0,04	4	0,16	5
Wagi:	0,06	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,06		43	2,25	
Liczba Interakcji	3	6	9	4	1	2	7	8	1	2		43		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,18	0,42	0,54	0,28	0,06	0,12	0,49	0,56	0,07	0,12			2,84	
Ranga	6	4	2	5	9	7	3	1	8	7				
Suma Interakcji												86		
Suma iloczynów Interakcji													5,09	

Zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii defensywnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiorcze zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Słabe strony / zagrożenia	72	4,25	86	5,09	158	9,34

ZESTAWIENIE 5 SŁABYCH STRON I ZAGROŻEŃ KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII DEFENSYWNEJ
SŁABE STRONY

RANGA	SŁABE STRONY SWOT	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI	SŁABE STRONY TOWS	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Uboga oferta terenów inwestycyjnych	0,42	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,36
1			Uboga oferta terenów inwestycyjnych	0,36
2	Niski poziom dochodów własnych gminy	0,36	Uboga oferta miejsc pracy dla osób z wykształceniem wyższym	0,28
3	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,24	Niski poziom dochodów własnych gminy	0,24
3	Zanieczyszczenie powietrza	0,24	Duże rozproszenie gospodarstw na znaczącym obszarze gminy	0,24
4	Objęcie ochroną przyrody i ochroną konserwatorską dużego obszaru gminy	0,20	Słabo rozwinięta sieć dróg pieszo-rowerowych	0,20
5	Słabo rozwinięta sieć dróg pieszo-rowerowych	0,15	Zanieczyszczenie powietrza	0,16

ZESTAWIENIE 5 SŁABYCH STRON I ZAGROŻEŃ KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII DEFENSYWNEJ
ZAGROŻENIA

RANGA	ZAGROŻENIA SWOT	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI	ZAGROŻENIA TOWS	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Niewystarczające finansowanie samorządu z poziomu centralnego	0,49	Niewystarczające finansowanie samorządu z poziomu centralnego	0,56
2	Zmniejszenie poziomu interwencji Polityki Spójności na poziomie wojewódzkim i krajowym	0,36	Zaostrzanie przepisów dotyczących funkcjonowania obszarów chronionych na terenie gminy	0,54
3	Migracja młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich	0,35	Konieczność ponoszenia środków finansowych na infrastrukturę obronną	0,49
4	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	0,30	Migracja młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich	0,42
5	Dociążanie samorządu zadaniami rządowymi bez zabezpieczenia finansowego	0,28	Dociążanie samorządu zadaniami rządowymi bez zabezpieczenia finansowego	0,28
5		0,42		

O wyborze właściwej i docelowej struktury modelu strategii rozwoju dla Gminy i Miasta Pyzdry decydują zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT - TOWS dokonane dla wytypowanych niżej określonych modeli strategii rozwoju. Macierz strategii uwzględnia założone wcześniej korelacje i wyliczone sumy interakcji oraz sumy ich iloczynów z przypisanymi do nich wagami (stopni ważności dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy według opinii komisji i zespołów roboczych dokonanych w trakcie konsultacji warsztatowych).

SZANSE	STRATEGIA AGRESYWNA	STRATEGIA KONKURENCYJNA
ZAGROŻENIA	STRATEGIA KONSERWATYWNA	STRATEGIA DEFENSYWNA

ZBIORCZE ZESTAWIENIE WYNIKÓW ANALIZY SWOT – TOWS DLA MACIERZY STRATEGII
PRZEDZIAŁ WAG: 0,02 – 0,07/ 0,03 – 0,08/ 0,02–0,08 / 0,03-0,08

KOMBINACJA	WYNIKI ANALIZY SWOT		WYNIKI ANALIZY TOWS		ZESTAWIENIE ZBIORCZE SWOT/TOWS	
	SUMA INTERAKCJI	SUMA ILOCZYNÓW	SUMA INTERAKCJI	SUMA ILOCZYNÓW	SUMA INTERAKCJI	SUMA ILOCZYNÓW
MOCNE STRONY / SZANSE STRATEGIA AGRESYWNA	120	6,50	100	5,30	220	11,80
SŁABE STRONY / SZANSE STRATEGIA KONKURENCYJNA	78	4,05	84	4,42	162	8,47
MOCNE STRONY/ ZAGROŻENIA KONSERWATYWNA	48	2,95	100	6,11	148	9,06
SŁABE STRONY / ZAGROŻENIA STRATEGIA DEFENSYWNA	72	4,25	86	5,09	158	9,34
SUMA:	318	17,75	370	20,92	688	38,67

Z czterech rozpatrywanych modeli strategii wszystkie z nich wskazują wyraźnie na przewagę trzech modeli strategii: agresywnej, konkurencyjnej i defensywnej. Różnice między wskazaniami mieszczą się w przedziale od -0,72% do 30,52% i są oparte na silnych związkach o różnym charakterze występujących między nimi. Nieuwzględnienie tych związków w strategii rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry może niekorzystnie wpłynąć na jej rozwój. Uwzględnienie ich w dalszym procesie definiowania kolejnych elementów tego dokumentu planistycznego stwarza możliwość wyboru dla tej gminy modelu strategii zintegrowanej.

STRUKTURA MODELU STRATEGII ZINTEGROWANEJ GMINY I MIASTA PYZDRY

STRUKTURA MODELU STRATEGII ZINTEGROWANEJ GMINY I MIASTA PYZDRY		RÓŻNICE MIĘDZY WSKAZANIAMI MODELU STRATEGII W %					
MODEL STRATEGII	UDZIAŁ %	1-2	1-3	1-4	2-3	2-4	3-4
1. AGRESYWNA	30,52	8,62	7,09	6,37	-1,53	-2,25	-0,72
2. KONKURENCYJNA	21,90						
3. KONSERWATYWNA	23,43						
4. DEFENSYWNA	24,15						
	100,00						

STRUKTURĘ STRATEGII ZINTEGROWANEJ TWORZĄ MODELE STRATEGII:

1. **AGRESYWNA** - tak, aby mocne strony przyczyniły się do zwiększenia szans **[30,52%]**
2. **KONKURENCYJNA** - tak, aby szanse pozwoliły przezwyciężyć słabe strony **[21,90%]**
3. **KONSERWATYWNA** - tak, aby mocne strony pozwoliły przezwyciężyć zagrożenia **[23,%]**
4. **DEFENSYWNA** - tak, aby zagrożenia nie przyczyniły się do spotęgowania słabych stron **[24,15%]**

MODEL STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY

Strategia Agresywna oraz **Strategia Konkurencyjna** – stanowią główną oś działania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry

Mocne strony ↔ Szanse

ATAK 11,80 %

WZMOCNIENIE

Słabe strony ↔ Szanse

9,06 %

$$11,80\% + 9,06\% = 20,86\%$$

Strategia Konserwatywna oraz **Strategia Defensywna** – stanowią zachowawczą oś działania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry

Mocne strony ↔ Zagrożenia

OBRONA 8,47 %

WYCOFANIE

Słabe strony ↔ Zagrożenia

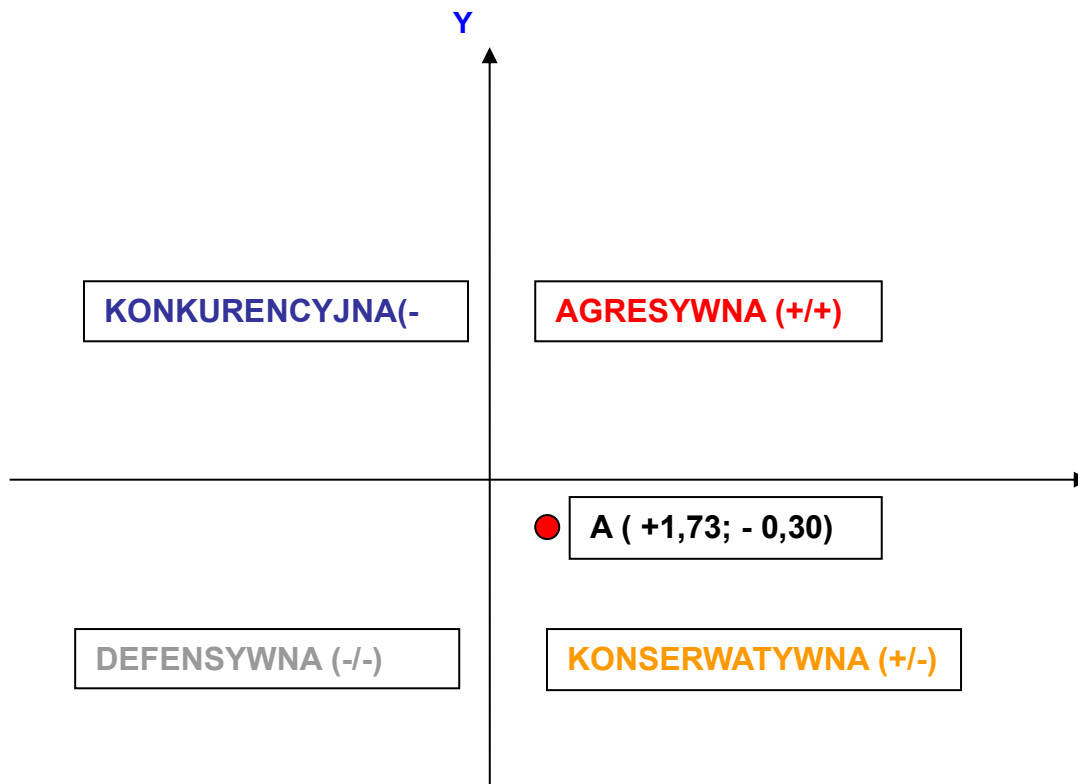
9,34 %

$$8,47\% + 9,34\% = 17,81\%$$

**Tab.7 POZYCJA STRATEGICZNA GMINY I MIASTA PYZDRY WYNIKAJĄCA Z KORELACJI
SWOT – TOWS**

Lp.	Model strategii	SWOT	TOWS	SUMA
1.	Agresywna:			
	Mocne strony	3,36	2,79	6,15
2.	Konserwatywna:			
	Mocne strony	1,29	2,87	4,16
3.	Suma (1 + 2)	4,65	5,66	10,31
4.	Konkurencyjna:			
	Słabe strony	2,08	2,25	4,43
5.	Defensywna:			
	Słabe strony	1,90	2,25	4,15
6.	SUMA (4 + 5)	3,98	4,50	8,58
7.	Parametr „X” (3 – 6)	10,31 – 8,58 = 1,73		
8.	Agresywna:			
	Szanse	3,14	2,51	5,65
9.	Konkurencyjna:			
	Szanse	1,97	2,17	4,14
10.	Suma (8 + 9)	5,11	4,68	9,79
11.	Konserwatywna:			
	Zagrożenia	1,66	3,24	4,90
12.	Defensywna:			
	Zagrożenia	2,35	2,84	5,19
13.	SUMA (11 + 12)	4,01	6,08	10,09
14.	Parametr „Y” (10 – 13)	9,79 – 10,09 = -0,30		

POZYCJA STRATEGICZNA GMINY I MIASTA PYZDRY W UKŁADZIE KARTEZJAŃSKIM



„X” = / Mocne strony / - / Słabe strony /

„X” $10,31 - 8,587 = 1,73$

„Y” = / Szanse / - / Zagrożenia /

„Y” $9,79 - 10,09 = - 0,30$

Wniosek:

Gmina Pyzdry ma więcej mocnych stron niż słabych, a w jej otoczeniu znajduje się więcej szans niż zagrożeń. Oznacza to, że Gmina i Miasto Pyzdry znajdują się w trzeciej ćwiartce układu kartezjańskiego, co też wynika bezpośrednio z analizy korelacji SWOT – TOWS, a to wskazuje na wybór preferowanego dla Gminy i Miasta Pyzdry modelu strategii konserwatywnej. Wybór ten jest rezultatem wysokich wskazań wag głównie dotyczących współczesnych zagrożeń.

IV. MISJA, WIZJA, STRATEGICZNE OBSZARY INTERWENCJI, KLUCZOWE WYZWANIA ORAZ KIERUNKI INTERWENCJI

4.1 MISJA I WIZJA

Osią prezentowanej Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry jest jej misja – pierwszy konkretny rezultat przeprowadzonego procesu planowania strategicznego.

Misja jest syntetyczną, najczęściej jedno lub dwuzdaniową deklaracją określającą cel i powód oraz główne obszary działania gminy i miasta. Stan opisany w misji ma charakter idealny, którego osiągnięcie powinno być zasadniczym celem wszystkich działań podejmowanych przez lokalną społeczność i władze.

Wizja to obraz przyszłości gminy i miasta, którą za pomocą działań zawartych w strategii chcemy wykreować.

Warsztat strategiczny przeprowadzony został zdalnie w kwietniu 2025 roku. Materiały dotyczące tego warsztatu przesłano członkom grupy koordynacyjnej oraz zespołu programowego. Uczestnikom przedstawiono projekty zdefiniowanej nowej misji i wizji, które uwzględniały wyniki merytorycznej analizy diagnozy stanu Gminy i Miasta Pyzdry oraz rezultaty ankiety społecznej, przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy w okresie od 14 kwietnia do 8 maja 2025 roku.

W wyniku wspólnych prac i uzgodnień zdefiniowano nową misję i wizję w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030.

Misja

Gmina i Miasta Pyzdry jest zapewnienie wzrostu jakości życia mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, infrastruktury, edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, turystyki i sportu z wykorzystaniem współpracy i lokalnych zasobów, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Wizja:

Gmina Pyzdry oferuje społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy z dostępem do usług publicznych wyższej jakości, (przy eliminacji wykluczeń w dostępie do Internetu), usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury.

Gmina Pyzdry przedsiębiorcza, atrakcyjna i bezpieczna dla życia i biznesu, atrakcyjna pod względem turystyki, sportu, rekreacji i wypoczynku. Jest miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na rozwój oraz wyższą jakość edukacji i kultury z zachowaniem dziedzictwa lokalnego.

W czasie warsztatu zdefiniowano także: priorytety, obszary rozwojowe, cel nadrzędny, cele strategiczne oraz szczegółowe, które są ważne dla rozwoju Gminy Pyzdry. Wszystko to przedstawiono graficznie w „Drzewie Strategicznym”.

Tab.8 DRZEWO STRATEGICZNE

MISJA	MISJA GMINY I MIASTA PYZDRY jest zapewnienie wzrostu jakości życia mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, infrastruktury, edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, turystyki i sportu z wykorzystaniem współpracy i lokalnych zasobów, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.			
	WIZJA Gmina i Miasto Pyzdry oferują społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy, z szerokim dostępem do usług publicznych wyższej jakości, (przy eliminacji wykluczeń w dostępie do Internetu), usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury		Gmina Pyzdry przedsiębiorcza, atrakcyjna i bezpieczna dla życia i biznesu, atrakcyjna pod względem turystyki, sportu, rekreacji i wypoczynku. Jest miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na rozwój oraz wyższą jakość edukacji i kultury z zachowaniem dziedzictwa lokalnego.	
PRIORYTETY	Poprawa możliwości zatrudnienia i warunków życia mieszkańców, dostępu do usług publicznych o wyższej jakości, poprzez eliminację wykluczeń w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, społecznych oraz w zakresie korzystania z infrastruktury	Wzrost przedsiębiorczości, innowacyjności, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, konkurencyjność z wykorzystywaniem nisz rynkowych w zakresie produkcji i usług oraz kreowania promocji i budowy wizerunku gminy i miasta		Produkcja zdrowej żywności oraz wytwarzanie czystej energii i ciepła,
	Dostępność transportowa, efektywność lokalnej przedsiębiorczości rolnictwa i przechowywalnictwo rolno-spożywcze		Turystyka, sport, rekreacja i wypoczynek	
OBSZARY ROZW.	GOSPODARKA I RYNEK PRACY	DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU	PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY
CEL NAD-RZĘDNY	„Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz konkurencyjności gospodarki Gminy i Miasta, poprzez aktywizację gospodarczą, rozwój infrastruktury, w tym turystycznej i sportowej, podnoszenie jakości edukacji, kultury i kwalifikacji mieszkańców, ochrony zdrowia, opieki społecznej z wykorzystaniem zasobów Gminy i Miasta, dziedzictwa kulturowego oraz szans i wsparcia finansowego”.			
CELE STRATEGICZNE	1.Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość	2. Atrakcyjna i rozwijająca się oferta wykorzystania wolnego czasu bazująca na historii i bogatym dziedzictwa i kulturowym oraz walorach	3.Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym, komunikacyjnym	4.System usług publicznych wysokiej jakości dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych oraz gwarantujący rozwój
REALIZACJA	 DZIAŁANIA STRATEGICZNE - PROJEKTY			

4.3 OBSZARY, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ STRATEGII ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY NA LATA 2026-2030

Wieloaspektowość zmian zachodzących w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym wymaga od samorządu lokalnego opracowania zintegrowanej interwencji publicznej, która będzie stanowić skuteczną odpowiedź na wyzwania będące ich następstwem. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w strukturze strategii, której podstawę stanowią 4 obszary strategiczne, w ramach, których dokonano koncentracji różnych działań wokół wyznaczonych celów. Schemat 1. Obszary strategicznego rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030



W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele rozwojowe w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Cele strategiczne mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy i miasta.

Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. Następnie określono kierunki działań, które wskazują przyjętą strategię postępowania, służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii.

Kierunki działań oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowe i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych.

Część z nich to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe (projekty), najczęściej o charakterze inwestycyjnym, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla powodzenia prowadzonej polityki rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry w perspektywie do roku 2030. Strategia określa również oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia. Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia.

Tab.9 Drzewo Celów Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030

GOSPODARKA	DZIEDZICTWO	PRZESTRZEŃ	KAPITAŁ LUDZKI
Cel strategiczny 1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.	Cel strategiczny 2 Atrakcyjna i rozwijająca się oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo-krajobrazowych gminy	Cel strategiczny 3 Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym	Cel strategiczny 4 System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy.
Cel operacyjny 1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy i miasta	Cel operacyjny 2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego	Cel operacyjny 3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów infrastruktury technicznej	Cel operacyjny 4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa
Cel operacyjny 1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług	Cel operacyjny 2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku	Cel operacyjny 3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu	Cel operacyjny 4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
Cel operacyjny 1.3 Rozwój obszarów wiejskich i branż powiązanych		Cel operacyjny 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią	Cel operacyjny 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy i miasta, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu oraz gospodarczemu
Cel operacyjny 1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców		Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców	
		Cel operacyjny 3.5 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym	

Obszary, cele i kierunki działań zostały zidentyfikowane na bazie wniosków z pogłębionej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, a także uzgodnień poczynionych w ramach szerokiej konsultacji społecznej, w kontekście przyjętej wizji rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry w perspektywie 2030 r.

OBSZAR STRATEGICZNY 1

4.3.1 GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Cel strategiczny 1

Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.

Cele operacyjne:

1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy i miasta

1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług

1.3 Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych

1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców

**KARTY PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ORAZ PAKIETY DZIAŁAŃ / PROJEKTÓW OPERACYJNYCH
STRATEGII ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY 2026-2030**

STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI	1. GOSPODARKA I RYNEK PRACY
Cel strategiczny 1	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców
Cel operacyjny 1.1	Rozwój i kształtowanie obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy i miasta
Program operacyjny 1.1	Rozwój obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej (tworzenie i aktualizowanie dokumentów planistycznych, pozyskiwanie i scalanie terenów, uzbrojenie oraz zagospodarowanie).
Działanie / projekt 1.1.1	Zwiększenie areалу terenów inwestycyjnych w mieście i gminie na podstawie planu ogólnego. Pozyskanie nowych inwestorów
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć areal dostępnych terenów inwestycyjnych w gminie i mieście na podstawie planu ogólnego, a tym samym atrakcyjności inwestycyjnej, co bezpośrednio przyczyni się do zdynamizowania gminy i miasta, lokalnej gospodarki, pozyskania nowych inwestorów, zmniejszenia skali problemów związanych ze znalezieniem pracy, poprawą warunków życia mieszkańców. Kompleksowo określi ofertę, przygotowanie terenów oraz ich promocje.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, powiatowy, właściciele terenów.
Działanie / projekt 1.1.2	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy i miasta
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu zainteresowania inwestorów ofertą gminy i miasta poprzez stworzenie oferty dla inwestorów oraz rozwój i promocję gospodarczą gminy i miasta

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zapytań inwestorów w sprawie oferty inwestycyjnej gminy i miasta. Liczba ofert przedstawionych zainteresowanym potencjalnym inwestorom
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Referat Organizacyjny
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, właściciele terenów.
Cel operacyjny 1.2	Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług
Program operacyjny 1.2	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług z wykorzystaniem promocji.
Działanie / projekt 1.2.1	Wzrost integracji lokalnego środowiska biznesowego i zyskanie partnera dla samorządu do projektów gospodarczych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do inicjowania i wspierania działań na rzecz integracji lokalnego środowiska biznesowego, współpracy, wymiany doświadczeń, dobrych praktyk
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba przedsięwzięć biznesowych w skali roku w zakresie realizacji projektów gospodarczych w gminie
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Organizacyjny
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, inne instytucje otoczenia biznesu, banki i instytucje finansowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni, LGD w Pyzdrach

Cel operacyjny 1.3	Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych.
Program operacyjny 1.3	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych oraz rozwój rolnictwa branż powiązanych.
Działanie / projekt 1.3.1	Wzrost zainteresowania ofertą produktów lokalnych. Wzrost obrotów lokalnych producentów, hodowców, sprzedawców i przedsiębiorców
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do wsparcia promocji, pozyskiwania rynku zbytu produktów lokalnych i ich dystrybucji (miejsca sprzedaży bezpośredniej, dedykowane targi, festiwale i imprezy). Ogólnie projekt spowoduje wzrost zainteresowania ofertą produktów lokalnych, co przełoży się na wzrost obrotów wszystkich interesariuszy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba producentów, których produkty promowane są podczas lokalnych targów i wydarzeń. Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na jej obszarze
Termin realizacji	2026-2030
Koordinator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Referat Organizacyjny
Partnerzy	Centrum Kultury, Sportu i Promocji, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Wielkopolska Izba Rozlicza w Poznaniu, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, LGD w Pyzdrach.
Cel operacyjny 1.4	Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców
Program operacyjny 1.4	Współpraca międzysektorowa i międzyinstytucjonalna wspieranie aktywności zawodowej mieszkanców na terenie gminy i miasta.

Działanie / projekt 1.4.1	Zwiększenie odporności lokalnej przedsiębiorczości na kryzys. Minimalizacja strat dla budżetu gminy
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do zwiększenia współpracy międzysektorowej i międzyinstytucjonalnej w mieście i gminie w zakresie wsparcia lokalnego biznesu w sytuacji różnego rodzaju zagrożeń
Miernik oceny	Liczba przedsiębiorstw utrzymujących się na rynku od 3 lat. Wysokość dochodów gminy i miasta pochodzących z tytułu udziału z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na jej obszarze
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Władze samorządowe Gminy i Miasta Pyzdr, Urząd Miejski w Pyzdrach
Partnerzy	Administracja rządowa, Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni, instytucje otoczenia biznesu, banki, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe, LGD w Pyzdrach
Działanie / projekt 1.4.2	Wzrost przedsiębiorczości lokalnej
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do stymulowania powstawania mikroprzedsiębiorstw oraz wspierania tworzenia nowych miejsc pracy, szczególnie dla bezrobotnych. Proces ten wspomagany będzie promocją przedsiębiorczości, samozatrudnienia oraz usługami doradczymi.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 tysiąc mieszkańców
Termin realizacji	2025-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Organizacyjny
Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyzdrach, instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, samorząd wojewódzki i powiatowy, LGD w Pyzdrach, organizacje pozarządowe, podmioty szkoleniowe i doradcze

Działanie / projekt 1.4.3	Wzrost aktywności edukacyjnej osób dorosłych. System podnoszenia kompetencji mieszkańców w różnych specjalnościach
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do wsparcia i promocji kształcenia ustawicznego, a tym samym do wzrostu aktywności edukacyjnej osób dorosłych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba osób dorosłych, które skorzystały ze szkoleń i kursów MGOP, PUP, LGD. Odsetek osób w wieku 25 – 64 lat uczących się i doszkalcających się w ogólnej liczbie ludności w tej samej grupie wiekowej
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Pyzdrach, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, w tym senioralne
Partnerzy	Urząd Miejski w Pyzdrach, Centrum Kultury, Sportu i Promocji (CKSP), Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni, przedsiębiorcy, LGD w Pyzdrach, podmioty szkoleniowe i doradcze

OBSZAR STRATEGICZNY 2

4.3.2 DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU

Cel strategiczny 2

Atrakcyjna i rozwijająca oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo – krajobrazowych gminy i miasta.

Cele operacyjne:

2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego

2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku

STRATEGICZNY OBSZAR INTERWFNC.II	2. DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU
Cel strategiczny 2	Atrakcyjna i rozwijająca oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo – krajobrazowych gminy i miasta
Cel operacyjny 2.1	Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego
Program operacyjny 2.1	Działania na rzecz ochrony dziedzictwa historycznego poprzez wzmacnianie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców.
Działanie / projekt 2.1.1	Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców na terenach wiejskich (światlice). Poprawa jakości oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Wzrost aktywności kulturalnej mieszkańców.
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć ofertę kulturalną i rozrywkową dla różnych grup mieszkańców w celu poprawy jej jakości oraz wzrostu aktywności mieszkańców gminy i miasta poprzez wprowadzanie nowych zajęć i warsztatów, wydarzeń o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, cyfryzacja instytucji kultury i oferty w gminie i mieście, głównie na wsiach.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zajęć stałych i czasowych w ofercie CKSP i MGBP w ciągu roku. Liczba imprez organizowanych przez CKSP i MGBP w ciągu roku. Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty kulturalnej i rozrywkowej na terenie gminy i miasta. Liczba uczestników zajęć stałych i czasowych w ofercie CKSP i MGBP. Liczba uczestników imprez organizowanych przez CKSP i MGBP.
Termin realizacji	2025-2030
Koordynator	Centrum Kultury, Sportu i Promocji [CKSP], Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach [MGBP], Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrskiej

Partnerzy	Urząd Miejski w Pyzdrach, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, przedsiębiorcy, LGD w Pyzdrach, zespoły i artyści lokalni, kluby i organizacje sportowe.
Działanie / projekt 2.1.2	Modernizacja i rozbudowa bazy społeczno-kulturalnej. Zmniejszenie kosztów utrzymania (energia) budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej. Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do modernizacji i rozbudowy bazy społeczno-kulturalnej w gminie i mieście, która spowoduje poprawę dostępności miejsc z ofertą kulturalną dla wszystkich mieszkańców. Spowoduje to także zmniejszenie kosztów utrzymania budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej oraz wzrostu profesjonalizacji obsługi ruchu turystycznego.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Roczne koszty utrzymania budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej. Liczba turystów odwiedzających gminę, korzystających z oferty turystycznej.
Termin realizacji	2026 - 2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Centrum Kultury, Sportu i Promocji oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, LGD w Pyzdrach, rady sołeckie
Działanie / projekt 2.1.3	Ochrona krajobrazu kulturowego gminy i miasta. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do ochrony krajobrazu kulturowego gminy i miasta, w tym do poprawy stanu technicznego obiektów zabytkowych oraz ich dostępności dla mieszkańców, turystów i gości.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zabytków pozostających w złym stanie technicznym. Liczba odnowionych zabytków, które udostępniono do zwiedzania lub w których zorganizowano wydarzenia kulturalne.
Termin realizacji	2025-2030
Koordynator	Centrum Kultury, Sportu i Promocji, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, organizacje pozarządowe, Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrskiej
Partnerzy	Urząd Miejski w Pyzdrach, placówki oświatowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, Przedsiębiorcy, Rolnicy, LGD w Pyzdrach, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, zespoły i artyści lokalni, organizacje pozarządowe, media.
Cel operacyjny 2.2	Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku
Program operacyjny 2.2	Działania w zakresie rozwoju infrastruktury sportu, rekreacji i wypoczynku w powiązaniu z wzmacnianiem atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy i miasta.
Działanie / projekt 2.2.1	Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć aktywność ruchową mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży poprzez promowanie, kampanie społeczne, programy aktywizacyjne i animacyjne oraz edukację sportową.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w szkołach w stosunku do ogólnej liczby uczniów. Liczba członków lokalnych klubów sportowych prowadzonych przez nie sekcji oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji. Liczba uczestników zawodów, imprez i innych wydarzeń sportowych organizowanych przez lokalne kluby.
Termin realizacji	2026-2030

Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Centrum Kultury, Sportu i Promocji, Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, placówki oświatowe
Partnerzy	Kluby i organizacje sportowe w Pyzdrach, placówki oświatowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, inne JST, podmioty prywatne, LGD w Pyzdrach, media
Działanie / projekt 2.2.2	Modernizacja i rozbudowa bazy sportowej. Stworzenie oferty sportowej w gminie dla różnych grup odbiorców
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do modernizacji i rozbudowy bazy sportowej w gminie, która spowoduje stworzenie oferty sportowej w mieście i gminie dla różnych grup odbiorców. Nastąpi to poprzez dywersyfikację oferty sportowej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba obiektów sportowych w gminie i mieście. Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty sportowej oraz dostępu do miejsc rekreacji. Odsetek kobiet oraz poszczególnych grup wiekowych wśród członków lokalnych klubów sportowych
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Centrum Kultury, Sportu i Promocji
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, LGD w Pyzdrach, kluby i organizacje sportowe w Gminie i Mieście Pyzdry, podmioty prywatne
Działanie / projekt 2.2.3	Modernizacja i rozbudowa bazy rekreacyjnej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do modernizacji i rozbudowy bazy rekreacyjnej o siłownię na wolnym powietrzu, skateparki, miejsca biwakowe itp., co poszerzy ofertę aktywnego spędzania czasu dla mieszkańców gminy i miasta

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty sportowej oraz dostępu do miejsc rekreacji
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Centrum Kultury, Sportu i Promocji, Referat Organizacyjny
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, LGD w Pyzdrach, kluby i organizacje sportowe w gminie i mieście Pyzdry, podmioty prywatne
Działanie / projekt 2.2.4	Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszo rowerowej na terenie gminy i miasta. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej wraz z zapleczem, oznakowaniem tras oraz punktów obsługi na terenie gminy i miasta.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Długość nowo wybudowanych tras rowerowych i pieszo-rowerowych [w km].
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Referat Inwestycji, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Centrum Kultury, Sportu i Promocji.
Partnerzy	Samorząd wojewódzki oraz powiatowy, administracja rządowa, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 2.2.5	Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu. Wzmacnianie potencjału turystycznego gminy i miasta.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poszerzenia oferty spędzania wolnego czasu, szczególnie poprzez promowanie szczególnie atrakcyjnych miejsca do wypoczynku, rekreacji oraz rozwoju duchowego (dedykowane inwestycje, koncerty np. piosenki turystycznej)
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba imprez organizowanych na terenach poszczególnych miejscowości Gminy Pyzdry, liczba uczestników
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Centrum Kultury, Sportu i Promocji,
Partnerzy	Samorząd wojewódzki oraz powiatowy oraz inne JST, Lasy Państwowe, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i turystyczne, Wielkopolska Organizacja Turystyczna, PTTK, LGD w Pyzdrach

OBSZAR STRATEGICZNY 3

4.3.3 PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

Cel strategiczny 3

Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym.

Cele operacyjne:

3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej

3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu

3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią

3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców

3.5 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym

STRATEGICZNY OBSZAR	3. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO
Cel strategiczny 3	Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym
Cel operacyjny 3.1	Zapewnienie powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej
Program operacyjny 3.1	Działania w zakresie zapewnienia powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej z zastosowaniem technologii dostosowanej do warunków osadniczych i przyrodniczych.
Działanie / projekt 3.1.1	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych i wodociągowych w gminie i mieście
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju i modernizacji urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, a także do rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej w gminie i mieście.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, deszczowej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.2	Poprawa systemów odprowadzania i zagospodarowania wód deszczowych w gminie

Opis Działania / projektu	Projekt ma za zadanie zabezpieczenie terenów przed negatywnym wpływem wód deszczowych poprzez m.in. budowę obszarów bioretencyjnych, polderów zalewowych, budowę nowej i modernizację istniejącej sieci kanalizacji deszczowej wraz z elementami towarzyszącymi, budowę zbiorników retencyjnych z instalacjami do wykorzystania wód deszczowych, zwiększanie powierzchni przepuszczalnych w gminie.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba nowych obiektów. Długość nowej i zmodernizowanej kanalizacji deszczowej.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.3	Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na nowych terenach budowlanych gminy i miasta.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.

Partnerzy	Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach. Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.4	Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody – modernizacja studni głębinowych, zbiorowych ujęć wody i sieci.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia dostępności usług w zakresie dostarczania wody poprzez budowę w gminie studni głębinowych i zbiorowych ujęć wody.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców korzystających ze studni głębinowych.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.
Partnerzy	Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach. Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy
Cel operacyjny 3.2	Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu
Program operacyjny 3.2	Działania w zakresie ochrony zasobów środowiskowych gminy i miasta połączone z adaptacją do zmian klimatu.
Działanie / projekt 3.2.1	Poprawa retencji. Poprawa warunków aerosanitarnych powietrza
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć zakres inwestycji służących retencji publicznej oraz gromadzeniu i wykorzystywaniu wody opadowej w gospodarstwach domowych, a także kształtowanie systemu terenów zieleni publicznej oraz o charakterze naturalnym i półnaturalnym

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Pojemność obiektów retencji, w tym małej retencji. Powierzchnia terenów zieleni publicznej.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.
Partnerzy	PGW Wody Polskie, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, mieszkańcy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 3.2.2	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, a tym samym do dywersyfikacji ciepła.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Wskaźniki straty ciepła. Wytworzona energia odnawialna ogółem.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne
Działanie / projekt 3.2.3	Likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła na terenie gminy i miasta. Poprawa jakości powietrza poprzez dotacje dla mieszkańców i pomoc w programie „Czyste powietrze”.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, co poprawi jakość powietrza na terenie Gminy i Miasta.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba gospodarstw domowych korzystających z nieekologicznych źródeł ciepła. Poziom zanieczyszczenia powietrza.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy, organizacje pozarządowe,
Działanie / projekt 3.2.4	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez edukację ekologiczną (m.in. w zakresie ograniczania niskiej emisji, wykorzystania OZE, zmniejszania wytwarzania odpadów i ich segregacji, zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, podłączenia do kanalizacji,
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba projektów na rzecz ochrony środowiska, zdrowia publicznego i limitacji zmian klimatycznych realizowanych przez szkoły. Liczba lokalnych organizacji działających na rzecz szeroko pojętej ekologii. Odsetek odpadów zbieranych selektywnie.
Termin realizacji	2026 - 2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Centrum Kultury, Sportu i Promocji, instytucje oświaty, mieszkańcy
Partnerzy	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JST, media

Działanie / projekt 3.2.5	Wzrost poziomu czystości środowiska. Wzmocnienie kondycji środowiska naturalnego na terenie Gminy i Miasta.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu ilości działań na terenie gminy i miasta na rzecz zachowania, ochrony i wzbogacania bioróżnorodności przyrodniczej, co wpłynie na wzrost poziomu czystości
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2026-2030
Miernik oceny	Liczba zagrożonych gatunków flory i fauny na terenie gminy i miasta. Liczba zagospodarowanych terenów zielonych.
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycji, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach, Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach
Partnerzy	Nadleśnictwa, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JST, media
Działanie / projekt 3.2.6	Rozwój ratownictwa oraz systemów prognozowania ostrzegania środowiska
Opis Działania / projektu	Projekt ma za zadanie działania infrastrukturalne i doposażenie służb ratownictwa oraz podnoszenia kwalifikacji
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2026-2030
Miernik oceny	Liczba nowych i doposażonych obiektów. Liczba osób objętych szkoleniami.

Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach
Partnerzy	Służby ratownicze, w tym jednostki ochotniczych straży pożarnych
Cel operacyjny 3.3	Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią
Program operacyjny 3.3	Działania w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu oraz funkcjonalnego zarządzania przestrzenią gminy i miasta.
Działanie / projekt 3.3.1	Opracowanie audytu krajobrazowego Gminy i Miasta Pyzdry w ścisłym powiązaniu z audytem krajobrazowym dla Wielkopolski
Opis Działania / projektu	Audyt krajobrazowy jest narzędziem polityki przestrzennej w zakresie krajobrazu ukierunkowanym na jego ochronę, gospodarkę i planowanie. Służy także identyfikacji, charakterystyce i ocenie wszystkich krajobrazów występujących na terenie gminy i jest jednocześnie nowym narzędziem diagnostycznym pozwalającym uzyskać wiedzę o walorach krajobrazowych poszczególnych obszarów.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Ilość typów krajobrazu na terenie Gminy Pyzdry o wysokich wartościach kulturowych i krajobrazowych związanych z kulturą i tradycją
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JSP, biura projektowe
Działanie / projekt 3.3.2	Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią Gminy i Miasta Pyzdry z uwzględnieniem audytu krajobrazowego dla tego terenu.

Opis Działania / projektu	Celem tego projektu jest stworzenie kompleksowego systemu zarządzania przestrzenią miejską i wiejską w granicach administracyjnych gminy, z uwzględnieniem wyników audytu krajobrazowego. Projekt przyczyni się do poprawy ładu przestrzennego, estetyki krajobrazu, zrównoważonego rozwoju oraz zwiększenia transparentności procesów planistycznych. Przewidywane działania: integracja danych przestrzennych, rozwój systemu informacji przestrzennej GIS, wprowadzenie procedur zgodności decyzji planistycznych z zaleceniami audytu krajobrazowego.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Ilość typów krajobrazu na terenie Gminy Pызdry o wysokich wartościach kulturowych i krajobrazowych związanych z kulturą i tradycją
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pызdrach
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JSP, biura projektowe
Cel operacyjny 3.4	Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców
Program operacyjny 3.4	Działania w zakresie zwiększenia dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców gminy i miasta.
Działanie / projekt 3.4.1	Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy wewnętrznej dostępności komunikacyjnej poprzez budowę nowej i modernizację istniejącej infrastruktury drogowej towarzyszącej na terenie gminy i miasta, w szczególności w kontekście zapewnienia dostępności terenów osadniczych, miejsc świadczenia usług publicznych oraz stref aktywności gospodarczej i innych terenów inwestycyjnych.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Długość wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury drogowej. Liczba terenów inwestycyjnych, do których zmodernizowano dojazd.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach, Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach.
Partnerzy	Rady sołeckie, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, właściciele i zarządcy dróg
Działanie / projekt 3.4.2	Wzrost liczby użytkowników transportu publicznego. Wzrost liczby użytkowników rowerów.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu liczby użytkowników transportu publicznego poprzez wzrost liczby rowerów w wyniku promowania nowej kultury mobilności, opartej w szczególności o transport zbiorowy, pojazdy elektryczne
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Roczna liczba pasażerów transportu publicznego. Liczba użytkowników rowerów.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach, instytucje oświaty
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST, publiczni i prywatni przewoźnicy, organizacje pozarządowe, media
Cel operacyjny 3.5	Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców

Program operacyjny 3.5	Działania w zakresie wsparcia systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.
Działanie / projekt 3.5.1	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń poprzez prewencję, edukację i profilaktykę wśród mieszkańców w szczególności dzieci i młodzieży – bezpieczeństwo na drodze, cyberprzemoc, unikanie zagrożeń, zachowanie w sytuacjach kryzysowych, pierwsza pomoc itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba dzieci, które w szkołach przeszły kursy i szkolenia z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa. Liczba dzieci, które otrzymały pomoc psychologiczną.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach, instytucje oświaty i kultury, Komenda Powiatowej Policji we Wrześni
Partnerzy	Pełnomocnik do spraw uzależnień, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Pyzdrach, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST, Policja, Straż Pożarna, inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, media
Działanie / projekt 3.5.2	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Realizacja zadań w obszarze bezpieczeństwa ludności
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez m.in. modernizację/budowę chodników, oświetlenia drogowego, infrastruktury rowerowej i towarzyszącej, a także dotyczącej ochrony ludności.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2026 - 2030

Koordynator	Policja, Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe i inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST,
Partnerzy	Policja i inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, właściciele i zarządcy dróg

OBSZAR STRATEGICZNY 4

4.3.4 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Cel strategiczny 4

System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy i miasta.

Cele operacyjne:

4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa

4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych

4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy i miasta, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

STRATEGICZNY OBSZAR	4. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY
Cel strategiczny 4	System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej.
Cel operacyjny 4.1	Skuteczna i efektywna polityka oświatowa
Program operacyjny 4.1	Działania w zakresie uzyskania w gminie skutecznej i efektywnej polityki oświatowej.
Działanie / projekt 4.1.1	Poprawa warunków nauki. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych.
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do poprawy warunków nauki, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez rozwój bazy oświatowej, przedszkoli oraz doposażenia tych placówek. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych.
Potencjalne źródło	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia rodziców z bazy oświatowej. Wskaźniki straty ciepła. Wytworzona energia odnawialna ogółem
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Organizacyjny, Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach, Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach, placówki oświatowe
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki.
Działanie / projekt 4.1.2	Rozwój przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się zagospodarowanie otoczenia placówek oświatowych, w tym tworzenie przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba nowych i wyremontowanych boisk sportowych przy szkołach. Poziom zadowolenia rodziców z przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży szkolne.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Organizacyjny, Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach, Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach.
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki
Działanie / projekt 4.1.3	Wzrost aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej. Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej. Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej poprzez dodatkowe zajęcia ruchowe i wspierające
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w szkołach w stosunku do liczby uczniów ogółem. Liczba zwolnień z zajęć wychowania fizycznego
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Placówki oświatowe oraz kluby i organizacje sportowe
Partnerzy	Urząd Miejski w Pyzdrach, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia, podmioty prywatne

Cel operacyjny 4.2	Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
Program operacyjny 4.2	Działania w zakresie zapewnienia w gminie dla mieszkańców dostępności do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.
Działanie / projekt 4.2.1	Zwiększenie dostępności i jakości usług z zakresu ochrony zdrowia.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy kompleksowej oferty usług opieki zdrowotnej, zapewnienia opieki całodobowej i specjalistycznej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci, a także osób starszych oraz z niepełnosprawności, w tym przyczyni się do realizacji projektów telemedycznych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z działalności ośrodków ochrony zdrowia oraz dostępu do lekarzy specjalistów.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Placówki ochrony zdrowia
Partnerzy	Urząd Miejski w Pyzdrach, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, podmioty prywatne
Działanie / projekt 4.2.2	Poprawa stanu technicznego gminnych zasobów mieszkaniowych. Optymalizacja kosztów utrzymania gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym zwiększenie wydajności energetycznej. Poprawa warunków mieszkaniowych osób korzystających z lokali komunalnych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do działań inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i funkcjonalności budynków w ramach gminnych zasobów mieszkaniowych, do optymalizacji kosztów utrzymania oraz wdrożenie rozwiązań proekologicznych, a także ukierunkowane na polepszenie
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne

Miernik oceny	Koszty utrzymania zasobów mieszkaniowych w gminie i mieście, w tym koszty energii.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Organizacyjny, Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.
Partnerzy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyzdrach, administracja rządowa, samorząd wojewódzki
Cel operacyjny 4.3	Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy i miasta, służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu
Program operacyjny 4.3	Działania służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu ściśle powiązane ze strategicznym zarządzaniem rozwojem gminy i miasta.
Działanie / projekt 4.3.1	Doskonalenie administracji i zarządzania. Podniesienie jakości usług publicznych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do systematycznego podnoszenia kompetencji pracowników urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych oraz do wdrażania usprawnień i innowacyjnych instrumentów zarządzania. Ogólnie te działania przyczynią się do podniesienia jakości usług publicznych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z pracy urzędu. Liczba uchylonych przez wojewodę decyzji.
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach - Referat Organizacyjny
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, podmioty doradcze i szkoleniowe,

Działanie / projekt 4.3.2	Wzrost atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy i miasta. Zwiększenie liczby mieszkańców gminy i miasta. Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do kształtowanie atrakcyjnego wizerunku gminy i miasta, opartego o ideę Smart Village, spokojne tempo życia, w przyjaznym, bezpiecznym i zdrowym środowisku, a także tradycje handlowe, dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe oraz bogatą ofertę wykorzystania czasu wolnego. Wspólna promocja w ramach Mikroregionu Ziemi Wrzesińskiej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba mieszkańców. Saldo migracji. Liczba turystów odwiedzających gminę
Termin realizacji	2026-2030
Koordynator	Urząd Miejski w Pyzdrach – Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury, Sportu i Promocji, Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrskiej
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, LGD w Pyzdrach, organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, media

V. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY PYZDRY WRAZ Z USTALENIAMI I REKOMENDACJAMI W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE PYZDRY

5.1 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY PYZDRY

WPROWADZENIE DO MODELU

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy jest zobrazowaniem spodziewanych i zaplanowanych w strategii gminy i miasta procesów rozwoju i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych.

W Gminie Pyzdry, z jednej strony, ze względu na ukształtowanie terenu, występują obszary cenne przyrodniczo, a także obszary potencjalnych zagrożeń, a z drugiej strony występuje historycznie ugruntowane użytkowanie przestrzeni, w tym sieć osadnicza, która powiązana jest infrastrukturalnie i komunikacyjnie. Istnieją tutaj także inne uwarunkowania zastane, zdefiniowane na podstawie zdiagnozowanych w strategii problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych. W ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej dla Gminy i Miasta Pyzdry, można przedstawić w tym opracowaniu różne funkcje terenów w gminie, a także obszary szczególnej koncentracji działalności inwestycyjnej oraz planowane zmiany w przestrzeni gminy.

OGÓLNE UWARUNKOWANIA MODELU

Gmina Pyzdry jest gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie wrzesińskim, we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Gmina sąsiaduje z pięcioma jednostkami samorządowymi: Kołaczkowo (powiat wrzesiński), Żerków (powiat jarociński), Gizałki (powiat pleszewski), Łądek (powiat słupecki) i Zagórów (powiat słupecki), wchodzącymi w skład województwa wielkopolskiego. Gmina Pyzdry zajmuje 13 782 ha (138 km², w tym miasto 12 km²), co stanowi 0,46% powierzchni województwa i 19,57% powierzchni powiatu wrzesińskiego.

Na obszarze Gminy Pyzdry nie ma dróg krajowych oraz nie ma układu kolejowego. Podstawowe zadania w zakresie połączeń z drogowym układem krajowym oraz z ośrodkami wyższego rzędu (Poznań, Września, Słupca, Kalisz, Konin), jak również w zakresie obsługi komunikacyjnej stanowią drogi wojewódzkie i powiatowe. Pyzdry znajdują się ok. 72 km od Poznania oraz ok. 40 km od Konina. Z gminy do węzła Autostrady A2 w Słupcy jest 20,4 km, a do Wrześni 20,6 km.

Najbliższy port lotniczy znajduje się w Poznaniu, skąd bardzo szybko można dostać się do wielu miast w Polsce i Europie.

Administracyjnie Gmina Pyzdry dzieli się na 20 sołectw i 35 miejscowości, w tym: Białobrzeg, Ciemierów, Ciemierów Kolonia, Dłusk, Dolne Grądy, Górne Grądy, Kruszyny, Ksawerów, Lisewo, Pietrzyków, Pietrzyków-Kolonia, Rataje, Ruda Komorska, Tarnowa, Trzcianki, Walga, Wrąbczynek, Wrąbczynkowskie Holendry, Zamość, Zapowiednia oraz miasto Pyzdry.

Według danych z 2023 r. Gmina Pyzdry liczyła 6491 mieszkańców, [w tym 3297 (50,8%) kobiet], z czego 2895 (44,60%) stanowią mieszkańcy miasta. Liczba mieszkańców gminy stanowi 8,3% mieszkańców powiatu wrzesińskiego. Najwięcej ludności mieszka na obszarze wiejskim Gminy Pyzdry - 3 596 mieszkańców, co stanowi 55,4% ogółu ludności gminy.

W Pyzdrach koncentrują się usługi administracji, szkolnictwa, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury, handlu oraz ochrony bezpieczeństwa publicznego. Obok funkcji mieszkalnych i usługowych miasto pełni także rolę ważnego ośrodka działalności produkcyjno-budowlanej, a także rekreacji i obsługi ruchu turystycznego. Podstawowymi funkcjami terenów wiejskich są mieszkalnictwo, rolnictwo i działalność gospodarcza, w tym turystyka.

Gmina Pyzdry położona jest w atrakcyjnym regionie turystycznym Wielkopolski Wschodniej i powiatu wrzesińskiego w skład, którego wchodzi cenne przyrodniczo i krajobrazowo obszary takie jak: rzeka Warta wraz z jej dopływami Prosną i Wrześnicą, która dzieli obszar gminy na dwie części: mniejszą północą z Wrześnicą i Flisą oraz zasobną w wody powierzchniowe część południową ze zlewnią rzeki Prosną i jej dopływami: Bartosz i Rów Mąkowski.

Bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe gminy (30,4% kompleksy leśne) stanowią podstawę jej istniejącego zagospodarowania turystycznego. Walory te uzupełniają także wartości historyczno-kulturowe tego obszaru, w tym istnienie takich obiektów jak:

Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrowskiej, które zarządza trzema filialnymi obiektami i znajdującymi się w nich ekspozycjami:

- ❖ dom podcieniowy w Pyzdrach - „Piastowie w Pyzdrach”; wnętrze izby Pyzdrzanina; galeria obrazów,
- ❖ wiatrak holenderski - ekspozycja wnętrza wiatraka; ekspozycja etnograficzna,
- ❖ klasztor pofranciszkański – siedziba muzeum (pradzieje; dzieje miasta; franciszkanie, krużganki).

O ładzie przestrzennym terenów Gminy i Miasta Pyzdry decyduje troska o utrzymanie jej historycznie ukształtowanej struktury przestrzennej oraz dopasowanie do niej skali i charakteru nowej zabudowy, wprowadzanej w istniejące układy osadnicze. Na terenie miasta oraz (zwłaszcza w obszarze niektórych jednostek wiejskich) wystąpiły odstępstwa od tych zasad, co wiąże się z realizacją szeregu obiektów mieszkaniowych (w formie typowych modernistycznych bloków w zabudowie wielorodzinnej), usługowych i produkcyjnych o gabarytach znacznie przekraczających historycznie ukształtowaną skalę zabudowy, powstające także na terenach otwartych i w oddaleniu od ciągów istniejącej zabudowy. Brakuje często w otoczeniu tych obiektów wkomponowanej zieleni, która mogłaby złagodzić pojawiające się dysonanse w zagospodarowaniu przestrzennym niektórych części gminy.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [Wielkopolska 2020+], na podstawie przeprowadzonej delimitacji wyznaczono **cztery podstawowe typy obszarów funkcjonalnych**, obejmujące łącznie wszystkie gminy położone w granicach województwa wielkopolskiego:

Gmina Pyzdry w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [Wielkopolska 2020+] załącznik nr 1.0 do Uchwały nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. znalazły się w granicach Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego [WOF], wśród 59 gmin miejsko-wiejskich, w tym: Września, Nekla, Miłosław oraz wśród 71 gmin wiejskich, w tym: Kołaczkowo.

Terytorializacja polityki rozwoju oznacza przestrzenne adresowanie wyznaczonych celów, kierunków i działań do określonych terytoriów. Powiat wrzesiński stanowi przestrzeń obszaru, w skład którego wchodzi 5 jednostek samorządowych: 4 gminy miejsko – wiejskie: Września, Nekla, Miłosław i Pyzdry oraz gmina wiejska – Kołaczkowo.

Dla Gminy Pyzdry w zakresie polityki rozwoju zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [Wielkopolska 2020+] załącznik nr 1.0 do Uchwały nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. przewidziano niżej wymienione obszary terytorializacji:

Tab.10 Obszary terytorializacji polityki rozwoju określone dla gminy Pyzdry

Obszar	III	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII
Gmina i Miasto Pyzdry	Wiejskie Obszary Funkcjonalne	Wiejskie Obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych	Obszary ochrony gleb w celu produkcji rolnej	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy	Obszary cenne przyrodniczo	Obszary ochrony i krajobrazu kulturowego	Obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektyw rozwojowych	Obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach

Potrzeba określenia wymiaru przestrzennego prowadzenia polityki rozwoju służyć ma przede wszystkim wdrażaniu zindywidualizowanego podejścia do różnych terytoriów wyznaczonych na podstawie cech społeczno-gospodarczych i przestrzennych w ujęciu dynamicznym, w celu wykorzystania wewnętrznych potencjałów i czynników rozwoju oraz intensyfikacji zachodzących procesów integracji funkcjonalnej.

CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ DLA WIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO

Kluczowym celem rozwoju przestrzennego wiejskiego obszaru funkcjonalnego będzie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ukierunkowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców, poprawę dostępności do usług oraz osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności i dostępności obszaru.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

- ❖ *Cel 1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi*
- ❖ *Cel 2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej*
- ❖ *Cel 3. Ochrona dziedzictwa kulturowego*
- ❖ *Cel 4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego*
- ❖ *Cel 5. Poprawa dostępności komunikacyjnej*
- ❖ *Cel 6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej*

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego identyfikuje różnego rodzaju typy obszarów interwencji, przypisując im część celów operacyjnych, zgodnie z założeniami KPZK 2030.

Poszczególne cele operacyjne dotyczą całego województwa, wskazują preferencje na określonych typach obszarów lub adresowane są wyłącznie do określonych typów obszarów, wymienionych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, jako „Obszary Strategicznej Interwencji” (OSI) oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, jako „obszary funkcjonalne”.

Określenie polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga sformułowania modelu rozwoju przestrzennego. Jego celem jest wskazanie optymalnej formy organizacji przestrzeni dla Gminy i Miasta Pyzdry.

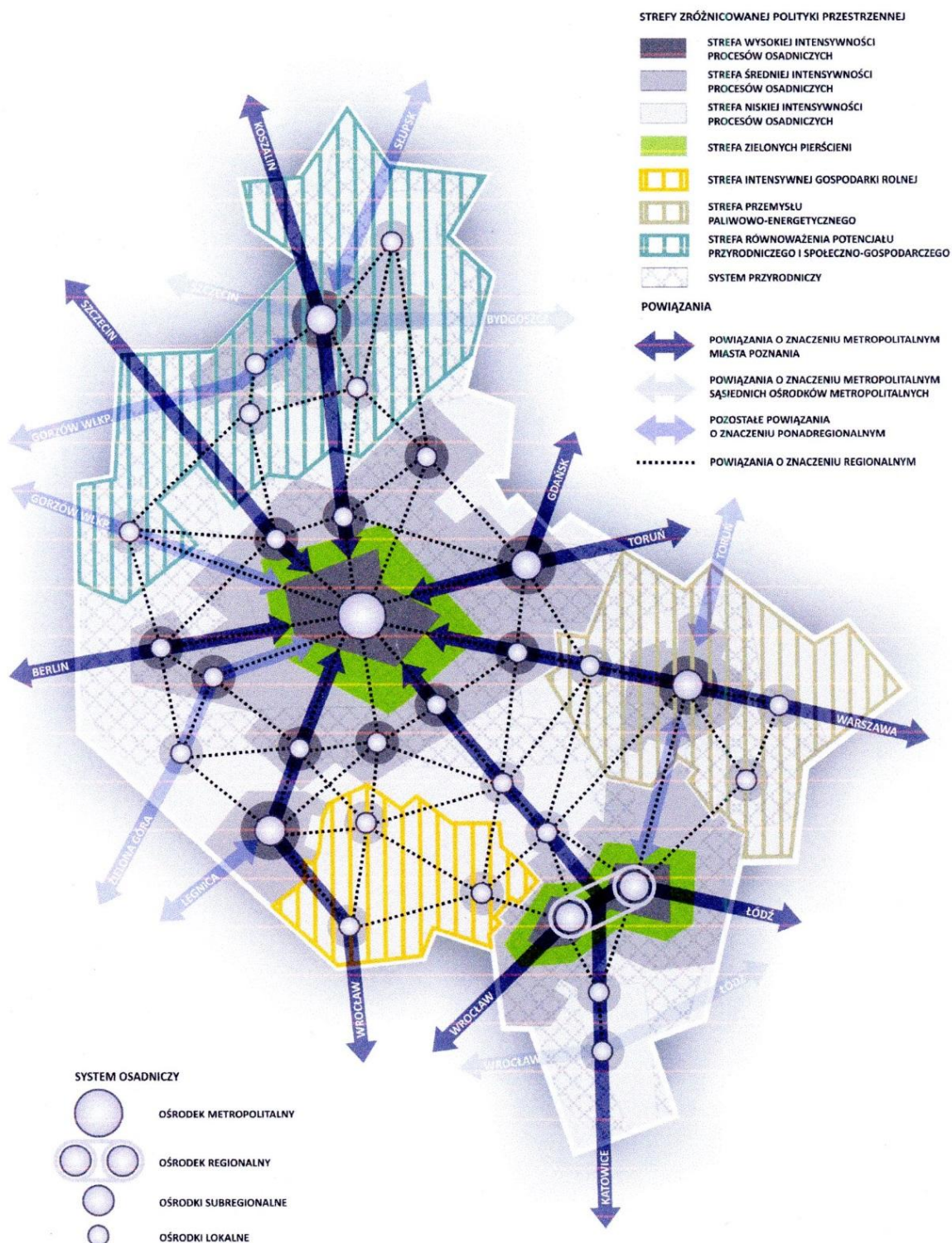
Gmina Pyzdry jest także ośrodkiem, który w realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego jednostek pomocniczych pełni określoną rolę dla poprawy ich obsługi poprzez:

- ❖ stymulowanie rozwoju gospodarczego opartego na lokalnym potencjale istniejących firm oraz na inteligentnych specjalizacjach Wielkopolski – wyznaczenie terenów inwestycyjnych z pełną obsługą komunikacyjną i wyposażeniem w infrastrukturę techniczną
- ❖ zwiększenie dostępności komunikacyjnej w relacjach ze stolicą województwa – modernizacja dróg wojewódzkich i powiatowych
- ❖ poprawa funkcjonowania systemu komunikacji zbiorowej zapewniającego dostępność sołectw lokalnych oraz ich powiązania z największymi miastami województwa
- ❖ poprawę warunków mieszkaniowych – rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz wyznaczanie nowych terenów dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, w tym mieszkalnictwa społecznego i komunalnego, z zapewnieniem dobrej dostępności komunikacyjnej, z preferencją obsługi komunikacją zbiorową, wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz inne usługi publiczne, a także dostępności do terenów rekreacyjnych i sportowych
- ❖ poprawę wyposażenia w infrastrukturę społeczną służącą mieszkańcom poszczególnych powiatów – modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów oraz wyznaczanie nowych lokalizacji inwestycji z zakresu usług społecznych, w tym przede wszystkim szpitali, domów opieki, szkół oraz instytucji kultury, z uwzględnieniem obsługi komunikacyjnej i niezbędnym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną,
- ❖ poprawa jakości przestrzeni publicznych – wyznaczanie, urządzenie i poprawa estetyki obszarów o istotnym znaczeniu dla mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich użytkowników, w tym osób o ograniczonej mobilności i percepcji
- ❖ wzmacnianie funkcji ośrodków sportowych o randze regionalnej i lokalnej – rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej,
- ❖ ochronę terenów cennych przyrodniczo i kulturowo – zachowanie i poprawa zagospodarowania terenów zieleni urządzonej, wyznaczenie nowych terenów oraz zachowanie i rewitalizacja obszarów i obiektów zabytkowych;

Model przyjęty dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 opiera się na koncepcji rozwoju dyfuzyjno-absorbacyjnego, zakładającej wspieranie biegunów wzrostu, czyli obszarów o najwyższym potencjale społeczno-gospodarczym, które stanowić mają źródło czynników rozwoju, wraz z równoczesnym wzmacnianiem obszarów otaczających.

W myśl przyjętych założeń województwo rozwijać się będzie w wyniku dyfuzji rozwoju z biegunów wzrostu na otoczenie.

MODEL ROZWOJU PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO



Źródło: PZPWW19.pdfWlkp

Dla realizacji modelu rozwoju przestrzennego województwa wielkopolskiego określa się osiem celów polityki przestrzennej, które pozostają spójne z celami strategicznymi Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego, Wielkopolska 2020.

OSIEM CELÓW POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU, WIELKOPOLSKA 2020		PZPW 2020+	
CELE STRATEGICZNE		CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ	
1.	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI I SPÓJNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ REGIONU	1.	4. 6. 7.
2.	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI	1.	2. 3. 4. 5. 8.
3.	LEPSZE ZARZĄDZANIE ENERGIĄ	3.	5. 7. 8.
4.	ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI METROPOLII POZNAŃSKIEJ I INNYCH OŚRODKÓW WZROSTU W WOJEWÓDZTWIE	1.	4. 6.
5.	ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI WOJEWÓDZTWA	1.	4. 5. 6. 7.
6.	WZMOCNIENIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO REGIONU	1.	5. 6. 7.
7.	WZROST KOMPETENCJI MIESZKAŃCÓW I ZATRUDNIENIA	1.	
8.	ZWIĘKSZENIE ZASOBÓW ORAZ WYRÓWNIANIE POTENCJAŁÓW SPOŁECZNYCH WOJEWÓDZTWA	1.	4. 6.
9.	WZROST BEZPIECZEŃSTWA I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	1.	4. 6. 7. 8.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO, WIELKOPOLSKA 2020+		SRWW 2020+	
CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ		CELE STRATEGICZNE	
1.	KSZTAŁTOWANIE SPÓJNEJ PRZESTRZENI OSADNICZEJ	1.	2. 4. 5. 6. 7. 8. 9.
2.	OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	2.	
3.	KSZTAŁTOWANIE I RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	2.	3.
4.	OCHRONA POTENCJAŁU KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU ORAZ ROZWOJ KONKURENCYJNYCH FORM TURYSTYKI I REKREACJI	1.	2. 4. 5. 8. 9.
5.	ZRÓWNOWAŻONY ROZWOJ ROLNICTWA	2.	3. 5. 6.
6.	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ WOJEWÓDZTWA	1.	4. 5. 6. 8. 9.
7.	ROZWOJ EFEKTYWNEJ I INNOWACYJNEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	1.	3. 5. 6. 9.
8.	ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM	2.	3. 9.

Źródło: PZPWW19.pdfWlkp

Dla przyjętych celów polityki przestrzennej określone zostały kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz działania służące osiągnięciu docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+ określona została ponadto specjalna polityka przestrzenna w odniesieniu do obszarów funkcjonalnych. Stanowi ona uszczegółowienie celów polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych dla całego województwa wielkopolskiego z uwzględnieniem specyficznych cech poszczególnych obszarów.

Obszar Gminy Pyzdry wymaga wsparcia procesów rozwojowych w ramach powiatu wrzesińskiego dla zwiększenia z nim spójności poprzez eliminację dysproporcji rozwojowych oraz barier wynikających z: niskiej dostępności do usług publicznych, zdekapitalizowania tkanki osadniczej i zagrożeń walorów przyrodniczych.

Nowym dokumentem na szczeblu regionalnym jest Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego, zatwierdzony Uchwałą nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r.

Audyt krajobrazowy stanowi podstawę do podejmowania działań w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu poprzez uwzględnienie wniosków i rekomendacji w dokumentach planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego.

Zapisy audytu krajobrazowego mają na celu także wzmocnienie ochrony krajobrazu na obszarach objętych ochroną prawną. W granicach Gminy Pyzdry ustalone zostały następujące krajobrazy priorytetowe:

- ❖ Rejon Śmiełowa (ID 2007, podtyp: 6c) – powierzchnia krajobrazu na terenie gminy 2,36 ha (0,05%),
- ❖ Dolina Warty granica województwa – Konin (ID 841, podtyp: 1b) – powierzchnia na terenie gminy 223,07 ha (3,92%),
- ❖ Dolina Warty Konin-Pyzdzy (ID 2321, podtyp 1b) – powierzchnia na terenie gminy 1778,62 (12,48%),
- ❖ Pyzdry (ID 893, podtyp: 9a) – powierzchnia na terenie gminy 172,38 ha (100,00%)

Dla poziomu lokalnego w dokumencie określono:

- ❖ wytyczne w zakresie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania określających dopuszczalny zakres i ograniczenia tych zmian, w tym wytycznych odnośnie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów,
- ❖ parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalna i minimalna intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
- ❖ kształtowanie linii zabudowy, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy,
- ❖ zasady kompozycji przestrzennej nowej zabudowy i harmonizowania planowanej zabudowy z zabudową istniejącą, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy, zasady kształtowania form budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy,
- ❖ zasady stosowania i eksponowania elementów konstrukcyjnych i zdobniczych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy,
- ❖ rodzaje i standardy jakościowe stosowanych materiałów wykończeniowych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych,
- ❖ charakterystyczne cechy elewacji budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy,
- ❖ zasady i warunki dotyczące sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzaje materiałów budowlanych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych, w tym dla przestrzeni dostępnych publicznie,
- ❖ zasady dotyczące zagospodarowania i wyposażenia terenów przestrzeni dostępnych publicznie,
- ❖ określanie warunków działalności usługowej, w tym handlowej, w szczególności maksymalnej powierzchni sprzedaży obiektów handlowych, obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o maksymalnej powierzchni sprzedaży i ich dopuszczalnej liczby,
- ❖ wytyczne odnośnie określenia walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe oraz zasad ich ochrony i kształtowania, w tym nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów.

Obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych mają szczególne znaczenie dla rozwoju całej Wielkopolski oraz najważniejszych miast w sieci osadniczej województwa.

Zgodnie z ustaleniami Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku, Wielkopolska 2030, ośrodki lokalne takie jak gmina Pyzdry zostały określone jako obszary realizacji celu operacyjnego 5.1.2. Rozwój obszarów wiejskich. Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- ❖ wzmocnienie kapitału ludzkiego i rozwój edukacji,
- ❖ wsparcie sektorów pozarolniczych oraz wzmocnienie endogenicznej bazy ekonomicznej,

- ❖ rozwój turystyki, w tym turystyki wiejskiej i agroturystyki,
- ❖ przeciwdziałanie procesom migracyjnym,
- ❖ zwiększenie możliwości zatrudnienia przez zwiększenie mobilności zawodowej,
- ❖ budowa infrastruktury związanej z odnawialnymi źródłami energii,
- ❖ budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- ❖ zapewnienie efektywnej infrastruktury transportowej i poprawa transportu zbiorowego,
- ❖ tworzenie instytucjonalnych warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych.
- ❖ stymulowanie rozwoju lokalnego oraz inicjatyw lokalnych,
- ❖ propagowanie i wdrażanie idei odnowy wsi,
- ❖ promocja i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi,
- ❖ rozwój organizacji pozarządowych działających na wsi.



Rys. 2 Mapa powiatu wrzesińskiego



Źródło: Powiat wrzesiński

Obszar Gminy Pyzdry leży w obrębie jednostki geologicznej zwanej Niecką Łódzko-Szczecińską, stanowiącej południowo-zachodnie obniżenie Wału Kujawsko-Pomorskiego. Nieckę tę budują kredowe wapienie i margle oraz utwory ilaste. Są one słabo rozpoznane. Znacznie lepiej rozpoznane są utwory trzeciorzędowe. Utwory mioceńskie wykształcone są w postaci piasków z domieszką żwirów, ilów oraz węgla brunatnych. Węgle brunatne występują w postaci wkładek o miąższości od kilkudziesięciu centymetrów do kilku metrów. W Kotlinie Pyzdrowskiej stwierdzono występowanie pstrych ilów plioceńskich.

Całą powierzchnię gminy pokrywają utwory czwartorzędowe. Część północną gminy stanowi obszar wysoczyzny zbudowany z glin morenowych oraz osadów piaszczystych. Środkową i południową część gminy zajmuje Pradolina Warszawsko-Berlińska, ze swoimi terasami, zbudowanymi z piasków i żwirów. Dno pradliny wypełniają piaski, w obniżeniach występują torfy. Podobne osady czwartorzędowe stwierdzono w dolinie Prośny.

Ukształtowanie terenu gminy nie stwarza problemów w zagospodarowywaniu obszaru, a rzeźba terenu sprzyja rozwojowi rolnictwa oraz osadnictwa. Rozmieszczenie jednostek osadniczych nie jest równomierne na całym obszarze. Widoczna jest większa koncentracja osadnictwa we wschodniej i środkowo, południowo-wschodniej części terenu gminy.

Przyczyną takiej sytuacji jest z jednej strony zróżnicowanie powierzchni gminy, a z drugiej występowanie na jej terenie wód powierzchniowych i lasów, które ograniczają rozwój osadnictwa w tym rejonie.

ELEMENTY OBSZARU STRUKTURY OSADNICZEJ WRAZ Z LOKALNĄ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ GMINY PYZDRY

Tab. 11 LICZBA MIESZKAŃCÓW W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY PYZDRY W 2023 R.

Pyzdry 3009	Baraniec 22	Benewicze 9	Ciemierów 145	Ciemierów Kolonia 109	Dłusk 215	Dolne Grądy 110	Glinianki 25
Górne Grądy 92	Kolonia Janowska 49	Kolonia Lisewo 69	Królewiny 32	Kruszyny 98	Ksawerów 127	Lisewo 458	Łupice 28
Modlica 37	Olsz 4	Pietrzyków 179	Pietrzyków Kolonia 174	Rataje 337	Ruda Komorska 273	Tarnowa 154	Tłoczyna 75
Trzcianki 59	Walga 91	Wrąbczynek 300	Wrąbczynkowskie Holendry 148	Zamość 44	Zapowiednia 137	Zimochowiec 4	Żdźary 22
Razem: 3692							

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Pyzdrach z 2023 roku – Stan ludności Gminy i Miasta Pyzdry na dzień 31.12.2023 r.

Przebieg procesów demograficznych na terenie gminy cechuje nierównomierna dynamika, co wiąże się z różną skalą rozwoju urbanizacji oraz różnym stopniem przyrostu naturalnego i migracją ludności.

Tab.12 Powierzchnia, ludność, zmiany zaludnienia Gminy Pyzdry w latach 2019-2023 na tle powiatu wrzesińskiego

Jednostka terytorialna	Powierzchnia	faktyczne miejsce zamieszkania stan na 31 XII					Zmiana na 2023/2019	gęstość zaludnienia 2023
	2023	2019	2020	2021	2022	2023		
	km ²	os.	os.	os.	os.	os.	%	os./ km ²
Gmina Pyzdry	137,8	6937	6650	6554	6531	6491	-6,43	46,80
Powiat wrzesiński	704,2	77994	78269	78080	78176	78223	1,00	111,08

Źródło: <https://svs.stat.gov.pl/3635> Gmina Pyzdry <https://svs.stat.gov.pl/431> powiat wrzesiński

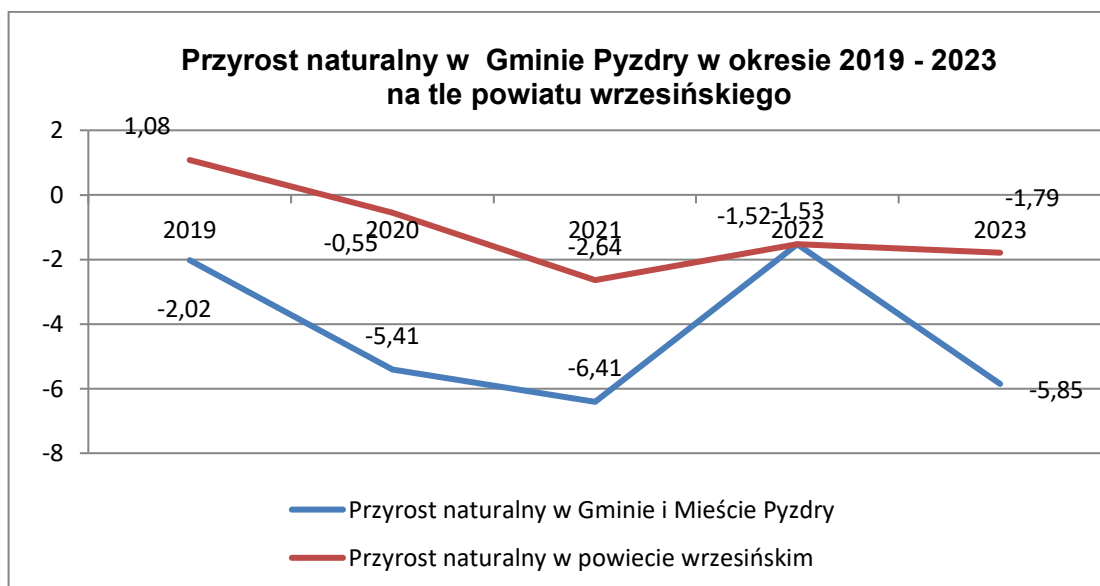
Gmina Pyzdry charakteryzuje się zmniejszającą się liczbą mieszkańców, co na tle powiatu wrzesińskiego w okresie 2019-2023 wypada bardzo niekorzystnie. Przeciętnie w jednej miejscowości, których jest 35 w gminie, mieszka średnio 185 osób, a gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 46,80 osób/km². W badanym okresie w gminie zaobserwowano spadek liczby mieszkańców o 446 osoby.

W Gminie Pyzdry średni wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w całym okresie 2019-2023 r. wyniósł (-4,24), i jest dużo wyższy niż w powiecie wrzesińskim (-1,08). W 2019 i 2023 roku odnotowano w gminie Pyzdry znaczny przyrost tego wskaźnika (-2,02 i -4,24).

Wskaźnik przyrostu naturalnego w powiat wrzesiński tylko w 2019 roku miał wartość dodatnią (1,08%). W Gminie Pyzdry podobnie jak w powiecie wrzesińskim wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w pozostałych okresach miał wartość ujemną, co przedstawia powyższa tabela. W Gminie Pyzdry najmniejszy przyrost naturalny na 1000 mieszkańców wystąpił w 2021 roku (-6,41), podobnie jak w powiecie wrzesińskim (-2,64). Bezpośrednim skutkiem takiej sytuacji w tych jednostkach samorządowych była pandemia COVID-19. Doskonale to obrazuje wykres „Przyrostu naturalnego w Gminie Pyzdry w okresie 2019 – 2023, który przedstawia rys.3 poniżej.

Biorąc pod uwagę średnią obliczoną z danych z okresu 2019-2023 wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w powiecie wrzesińskim jest dużo wyższy (-1,08) niż w Gminie Pyzdry (-4,24).

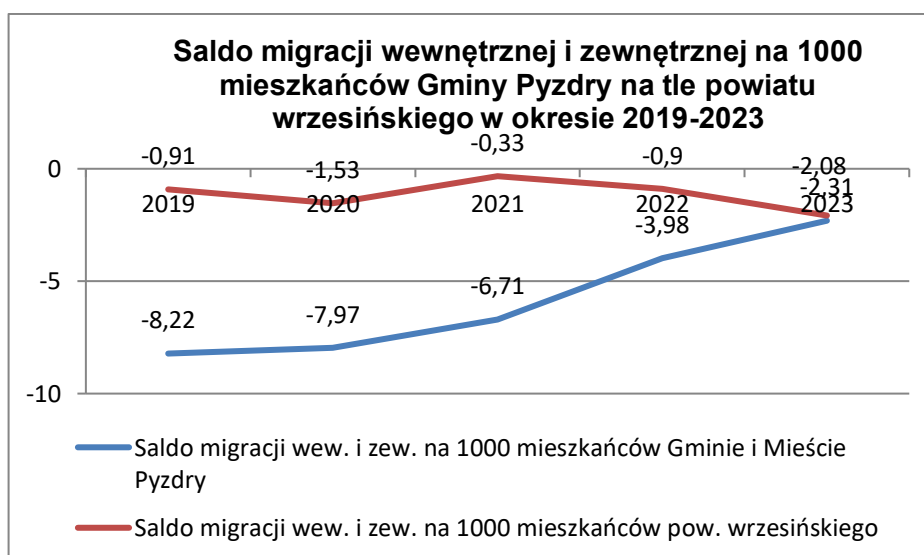
Rys.3 Przyrost naturalny w Gminie Pyzdry w okresie 2019-2023 na tle powiatu wrzesińskiego



Źródło: <https://svs.stat.gov.pl/3635> Gmina Pyzdry <https://svs.stat.gov.pl/431> powiat wrzesiński

W Gminie Pyzdry w okresie 2019-2023 przez cały czas występowały ujemne salda migracji mieszkańców z różnym nasileniem, średnio - 5,84. Powiat wrzesiński w całym okresie 2019-2023, w porównaniu do gminy odnotowywał średnio dodatnie salda migracji wewnętrznej i zewnętrznej (jednak znacznie wyższe) na poziomie 1,67.

Rys.4 Migracje ludności Gminy Pyzdry w okresie 2019-2023 na tle powiatu wrzesińskiego



Źródło: <https://svs.stat.gov.pl/3635> Gmina Pyzdry <https://svs.stat.gov.pl/431> powiat wrzesiński

W Gminie Pyzdry podobnie jak w powiecie wrzesińskim w okresie 2019-2023 przez cały czas występowały ujemne salda migracji mieszkańców z różnym nasileniem, średnio - 1,18. Powiat wrzesiński w całym okresie 2019-2023, w porównaniu do Gminy Pyzdry odnotowywał średnio również ujemne salda migracji wewnętrznej i zewnętrznej (jednak nieco mniejsze) na poziomie -1,15.

Tab.13 Struktura ekonomiczna ludności w Gminie Pyzdry na tle powiatu wrzesińskiego w latach 2019-2023

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym - %/ogółem					w wieku produkcyjnym - %/ogółem				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Pyzdry	18,59	19,02	19,30	18,99	18,70	61,06	60,08	59,05	58,75	58,59
Powiat wrzesiński	19,89	20,12	20,25	20,32	20,11	60,46	59,94	59,50	59,01	58,77

Jednostka terytorialna	w wieku poprodukcyjnym - %/ogółem				
	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Pyzdry	20,35	20,90	21,65	22,26	22,71
Powiat wrzesiński	19,65	19,94	20,25	20,67	21,12

Źródło: <https://svs.stat.gov.pl/3635> Gmina Pyzdry <https://svs.stat.gov.pl/431> powiat wrzesiński

Wskaźnik udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w Gminie Pyzdry w roku 2023 wyniósł (22,71%) był wyższy od tego w powiecie wrzesińskim (21,12%), co świadczy o relatywnie szybszym procesie starzenia się mieszkańców Gminy Pyzdry.

Na uwagę zasługuje fakt przyspieszenia procesu „starzenia” się mieszkańców w powiecie wrzesińskim w okresie 2019 – 2023 z 19,65% do 21,12%.

Struktura mieszkańców Gminy Pyzdry analizowana według ekonomicznych grup wieku wykazywała mniej korzystną sytuację we wszystkich ekonomicznych grupach ludności: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej w stosunku do powiatu wrzesińskiego w analizowanym okresie 2019-2023.

Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w gminie wynosił w 2023 r. (18,70%) był niższy niż w powiecie wrzesińskim (20,11%), co było efektem niższego od powiatu wskaźnika przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców.

SIEĆ WODOCIĄGOWA, KANALIZACYJNA I GAZOWA GMINY I MIASTA PYZDRY:

Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego oczyszczania ścieków na terenie gminy zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach sp. z o.o.

Głównymi klientami są mieszkańcy gminy, tj. klienci indywidualni, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy.

Łączna długość sieci wodociągowej obsługiwanej przez ZGKMiUWK spółkę (bez przyłączy) to 132,5 km. Sieć kanalizacyjną spółki tworzy układ o długości (bez przyłączy) 34,8 km.

Tab.14 Sieć wodociągowa w Gminie i Mieście Pyzdry w 2023 r.

Lp.	Wodociąg	2023 r.
1	Liczba przyłączy w szt.	2168
2	Produkcja wody w m ³ /d	425.283,00
3	Koszty związane z produkcją i dostarczaniem wody w zł.	923.282,94
4	Wpływy z tytułu dostarczania wody odbiorcom w zł z dopłatą z budżetu gminy	902.036,67
5	Wpływ z tytułu opłaty abonamentowej	9.618,20

6	Cena za 1 m ³ wody na cele socjalno-bytowe w zł netto z dopłatą	Od 01.01.2023 do 13.10.2023 - dla osób fizycznych – 3,47 zł - dla osób prawnych – 3,53 zł Od 14.10.2023 do 31.12.2023 - dla osób fizycznych – 3,49 zł - dla osób prawnych – 3,54 zł
7	Dopłaty z budżetu gminy do 1 m ³ wody na cele Socjalno-bytowe w zł netto	0,00
8	Straty w sieci wodociągowej w %	0,33
9	Liczba awarii sieci wodociągowej w szt.	31

Opracowano na podstawie danych ZGKMiUWK w Pyzdrach sp. z o.o.

W 2023 r. zostało wykonanych 15 szt. przyłączy wodociągowych.

Na terenie gminy istnieją 4 stacje uzdatniania wody wraz z ujęciami. W eksploatowanych ujęciach ujmowane są wody z poziomu trzeciorzędowego i czwartorzędowego.

Woda dostarczana jest do około 2168 przyłączy domowych przy pomocy jednego wodociągu grupowego i dwóch wodociągów lokalnych obsługujących poszczególne miejscowości w oparciu o następujące ujęcia i stacje uzdatniania wody:

- ❖ Pyzdry ul. Nadrzeczna – wyłączona z eksploatacji przez ZGKMiUWK w Pyzdrach,
- ❖ Pyzdry ul. Wrocławska – dwie studnie głębinowe, studnia nr 1 o wydajności 60,8 m³/h, studnia nr 2 60,0 m³/h wraz ze stacją uzdatniania wody, obsługuje miejscowość Tarnowa i część miasta Pyzdry, stan techniczny dobry, w 2021 roku wymieniono złoża filtracyjne w 2 zbiornikach
- ❖ Pietrzyków – dwie studnie głębinowe każda o wydajności 55 m³/h wraz ze stacją uzdatniania wody, obsługuje miejscowości: Pietrzyków, Pietrzyków Kolonia, Rataje, Ksawerów, Dłusk i część miasta Pyzdry, stan techniczny dobry, wymaga modernizacji,
- ❖ Wrąbczynek – dwie studnie głębinowe każda o wydajności 60 m³/h wraz ze stacją uzdatniania wody, obsługuje miejscowości: Wrąbczynek, Białobrzeg, Wrąbczynkowskie Holendry, Zapowiednia, Trzcianki, Królewiny i Walga, stan techniczny dobry po modernizacji, w 2022 r. wybudowano studnię głębinową nr 2, w 2023 r. wymieniono 3 zbiorniki filtracyjne, kompleksowy osprzęt i orurowanie, nową tablicą rozdzielczą, położono nowy dach i wykonano elewację
- ❖ Lisewo – dwie studnie głębinowe każda o wydajności 60 m³/h wraz ze stacją uzdatniania, obsługuje miejscowości: Lisewo, Ciemierów, Ruda Komorska, Zamość, Modlica, Górne Grądy, Kolonia Ciemierów, Dolne Grądy, Kruszyny, Benewicze, stan techniczny dobry.

Sieć wodociągowa zlokalizowana na terenie Gminy i Miasta Pyzdry wykonana jest głównie z: rur PCV oraz PE. Gmina Pyzdry prowadzi inwestycje modernizacyjne sieci wodociągowej oraz jej rozbudowę.

Tab.15 Sieć kanalizacji w gminie Pyzdry w 2023 r.

Lp.	Kanalizacja	2023 r.
1	Liczba przyłączy w szt.	1094
2	Ilość ścieków komunalnych odprowadzanych zbiorczym systemem kanalizacyjnym do oczyszczalni ścieków w tys. m ³ /r	121.951
3	Ilość ścieków komunalnych powstających w Gminie i Mieście Pyzdry w tys. m ³ /r	129.198,50
4	Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych w tys. m ³ /r	140.982
5	Przepustowość oczyszczalni ścieków w m ³ /d	500
6	Koszt utrzymania i funkcjonowania sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w zł	665.245,86
7	Wpływy z tytułu odprowadzania i funkcjonowania sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w zł z dopłatą z budżetu gminy	603.007,55
8	Cena za 1 m ³ ścieku socjalno-bytowego w zł netto z dopłatą	5,19
9	Dopłaty z budżetu gminy do 1 m ³ ścieku socjalno-bytowego w zł netto	0,35
10	Liczba awarii sieci kanalizacyjnej w szt.	25

Opracowano na podstawie danych ZGKMiUWK w Pyzdrach sp. z o.o.

Długość czynnej sieci wodociągowej w 2023 r. wynosi 132,5 km. Długość czynnej sieci sanitarnej w 2023 r. wynosi 34,97 km.

Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 2098 budynków, a w przypadku sieci kanalizacyjnej 1180 budynków.

W 2023 r. przybyło 54 szt. przyłączy do sieci wodociągowej, co dało na dzień 31.12.2023 r. 2168 szt. Liczba przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej wzrosła o 51 szt. i wyniosła na koniec roku 1094 szt.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 20 przepompowni ścieków oraz 1 oczyszczalnia ścieków w m. Tarnowa.

Według Statystycznego Vademecum Samorządowca Urzędu Statystycznego w Poznaniu za 2022 rok, w zakresie instalacji techniczno-sanitarnych na terenie gminy Pyzdry - 95,00% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 92,9% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 89,3% mieszkań posiada łazienkę, 83,9% korzysta z centralnego ogrzewania, a 1,29% z gazu sieciowego.

Wśród innych instalacji i urządzeń gromadzenia i wywozu nieczystości w Gminie Pyzdry było 494 zbiorników bezodpływowych i 118 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie Gminy Pyzdry istnieje sieć gazowa średniego ciśnienia. Na terenie Gminy Pyzdry w latach 2019 - 2020 roku prowadzono dystrybucję gazu ziemnego w miejscowości Ruda Komorska. Wybudowano sieć o długości 4 km.

W miejscowościach: Pyzdry, Dłusk, Tarnowa sieć gazowa wybudowana została w 2024 roku przez gminę. Sieć gazowa średniego ciśnienia o ciśnieniu MOP=0,5 MPa została wykonana z rur polietylenowych 100RC:

- ❖ - gazociąg PE dn 180 mm L= 1,78 m,
- ❖ - gazociąg PE dn 160 mm L= 4099,83 m,
- ❖ - gazociąg PE dn 90 mm L= 2710,45 m,
- ❖ - gazociąg PE dn 63 mm L= 8426,77 m,

co w sumie stanowi łącznie 15 238,83 m.

Systemem elektroenergetycznym na terenie Gminy Pyzdry zajmuje się ENERGA – OPERATOR SA.

Przez teren gminy Pyzdry nie przebiega żadna linia wysokiego napięcia WN 110kV. Ponadto na terenie gminy nie jest zlokalizowana żadna stacja transformatorowo – rozdzielcza WN/SN 110/15 kV. Odbiorcy z terenu Gminy i Miasta Pyzdry zasilani są z GPZ-tów: Słupca, Zagórów oraz Ludwinów.

Długość linii kablowej i napowietrznej średniego i niskiego napięcia przedstawiono w tabeli poniżej:

Tab.16 Sieć rozdzielcza średniego napięcia SN 15kV

Rodzaj linii	Długość linii w km
Napowietrzne	86,650
Kablowe	3,511

Źródło: ENERGA - OPERATOR

Tab.17 Sieć niskiego napięcia nn 0,4 kV

Rodzaj linii	Długość linii w km
Napowietrzne	157,304
Kablowe	21,709

Źródło: ENERGA - OPERATOR

Na terenie Gminy Pyzdry występują łącznie 750 sztuk oświetlenia ulicznego. Gmina jest właścicielem 17 wysokoprężnych lamp sodowych. W posiadaniu spółki Oświetlenie Uliczne i Drogowe sp. z o.o. w Kaliszu jest 733 sztuk opraw ledowych wymienionych w większości przez gminę w 2024 r. i 1 oprawa sodowa. Oprawy rtęciowe nie występują. W najbliższych latach konieczna jest wymiana lamp sodowych na ledowe.

Zaopatrzenie w ciepło obiektów w Gminie Pyzdry pokrywane jest przez:

- ❖ Miejski system ciepłowniczy – Energetyka Ciepła Opolszczyzny S.A
- ❖ Wykorzystanie urządzeń przetwarzających energię elektryczną dostarczaną systemem sieci elektroenergetycznych,
- ❖ Wykorzystanie węgla brunatnego spalanego w kotłowniach lokalnych,
- ❖ Wykorzystanie węgla spalnego w piecach i kotłowniach indywidualnych,
- ❖ Wykorzystanie urządzeń spalających inne paliwa niż wyżej wymienione.

Głównym odbiorcą ciepła sieciowego w Gminie Pyzdry są spółdzielnie mieszkaniowe. W 2020 ilość ciepła sieciowego dostarczonego do spółdzielni mieszkaniowych wynosiła 24 790,2 GJ, co odpowiada 78% całkowitej ilości dostarczonego ciepła z sieci ciepłowniczej na cele grzewcze. Drugą pod względem ilości dostarczonego ciepła na cele grzewcze grupą odbiorców są jednostki urzędu miejskiego.

Całkowite zapotrzebowanie na ciepło wynosi 1155,1 TJ/rok i zgodnie z prognozami uwzględniającymi progresywny, stabilny i pasywny wariant rozwoju do roku 2037 zapotrzebowanie wzrośnie kolejno o ok. 152,0; 102,9 bądź 62,0 TJ/rok.

Elementy obszaru struktury osadniczej wraz z lokalną infrastrukturą techniczną Gminy Pyzdry przedstawione powyżej będą podlegać systematycznemu rozwojowi na bazie realizacji określonych programów, projektów i celów w okresie obowiązywania dokumentu strategicznego do roku 2030.

OBSZARY XI TERYTORIALIZACJI ROZWOJU NA TERENIE GMINY I MIASTA PYZDRY WYMAGAJĄCE WSPARCIA PROCESÓW ROZWOJOWYCH

Wsparcie procesów rozwojowych Gminy i Miasta Pyzdry jest niezwykle istotne z punktu widzenia działań zwiększających spójność, szczególnie powiatu wrzesińskiego i Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego. Jedną z przyczyn mniejszych możliwości rozwoju Gminy Pyzdry jest emigracja jej mieszkańców na tereny bardziej atrakcyjne pod względem gospodarczym i społecznym, głównie w poszukiwaniu pracy.

W koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 za istotną barierę rozwoju takich obszarów jak Gmina Pyzdry wskazano: przeciętną dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych, co związane jest między innymi z jakością infrastruktury technicznej, szczególnie dróg.

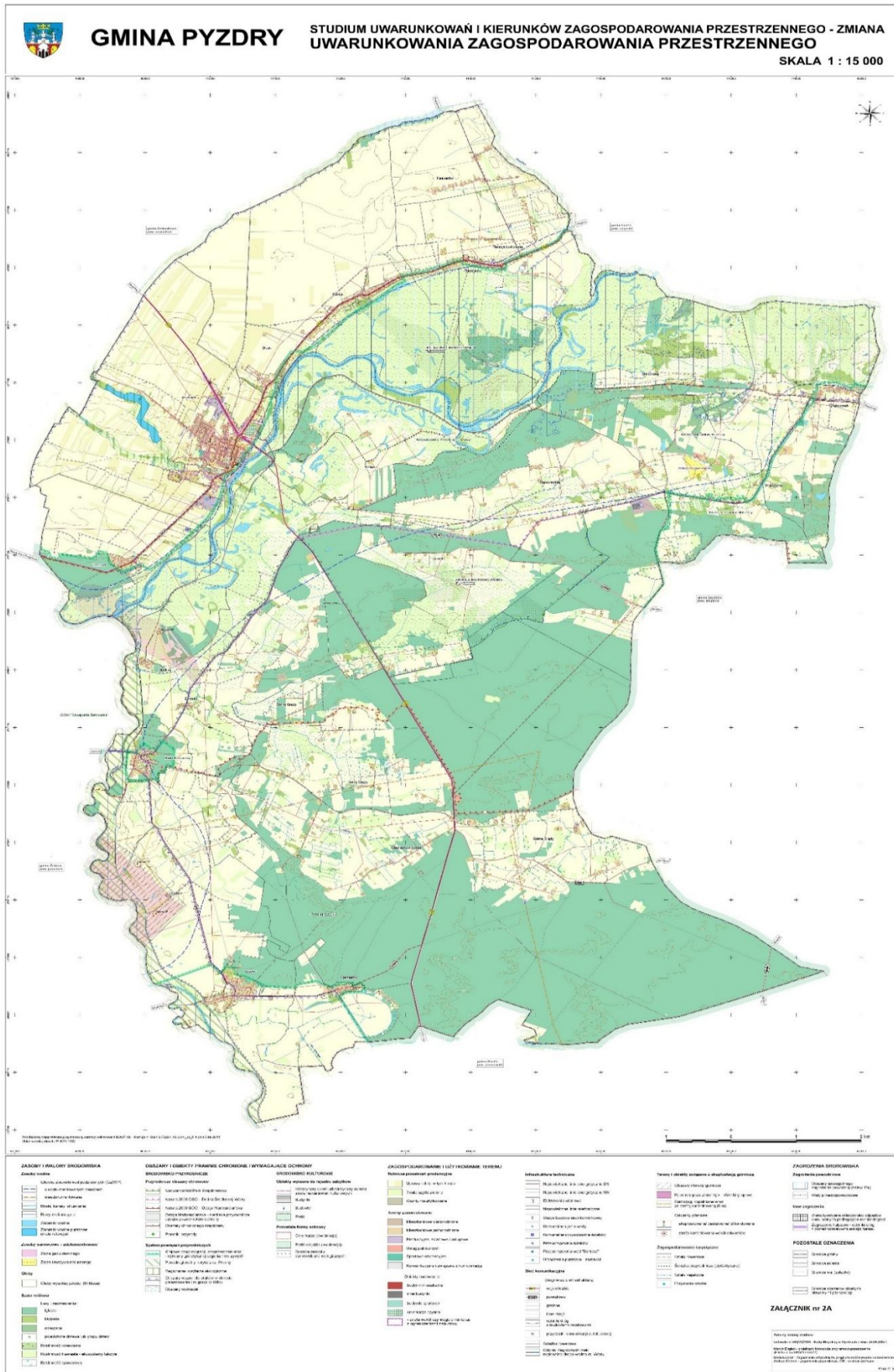
Obszar wiejski Gminy Pyzdry ulega przeobrażeniom funkcjonalnym, co powoduje, że rozwój gminy nierozzerwalnie związany jest z koncepcją rozwoju wielofunkcyjnego.

Koncepcja ta uwypukla jednocześnie funkcje rolnicze i pozarolnicze i mieści się w nurcie zrównoważonego rozwoju tego obszaru. Istotne w tym aspekcie jest powiązanie przestrzenno-funkcjonalne z ośrodkiem miejskim, takim jak Września czy Poznań, które stanowią lokalne bieguny wzrostu, co potencjalnie wpływa na poprawę jakości i dostępności świadczonych usług, aktywizację oraz na absorpcję czynników rozwojowych.

Rolnictwo jest obok lokalnej przedsiębiorczości jednym z ważniejszych działów gospodarki Gminy Pyzdry. Działalność rolnicza, prowadzona jest na ponad 7,3 tys. ha powierzchni gminy, co wyznacza główne funkcje rozwojowe, kształtuje środowisko przyrodnicze i krajobraz wiejski gminy.

Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców, powiązana ze wzrostem zainteresowania żywnością wysokiej jakości, żywnością funkcjonalną, tradycyjną, produkowaną z poszanowaniem środowiska i klimatu, wpływa na rozwój działalności rolniczej o zróżnicowanym charakterze.

Rys.5 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pyzdry



Źródło: Urząd Miejski w Pызdry

Świadomość ta, z jednej strony jest ona reprezentowana przez prowadzących wielkoobszarowe gospodarstwa wysoko-produktywne, z charakterystycznymi dużymi powierzchniami pól uprawnych, z drugiej małoobszarowe gospodarstwa ekologiczne i agroturystyczne, o mozaikowym układzie pól i wielokierunkowym charakterze produkcji. Do różnicowania gospodarki rolnej gminy Pyzdry przyczynia się także rosnąca presja na wykorzystywanie ekologicznych technologii w rolnictwie i produkcję energii odnawialnej, wdrażanie nowych modeli gospodarowania (np. gospodarka o obiegu zamkniętym, zielona gospodarka, biogospodarka, inteligentne rolnictwo – ang. smart farming).

Zjawiska te są szansą rozwojową – odpowiednio stymulowane i wykorzystywane mogą zatrzymać potencjał ludzki na wsi i tendencję wyludniania się gminy, kształtować rynek pracy (powstawanie atrakcyjnych miejsc pracy), podnosić innowacyjność gospodarki miasta i gminy, przyczyniać się do pozytywnych efektów środowiskowych.

Istotnym wsparciem procesów rozwojowych stanowi cała procedura związana z planowaniem przestrzennym i zagospodarowaniem terenów gminy, w tym obowiązujące SUKZ (od 2026 roku Plan Ogólny) oraz wszystkie MPZP.

Zagadnienia planowania przestrzennego (sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) oraz powiązane z nim decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należą do zadań własnych gminy.

W dokumencie KPZK 2030 dla Polski jako naczelną zasadę wskazuje się konieczność dążenia do uzyskania ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Powiązanie systemu planowania przestrzennego z planowaniem strategicznym oraz średniookresowym miasta i gminy jest bardzo ważne, ponieważ w aktualnie obowiązujących dokumentach Unii Europejskiej w perspektywie 2021-2027 oraz dokumentach krajowych i regionalnych jest mowa o wymiarze terytorialnym szeregu inwestycji rozwojowych.

W gminy Pyzdry, w roku 2023, obowiązywało Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pyzdry (Rys.5) z ostatnią zmianą, podjętą Uchwałą Nr VIII/74/2015 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dn. 23.09.2015 r.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pyzdry jest dokumentem koordynacyjnym, określającym politykę w zakresie gospodarki przestrzennej oraz określającym działania na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego.

W 2023 roku, w granicach administracyjnych gminy Pyzdry obowiązywało 17 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzonych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (12 mpzp dotyczy wsi: Białobrzeg, Ciemierów, Dłusk, Lisewo – 2 plany, Pietrzyków, Rataje, Ruda Komorska – 2 plany, Tarnowa – 2 plany, Wrąbczynek; na terenie miasta Pyzdry obowiązuje 5 planów). Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego oraz zaewidencjonowane na portalu gminy <http://portal.gison.pl/pyzdry/>.

W roku 2023 powierzchnia objęta planem wynosiła 378 ha, w tym pod zabudowę mieszkaniową przeznaczono 20,9% powierzchni, zabudowę usługową 16,3%, powierzchnię użytkowaną rolniczo 29,5%, zabudowę techniczno-produkcyjną 6,4%, teren zieleni i wód 13,7%, komunikacji 12,7%, infrastruktura techniczna 0,5%.

W roku 2023 wydano:

- ❖ 43 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 10 dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- ❖ 7 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- ❖ 22 wypisy i wyrisy z planów obowiązujących na terenie Gminy Pyzdry.

W roku 2023 został uchwalony nowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Ruda Komorska – zastąpił on poprzedni plan, w przeważającej części.

Jednego przeznaczenia ze starego planu wsi Ruda Komorska nie zmieniono, dlatego dla miejscowości Ruda Komorska obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2023 kontynuowano procedurę zamiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego wsi Wrąbczynek.

Na obszarze gminy Pyzdry obowiązują obecnie następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała Nr XXXI/263/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Białobrzeg” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r., Nr 30, poz. 795
2. Uchwała Nr XXXI/264/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Ciemierów” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r. Nr 30, poz. 796
3. Uchwała Nr XXXI/265/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dłusk” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r. Nr 30, poz. 797
4. Uchwała Nr XXXI/266/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Lisewo” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r. Nr 30, poz. 798
5. Uchwała Nr XXXI/267/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi uchwalenia Pietrzyków” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r. Nr 30, poz. 799
6. Uchwała Nr XXXI/269/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Ruda Komorska” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r. Nr 30, poz. 801
7. Uchwała Nr XXXI/270/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Tarnowa” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r. Nr 30, poz. 802
8. Uchwała Nr XXXI/271/06 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 19 października 2006 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wrąbczynek” Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 marca 2007 r. Nr 30, poz. 803
9. Uchwała Nr XXIV/195/2013 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dn. 28.06.2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi 1709, 1710, 1711 obręb Pyzdry
10. Uchwała nr XV/141/2016 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Pyzdry.
11. Uchwała nr XVII/164/16 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Pyzdry
12. Uchwała nr XVII/163/16 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu miejscowości Tarnowa
13. Uchwała nr XXXIII/297/18 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 8 października 2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek położonych w obrębie geodezyjnym Lisewo
14. Uchwała nr III/27/18 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Pyzdry
15. Uchwała nr XII/102/19 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie geodezyjnym Pyzdry
16. Uchwała nr XXXII/270/2022 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Rataje (etap I)
17. Uchwała nr XLI/332/2023 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 30.06.2023 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Ruda Komorska (etap I)

Stopień pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego **jest bardzo niski** i wynosi **ok. 2,74 % obszaru całej gminy** (łącznie 378 ha – po odjęciu planów, które zostały zastąpione nowymi planami). Dla porównania pokrycie planistyczne powierzchni gmin w Polsce wynosi średnio około 30%.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Pyzdry są aktualne i nie wymagają dostosowania do obowiązujących przepisów prawnych, gdyż zachowują one, zgodnie z brzmieniem przepisów, ważność i stanowią nadal podstawę do wydawania na ich podstawie decyzji administracyjnych (pozwolenia na budowę. Zaleca się jednak bieżącą analizę i dostosowanie miejscowych planów do zmieniających się uwarunkowań przestrzennych). Zasadnym jest jednak sukcesywne przystępowanie do opracowania miejscowych planów dla tych sołectw lub ich części, w których występuje najintensywniejszy ruch budowlany, a także do opracowania miejscowych planów z zakazem zabudowy dla cennych kompleksów rolnych oraz terenów o nieprzeciętnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Liczbę, powierzchnię oraz strukturę i cechy charakterystyczne tych planów dla gminy do roku 2022 przedstawiono w Tab.18 i Tab. 19.

Tab.18 Liczba i powierzchnia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Gminie Pyzdry do roku 2023, w tym uchwalonych na podstawie ustawy z 2003 i do 2023 roku.

Jednostka terytorialna	Liczba mpzp		Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi				
	ogółem	ust.	Ogółem				ust.
	2019	2019	2019	2020	2021	2022	2023
	szt.	szt.	ha	ha	ha	ha	ha
Gmina Pyzdry	15	15	368	378	378	378	378

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego

Tab.19 Struktura i cechy charakterystyczne planowania miejscowego w Gminie Pyzdry do roku 2023.

Jednostka terytorialna	śr. pow. planu		udział powierzchni objętej				łączna pow. zmian	
	ogółem	ust. 2003	Ogółem				nierol.	nieleśn.
	2019	2019	2020	2021	2022	2023	2023	2023
	ha	ha	%	%	%	%	ha	ha
Gmina Pyzdry	24,5	24,5	2,7	2,7	2,7	2,7	bd	bd

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego

Zgodnie z tym „Studium” ogólnym celem polityki przestrzennej Gminy i Miasta Pyzdry jest ukierunkowanie procesu podnoszenia standardu warunków życia mieszkańców gminy, podnoszenie atrakcyjności gminy – poprzez wykorzystanie terytorialnych warunków rozwoju oraz przeciwdziałanie degradacji walorów przyrodniczych gminy. Jednocześnie uznano, że konkretyzacja celu generalnego będzie następowała przez dążenie do osiągnięcia celów pośrednich, m.in. poprzez określenie predysponowanych do rozwoju podstawowych funkcji gminy i miasta.

Poza tym układ funkcjonalno-przestrzenny określony w studium ma wyrażać dążenie do:

- ❖ Przeobrażenia struktury gospodarczej gminy z rolniczej na wielofunkcyjną,
- ❖ Stworzenia warunków dla zwiększenia zasobności gminy jako organizacji samorządowej oraz dochodów jej mieszkańców,
- ❖ Ochrony oraz racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego,
- ❖ Polepszenia poziomu cywilizacyjnych warunków zamieszkania,
- ❖ Respektowania generalnej zasady zrównoważonego rozwoju.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego obowiązujących w granicach Gminy Pyzdry wyodrębniono tereny, na których przewidywany jest rozwój zabudowy w oparciu o dominujące funkcje: mieszkaniowe, którym mogą towarzyszyć tereny o funkcji usługowej, wraz z wyszczególnieniem terenów rolniczych, przemysłowych, rekreacji i wypoczynku, według poniższych opisów funkcji terenu przypisanych do poszczególnych miejscowości Gminy Pyzdry:

Tereny rozwoju zagospodarowania przestrzennego to:

❖ **Tereny planowanej zabudowy mieszkaniowej na terenie miasta Pyzdry**

Dla planowanych terenów zabudowy mieszkaniowej należy przyjąć zasadę możliwości współlokalizacji zabudowy jednorodzinnej i usług nieuciążliwych o charakterze podstawowym. Istotne jest również zapewnienie optymalnych warunków życia przez dostarczenie niezbędnych mediów infrastruktury, w tym szczególnie wodociągu i kanalizacji oraz odpowiedniego dostępu z drogi publicznej lub dróg wewnętrznych. Zabudowa wielorodzinna nie powinna stać się dominującą formą realizacji powierzchni mieszkalnych. Jej wysokość należy ograniczać do wysokości istniejących obiektów zabudowy wielorodzinnej. Architektura nowych obiektów mieszkalnych powinna nawiązywać do istniejącej zabudowy i tworzyć naturalną kontynuację zabytkowego układu urbanistycznego. Szczególnej uwagi wymaga obszar ścisłego centrum miasta, dla którego obowiązują szczególne ustalenia konserwatorskie. Za oczywisty uznaje się fakt potrzeby szczególnej dbałości o zachowanie zabytkowych form architektonicznych, widokowych tym zachowania osi widokowych oraz określenie zasad rewaloryzacji i rewitalizacji istniejącej substancji mieszkaniowej.

❖ **Tereny planowanej zabudowy usługowej**

Tereny planowanej zabudowy usługowej to szczególne tereny, dla których ograniczono możliwość zabudowy mieszkaniowej, tak by podkreślić specyficzną formę zagospodarowania. W wyjątkowy sposób potraktowano tereny usług sportu i rekreacji. Te obszary, ze względu na występujące tu szczególne uwarunkowania przyrodnicze i techniczne, powinny być zagospodarowywane bardzo rozważnie. Zaleca się dla terenów UR sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który określi warunki realizacji inwestycji, przy jednoczesnym zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego.

❖ **Tereny planowanej zabudowy zagrodowej na terenach wiejskich gminy**

Obszary wyznaczone w studium jako planowane tereny zabudowy zagrodowej to tereny, które poza miastem pełnią rolę koncentracji funkcji mieszkaniowej i produkcji rolniczej. Dla tych terenów dopuszcza się realizację zarówno zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub bliźniaczej, jak i zabudowy zagrodowej z obiektami i urządzeniami przeznaczonymi dla produkcji rolniczej.

Realizacja zabudowy na terenach RM nie może ograniczać form produkcji rolniczej ze względu na jej uciążliwość. Należy łączyć maksymalne dążenie do zachowania wiejskich form architektonicznych i urbanistycznych, z wyjątkową dbałością o zachowanie warunków krajobrazowych.

Dopuszcza się realizację funkcji usługowej w obiektach zlokalizowanych na terenie RM na zasadzie uzupełnienia funkcji wiodącej, jednak powierzchnia obiektów do prowadzenia działalności usługowej nie może przekraczać 50% powierzchni gospodarstwa lub domu jednorodzinnego. Szczegółowe zasady określania lokalizacji obiektów służących realizacji jedynie funkcji usługowej na terenach RM musi określić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku konieczności lokalizacji siedliska rolniczego wraz z obiektami służącymi do produkcji rolniczej poza wyznaczonymi obszarami planowanej zwartej zabudowy RM, lokalizacja taka musi spełniać następujące warunki:

- ❖ powierzchnia gruntów rolnych gospodarstwa rolniczego na terenie gminy przekracza średnią dla gminy,
- ❖ lokalizacja posiada dostęp do drogi publicznej (również poprzez drogi wewnętrzne),
- ❖ istnieje techniczna możliwość doprowadzenia infrastruktury technicznej.

Dowolność takiej lokalizacji wymaga starannej analizy lokalizacyjnej oraz ogranicza się do terenów, dla których przepisy prawa nie nakładają zakazów dotyczących lokalizacji zabudowy. Zaleca się więc sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych wsi, które określą szczegółowe zasady zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów.

❖ **Tereny planowanej zabudowy przemysłowej**

Obszary przeznaczone pod działalność przemysłową, składy i magazyny mogą być wykorzystane dla każdego rodzaju działalności, o ile mieści się ona w ograniczeniach, jakie niesie ze sobą bogactwo środowiska przyrodniczego gminy. Planowaną zabudowę przemysłową zlokalizowano głównie na północ od miasta Pyzdry, wzdłuż ulicy Szybskiej i ulicy Wrzesińskiej (droga wojewódzka nr 442) i tam w pierwszej kolejności powinna rozwinąć się działalność gospodarcza.

❖ **Tereny zabudowy lotniskowej**

Tereny pod budownictwo lotniskowe są terenami, które ze względu na lokalizację w obszarach cennych przyrodniczo, wymagają wyjątkowych ograniczeń i zasad realizacji. Postuluje się, aby zabudowa lotniskowa spełniała następujące warunki:

- ❖ powierzchnia działek wynosić musi minimum 1000 m²,
- ❖ powierzchnia działek na terenie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego wynosić musi minimum 2000 m²,
- ❖ należy zapewnić zorganizowany system odprowadzania ścieków, gromadzenia i wywozu śmieci,
- ❖ należy dostosować układ komunikacyjny dla potrzeb obsługi turystów, w tym szczególnie podczas budowy obiektów lotniskowych.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Rada Miejska w Pyzdrach w dniu 5 września 2024 roku podjęła uchwałę nr III/35/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Pyzdry.

PLAN OGÓLNY GMINY PYZDRY

- ❖ Zastąpi od 1 lipca 2026 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy uchwalony dla obszaru całej gminy
- ❖ Może określać obszary uzupełnienia zabudowy oraz obszary zabudowy śródmiejskiej
- ❖ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy będą musiały być zgodne z Planem ogólnym gminy
- ❖ Plan ogólny powinien być spójny ze strategią rozwoju gminy, uzupełniając cele i kierunki rozwoju przestrzennego
- ❖ Struktura Planu ogólnego będzie uproszczona w porównaniu do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

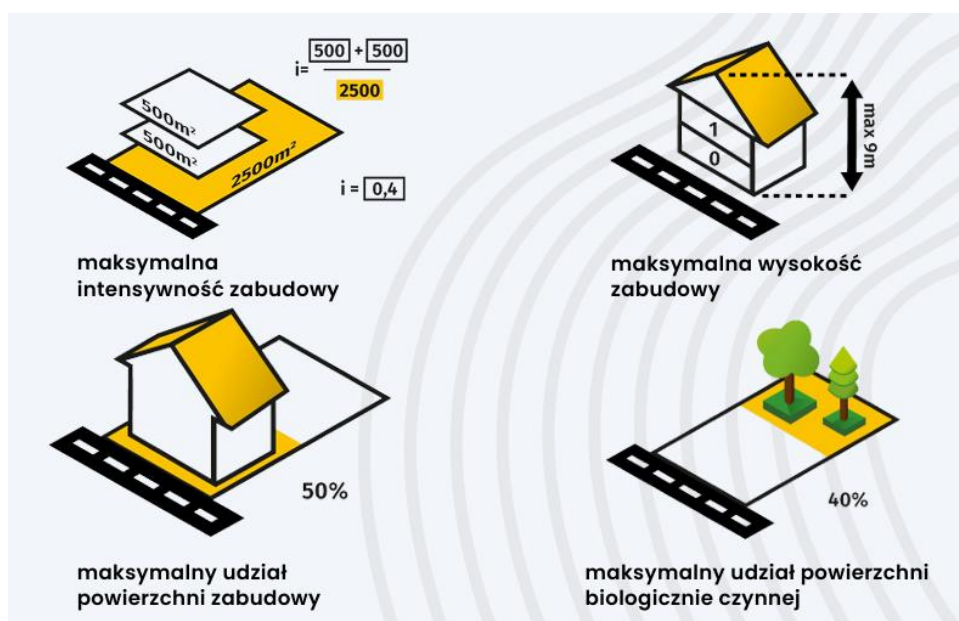
DO 30 CZERWCA 2026 ROKU

OD 1 LIPCA 2026 ROKU



Źródło: GIZ052025/plan-ogolny-gminy-broszura-informacyjna-ongeo.pdf

GMINNE STANDARDY URBANISTYCZNE



Źródło: GIZ052025/plan-ogolny-gminy-broszura-informacyjna-ongeo.pdf

DODATKOWE ELEMENTY, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ OKREŚLONE W PLANIE OGÓLNYM GMINY

GMINNE STANDARDY DOSTĘPNOŚCI SPOŁECZNEJ	OBSZAR UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY	OBSZAR ZABUDOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ
Zasady zapewnienia dostępu do: • szkoły podstawowej, • obszarów zieleni publicznej, • innych obiektów infrastruktury społecznej (np. przedszkola, żłobka, ambulatorium podstawowej opieki zdrowotnej, biblioteki itp.).	• wyznaczony geometrycznie obszar, określony zgodnie z rozporządzeniem, • ograniczenie przestrzenne wydawania decyzji o warunkach zabudowy, • priorytet przy wyznaczaniu stref planistycznych z zabudową mieszkaniową. 	• obszar, na którym obowiązują warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie jak dla zabudowy śródmiejskiej, • ustalając minimalny udział PBC w planie miejscowym i decyzji o WZ można go określić na poziomie nie mniejszym niż 2/3 wartości tego parametru dla strefy w planie ogólnym.

Źródło: GIZ052025/plan-ogolny-gminy-broszura-informacyjna-ongeo.pdf

Tab.20 Strefy planistyczne w Planie Ogólnym Gminy Pyzdry

STREFY PLANISTYCZNE			
SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 	SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 	SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową 	SU – strefa usługowa 
SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego 	SP – strefa gospodarcza 	SR – strefa produkcji rolniczej 	SI – strefa infrastrukturalna 
SN – strefa zieleni i rekreacji 	SC – strefa cmentarzy 	SG – strefa górnictwa 	SO – strefa otwarta 
SK – strefa komunikacyjna 	• 13 stref – katalog zamknięty, • przypisane przeznaczenia do każdej ze stref, • obligatoryjne profile podstawowe, • fakultatywne profile dodatkowe, • przeznaczenia w profilu podstawowym i dodatkowym jako równorzędne, • określona minimalna powierzchnia biologicznie czynna, • tereny w każdej strefie planistycznej: zieleni naturalnej, zieleni urządzonej, lasu, wód, komunikacji, infrastruktury technicznej do 5000 m².		

Źródło: GIZ052025/plan-ogolny-gminy-broszura-informacyjna-ongeo.pdf

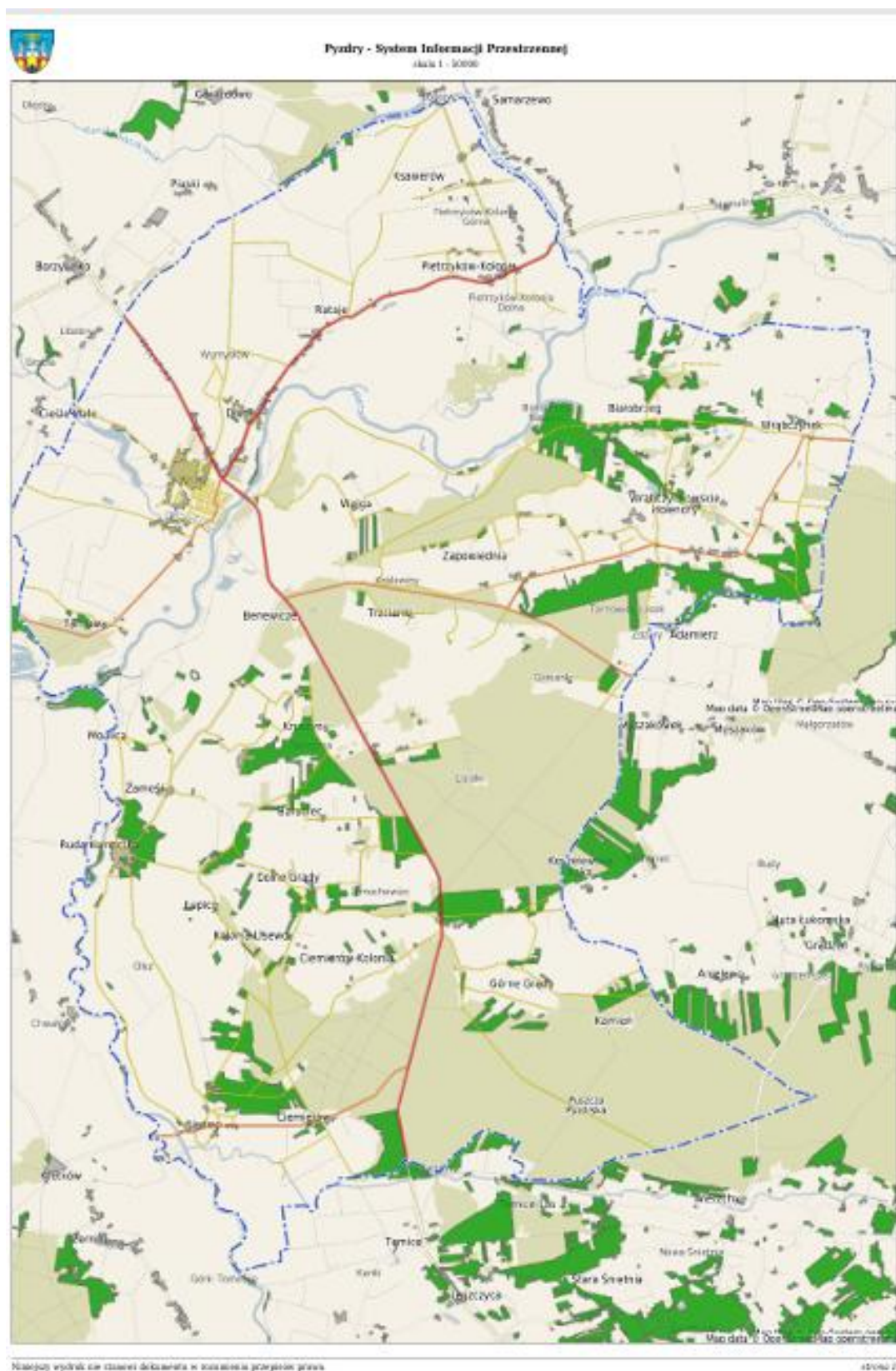
Tab.21 Charakterystyka stref planistycznych w Planie Ogólnym Gminy Pyzdry

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Mini. udział pow. biol. czynnej [%]
			podstawowy	dodatkowy	
1	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren ogrodów działkowych, teren lasu, teren wód	30
2	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren ogrodów działkowych, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
3	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
4	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
5	SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
6	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
7	SR	strefa produkcji rolnej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
8	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
9	SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren ogrodów działkowych, teren zieleni naturalnej, teren lasu	50
10	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
11	SG	strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	-
12	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej	-
13	SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód	-

Źródło: GIZ052025/plan-ogolny-gminy-broszura-informacyjna-ongeo.pdf

OBSZAR XII TERYTORIALIZACJI ROZWOJU OCHRONY GLEB DLA CELÓW PRODUKCJI ROLNEJ W GMINIE PYZDRY

Rys. 6 Mapa obszaru glebowo-rolniczego gminy Pyzdry



Źródło: geoportal Pyzdry: Mapa glebowo-rolnicza Monitoring Warunków Glebowych 1:50000

Legenda:  obszar glebowo-rolniczy

Ukształtowanie terenu gminy nie stwarza problemów w zagospodarowywaniu obszaru, a rzeźba terenu sprzyja rozwojowi rolnictwa oraz osadnictwa. Pokrywą glebową gminy tworzą przede wszystkim gleby piaskowe różnych typów genetycznych: rdzawe, bielcowe, płowe i brunatne, powstałe na ubogich skałach macierzystych, a także gliny i pyły. Są to gleby o średniej i słabej przepuszczalności dla wód opadowych, wrażliwe na warunki klimatyczne i skłonne do przesuszeń.

Pod względem bonitacji gleb, na terenie Gminy Pyzdry przeważają niskie klasy bonitacyjne V, VI i VIRZ, których udział w ogólnej strukturze gruntów ornych wynosi łącznie 68%, natomiast grunty IV klasy bonitacyjnej stanowią jedynie 30%. Gleby słabe V i VI klasy bonitacyjnej występują głównie w południowej części gminy. W obniżonych partiach terenu oraz w dolinie rzeki Warty występują gleby pochodzenia organicznego, wśród nich mady, torfy i mursze, użytkowane w większości jako użytki zielone średniej wartości III i IV klasy lub pod słabe użytki zielone V i VI klasy.

Ogółem gmina posiada 8504 ha użytków rolnych, które stanowią 61,67 % ogólnej powierzchni gminy z tego: gruntów ornych 5330 ha (co stanowi 62,68 % udziału w użytkach rolnych), sady 254 ha (2,99 % udziału w użytkach rolnych), łąki 1525 ha (17,93 % udziału w użytkach rolnych), pastwiska 1395 ha (16,40 % udziału w użytkach rolnych). Użytki rolne w Gminie Pyzdry stanowią 0,45 % udziału ogólnej powierzchni użytków rolnych województwa wielkopolskiego. Grunty orne w zwartych kompleksach występują w zachodniej i północno-zachodniej części gminy, natomiast łąki i pastwiska najliczniej występują w dolinie Warty (szczególnie na południe od wsi Rataje i Pietrzyków) oraz w rejonie wsi Tłoczyna i Trzcianki (tzw. Łąki Pyzdurskie).

Generalnie na terenie gminy dominują gleby o średniej i niskiej jakości. Gleby klasy IIIb stanowią zaledwie 2%, gleby IVa i IVb stanowią łącznie 30% natomiast aż 66% gruntów ornych stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej.

Na terenie gminy w 2023 r. znajdowało się 722 indywidualnych gospodarstw rolnych. Czynnikiem ekonomicznym to zasadniczy kierunek zmian dokonujący się w strukturze ilości gospodarstw rolnych, a wynikający z faktu wejścia Polski do wspólnoty europejskiej i funkcjonowania funduszy strukturalnych, wspomagające polskie rolnictwo w zakresie zwiększania ekonomiki dochodu.

Tab.22 Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w Gminy Pyzdry w/g. PSR 2020

Jednostka terytorialna	wszystkie prowadzące działalność rolniczą					
	ogółem	do 1 ha	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15+ ha
	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha
Gmina Pyzdry	722	7	309	183	98	125
Gmina Pyzdry	7348,98	6,42	938,03	1467,70	1350,73	3586,10

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2020

W strukturze wielkości gospodarstw w Gminie Pyzdry, porównując 2020 rok z 2010 rokiem, ilość gospodarstw ogólnie zmalała o 276, najwięcej w grupie gospodarstw do 1 ha o 198 oraz od 5 -10 ha o 41. Zmalała także ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych o 666,06 ha porównując rok 2010 roku do 2020 roku.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 określiła, że obszar ochrony gleb dla celów produkcji rolnej dotyczy gleb wysokiej jakości, niezbędnych do zachowania ich w użytkowaniu rolniczym jako elementu bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Istotne są również wymogi ochrony funkcji towarzyszących produkcji żywności, takich jak:

- ❖ zachowanie powiązanych z ekstensywnym rolnictwem walorów środowiska przyrodniczego, krajobrazu rolniczego, a także kształtowania zielonych pierścieni wokół miast wojewódzkich i regionalnych.

Działania związane z niniejszym obszarem mają dotyczyć również zachowania ciągłości użytków zielonych. Istota obszaru ochrony gleb dla celów produkcji rolnej nie odnosi się wyłącznie do ochrony gleb, ale dotyczy szeregu innych funkcji powiązanych z szeroko rozumianym rolnictwem.

Głównymi przesłankami do wydzielenia obszaru ochrony gleb dla produkcji rolnej na terenie Gminy Pyzdry jest zapewnienie i zachowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej niezbędnej dla rozwoju rolnictwa, będącego głównym źródłem utrzymania i miejscem pracy dla znacznej grupy jej mieszkańców.

Otwarte tereny rolnicze w Gminie Pyzdry niezbędne są również dla właściwego funkcjonowania środowiska, szczególnie systemu przyrodniczego. Zachowanie w użytkowaniu rolniczym, np. ekosystemów łąkowych, jest niezbędne dla utrzymania stabilności systemu przyrodniczego, a także wartości przyrodniczych form ochrony przyrody. Wspieranie działań służących ochronie gleb będzie sprzyjać racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, ale także będzie narzędziem ochrony innych walorów, np. krajobrazowych, rekreacyjnych, istotnych w tej gminie.

Zgodnie z ustaleniami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku, Wielkopolska 2020 ośrodki lokalne, w tym Gmina Pyzdry zostały określone jako obszary realizacji celu operacyjnego 2.9. Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa. Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- ❖ promocja programów rolno-środowiskowych.
- ❖ wsparcie ekologicznej produkcji rolnej oraz odnowy tradycyjnych, regionalnych tras zwierząt i odmian roślin,
- ❖ ograniczanie erozji gleb,
- ❖ wprowadzanie zadrzewień do przestrzeni rolniczej, zwłaszcza wzdłuż jezior i rzek, mających na celu zabezpieczenie antyerozyjne dla gleb rolniczych i zabezpieczenie przed spływem do wód powierzchniowych substancji biogennych oraz jako refugia dla zwierząt,
- ❖ budowa i konserwacja oraz właściwa eksploatacja urządzeń melioracyjnych,
- ❖ wsparcie edukacji rolniczej i promocja wysokiej jakości żywności oraz produktów tradycyjnych i regionalnych.

W 2020 roku w strukturze zasiewów gospodarstw rolnych w Gminie Pyzdry dominowały zboża – 4031,26 ha i mieszanki zbożowe 3241,82 ha. Dużą pozycję stanowiły pszenżyto ozime 888,80 ha oraz kukurydza 400,00 ha. Wysoka produkcja żyta, który był i jest podstawowym zbożem w piekarnictwie - jest szansą na rozwój produkcji zdrowej żywności w lokalnej działalności gospodarczej. W produkcji zwierzęcej gospodarstwa te nastawione są na hodowlę trzody chlewnej, bydła oraz produkcję drobiarską. W gminie rozwija się uprawy sadownicze głównie czereśni, borówek, malin, jabłek, śliwek i wiśni.

W rolnictwie coraz większą rolę odgrywa produkcja i rolnictwo ekologiczne, która stanowi najbardziej przyjazną dla środowiska metodę produkcji. Można śmiało podkreślić, że produkcja ekologiczna jest trendem światowym – wyraźnie zaznaczyła to Komisja Europejska zarówno w strategii na rzecz bioróżnorodności, jak i w strategii „Od pola do stołu” (Farm to Fork). Bardzo często podkreśla się wielofunkcyjną naturę produkcji ekologicznej, ponieważ z jednej strony jest to system wpływający pozytywnie na środowisko naturalne, co z kolei przyczynia się do osiągnięcia szeroko rozumianych korzyści rolno środowiskowych, z drugiej jednak strony, produkcja ekologiczna jest odpowiedzią na zmieniającą się strukturę popytu na rynku i rosnącą świadomość konsumentów. Zauważono, że po wielkiej fascynacji świata produkcją żywności w warunkach przemysłowych - konsument coraz częściej poszukuje żywności powstałej w warunkach jak najbardziej zbliżonych do naturalnych.

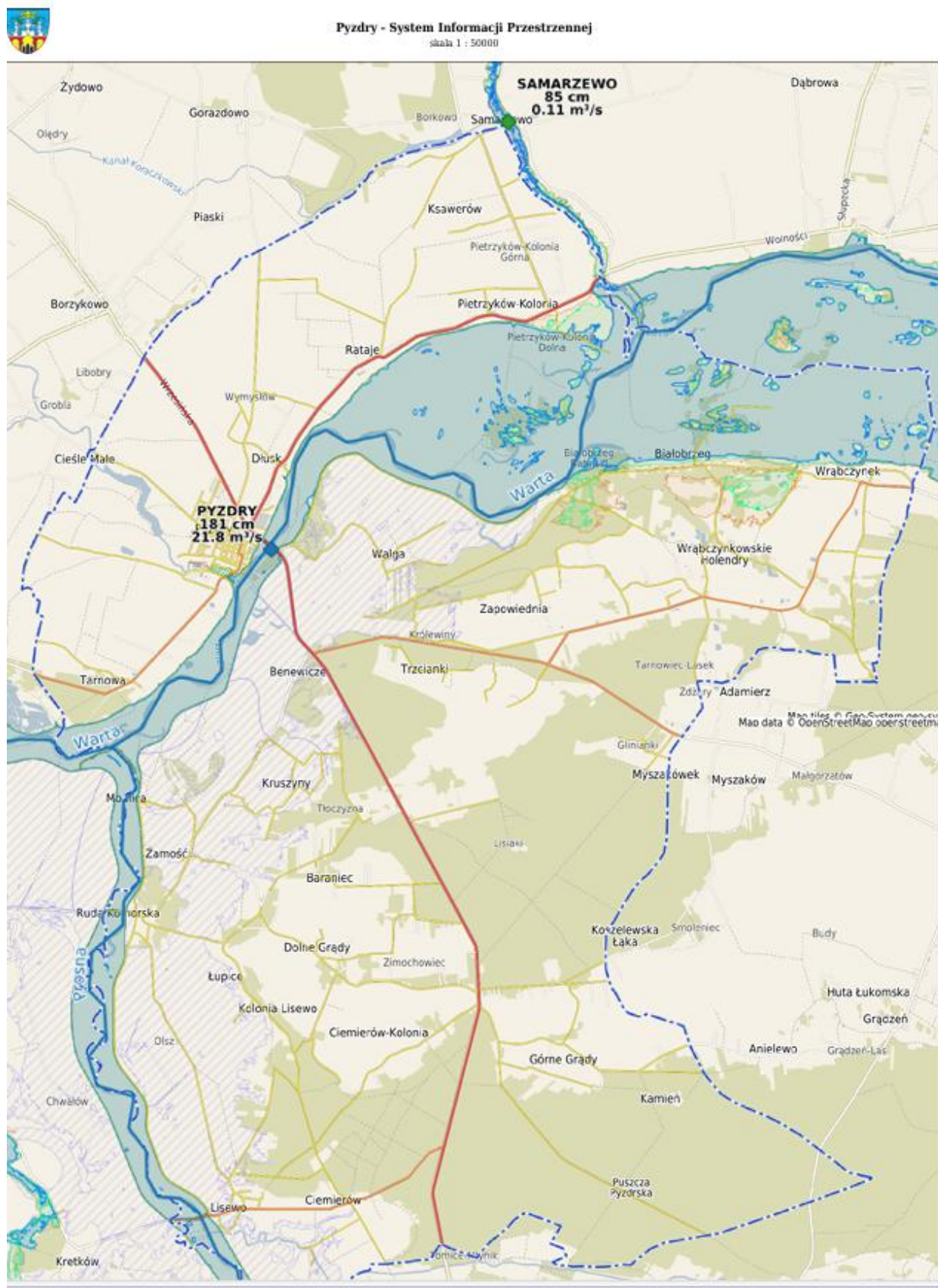
W związku z tym, sektory rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa ekologicznego to bardzo ważne obszary, które będą wymagać stałego wsparcia i ciągłych zmian ukierunkowanych na zwiększanie udziału zarówno ekologicznej produkcji rolnej, jak i produktów ekologicznych na rynku.

W 2023 r. działalność w sektorze produkcji ekologicznej prowadziło 23 995 producentów ekologicznych. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych wynosiła 636 021,41 ha. Największą powierzchnię ekologicznych użytków rolnych zajmowały uprawy zbóż. Na drugim miejscu znajdowały się rośliny okopowe, przemysłowe, dalej warzywa, owoce i orzechy. W 2023 r. względem 2022 r. w obszarze ekologicznej produkcji zwierzęcej znacząco zwiększyła się produkcja mleka krowiego oraz wzrosło pogłowie zwierząt, szczególnie drobiu.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dąży do tego, aby w Polsce odbywała się nie tylko produkcja pierwotna żywności ekologicznej, ale również, aby dynamicznie rozwijała się produkcja ekologicznej żywności przetworzonej. Przetwórstwo produktów ekologicznych daje rolnikom możliwość osiągnięcia wyższych dochodów poprzez skracanie łańcuchów dostaw, wpływa pozytywnie na budowanie relacji handlowych oraz zwiększenie liczby miejsc pracy na obszarach wiejskich.

OBSZAR XIII TERYTORIALIZACJI ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY NARAŻONY NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI W SKALI DORZECZY

Rys.7 Mapa obszaru Gminy Pyzdry narażonego na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy



Źródło: geoportal Pyzdry Hydrografia 1:50000

Zasoby wodne Gminy Pyzdry stanowią 20,9 % powierzchni jednostki. Gmina położona jest w obrębie następujących jednolitych części wód powierzchniowych⁶ (JCW rzecznych):

- ❖ RW60001718389 – Wrześnica – naturalna część wód, zły zagrożona
- ❖ RW60002318392 – Dopływ spod Wszemborza – naturalna część wód,
- ❖ RW60002118399 – Warta od Powy do Prosny – sztuczna część wód,
- ❖ RW600023184996 – Bartosz – naturalna część wód,
- ❖ RW600017184992 – Rów Mąkowski – naturalna część wód (niewielki fragment w południowej części gminy),
- ❖ RW600019184999 – Prosna od Dopływu z Piątka Małego do ujścia – naturalna część wód (niewielki fragment w południowo-zachodniej części gminy),
- ❖ RW60002118519 – Warta od Prosny do Lutyni – sztuczna część wód (niewielki fragment w zachodniej części gminy).

Przez teren gminy przepływa rzeka Warta wraz z jej dopływami Prosną i Wrześnicą. Warta dzieli obszar gminy na dwie części: mniejszą północą z Wrześnicą i Flisą oraz zasobną w wody powierzchniowe część południową ze zlewnią rzeki Prosny i jej dopływami: Bartosz i Rów Mąkowski.

Sieć rzeczna Gminy Pyzdry charakteryzuje śnieżno-deszczowy system zasilania, z dwoma wysokimi stanami wody w ciągu roku oraz jednym minimum. Po osiągnięciu wiosennego maksimum (w okresie pomiędzy styczniem a kwietniem), stany wody i przepływy rzek zmniejszają się (największe znaczenie ma to przede wszystkim w przypadku Prosny). Wezbrania letnie (lipiec, sierpień) są zdecydowanie mniejsze od wiosennych. Minimum przypada generalnie pomiędzy lipcem i październikiem.

Należy zaznaczyć, że na stany wód w rzece Warcie ma wpływ zbiornik retencyjny Jeziorsko, dzięki któremu można w pewnym stopniu regulować wielkość przepływów. Na terenie Gminy Pyzdry nie występują większe jeziora. Do zbiorników wodnych można zaliczyć jedynie 4 stawy rybne o łącznej powierzchni 19,31 ha zlokalizowane wzdłuż cieku Flisa w zachodniej części miasta. Gmina Pyzdry posiada teren pod zbiornik retencyjny na kanale Flisa. Aktualnie opracowano dokumentację na budowę zbiornika. Celem budowy będzie zwiększenie zdolności retencyjnych kanału.

Gmina Pyzdry położona jest w granicach dwóch jednolitych części wód podziemnych: JCWPd 81 (obejmuje większą część jednostki) oraz 61 (obejmuje mniejszą część gminy w jej północnych krańcach).

Teren Gminy Pyzdry zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego – regionie wielkopolskim i charakteryzuje się korzystnymi warunkami wodnymi. Na jego obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych, trzeciorzędowych i kredowych. Utwory czwarto i trzeciorzędowe rozdzielone są warstwami iłów poznańskich i glin zwałowych.

Zasoby wodne poziomu czwartorzędowego w zdecydowanej większości zlokalizowane są w piaskach, żwirach rzecznych i wodnolodowcowych. Wody te mają układ piętrowy. Wody gruntowe I poziomu na obszarach równinnych występują na ogół na głębokościach poniżej 1,5 m ppt. Płytszym występowaniem wód gruntowych charakteryzuje się dolina Warty 1,0 m ppt. Miąższość tych warstw waha się od kilku do 60 m, przy czym średnio wynosi ona 10-25 m. Są one eksploatowane na terenie całej gminy, należą jednak do wód o średniej i niskiej jakości.

Poziom wód trzeciorzędowych należy zaliczyć do stosunkowo zasobnych. Tworzą go ilaste utwory pliocenu oraz mioceńskie piaski drobno i średnioziarniste. Cechą charakterystyczną tego poziomu jest częste zanieczyszczanie domieszkami węgla brunatnego.

W obrębie Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej zasoby wód trzeciorzędowych są ułożone w dwóch warstwach zawierających się pomiędzy głębokościami 30 – 50, a 250 – 280 m. Poziom ten jest użytkowany na terenie całej gminy.

Wody kredowe znajdują się w szczelinach i spękaniach wśród utworów marglistowapiennych. Występują najczęściej na głębokości 50-100 m. Wody w utworach kredowych mają charakter napięty z wyjątkiem obszarów w pradolinie Warty.

Obszar gminy położony jest w środkowym biegu rzeki Warty i dolnym rzeki Prosny. Obie rzeki mają wpływ na występowanie zagrożenia powodziowego. Zgodnie z art. 82 ust. 2 ustawy Prawo wodne Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu wykonał dla rzeki Warty i Prosny studium określające w szczególności granice bezpośredniego zagrożenia powodzią.

Obszary zagrożone występowaniem powodzi zabezpieczane są obwałowaniami. Na terenie Gminy Pyzdry wały przeciwpowodziowe mają łącznie 18,36 km i zabezpieczają przed zalaniem miejscowości: Białobrzeg, Zamość, Rudę Komorską Lisewo, Górne Grądy, Kruszyny, Zapowiednię oraz Modlicę. Miejscowości te położone są na obszarze potencjalnego zagrożenia powodzią zagrożonym występowaniem powodzi i planowanie rozwiązań przestrzennych na tym obszarze powinno uwzględniać zagrożenie powodziowe. Wały istnieją wzdłuż rzeki Prosny i częściowo rzeki Warty, a ich stan można określić jako dobry:

- ❖ prawobrzeżne obwałowania o długości 9,56 km na odcinku od Modlicy do Górki Tomickiej,
- ❖ lewobrzeżne obwałowania rzeki Warty o długości 3,0 km na odcinku od Modlicy do Pyzdr,
- ❖ lewobrzeżne obwałowania o długości 5,8 km na odcinku od Pyzdr do Białobrzegu.

Wody powodziowe rzeki Prosny ograniczają się do międzywala. Natomiast dolina Warty stanowi tu zachodni fragment nieobwałowanego odcinka pradoliny (całość odcinka rozciąga się od Sławska do Nowej Wsi). Teren ten jest naturalnym zbiornikiem retencyjnym o pojemności zbliżonej do zbiornika Jeziorsko. Okresowo podtapiane są łąki nadwarciańskie.

Starorzecza, zagłębienia erozyjne pełnią funkcję lokalnych zbiorników retencyjnych. W czasie wysokich stanów wód przechwytyują ich nadmiar. W mniejszych ciekach występuje niewielkie zagrożenie powodziowe

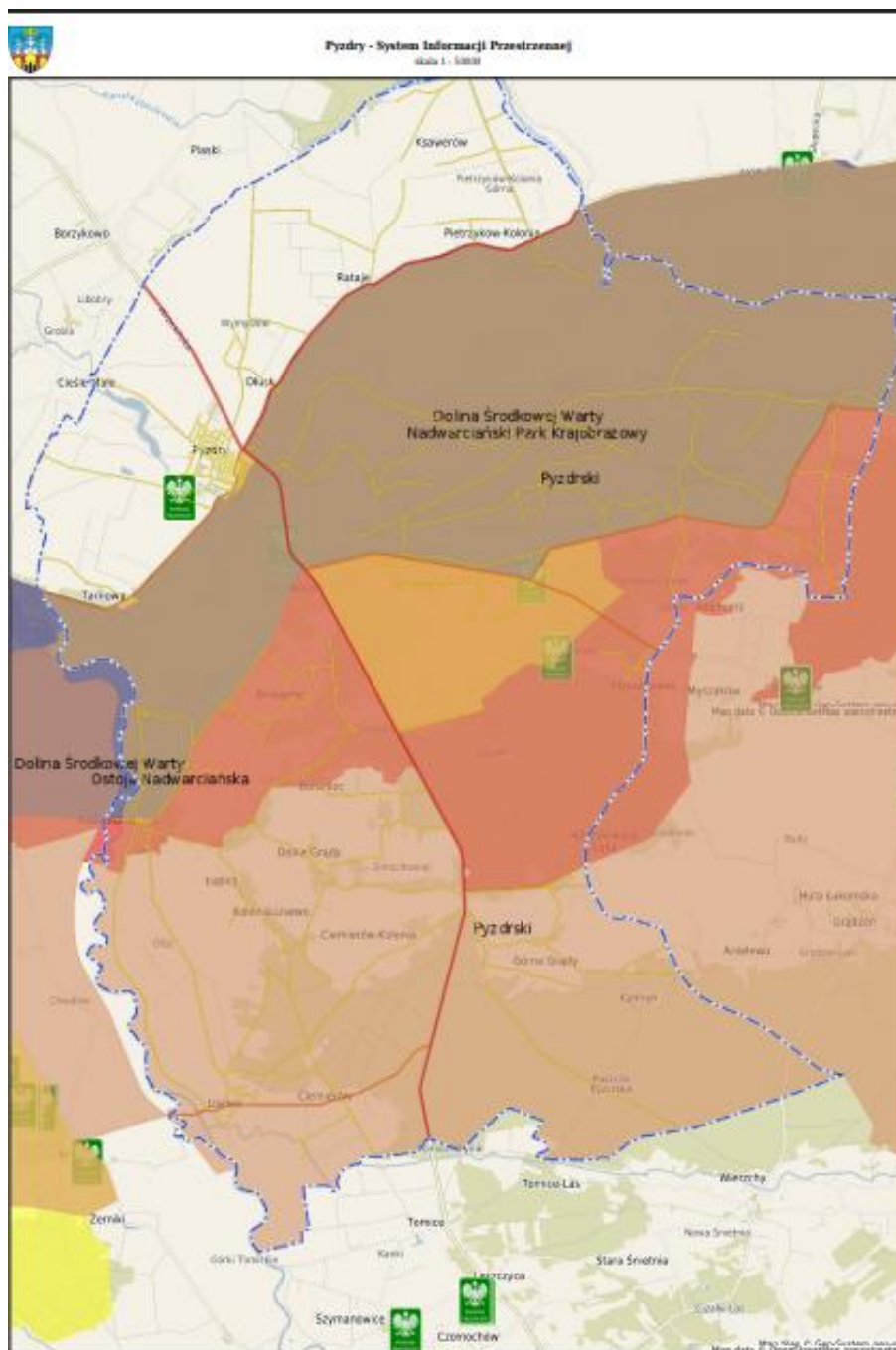
Na terenie gminy Pyzdry obszary zagrożenia powodziowego dotyczą doliny Warty i Prosny. W zasięgu wody 1% znajdują się fragmenty jednostek osadniczych: Pyzdry (część ul. Flisa, Miłosławskiej, Nadrzecznej, Wrocławskiej), Białobrzeg, Lisewo, Pietrzyków, Pietrzyków - Kolonia, Wrączynek.

OBSZARY XIV TERYTORIALIZACJI ROZWOJU CENNE PRZYRODNICZO GMINY PYZDRY

Ustawa z dn. 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627) przedstawia poszczególne formy ochrony przyrody, z których na terenie gminy występują:

- ❖ obszar Natura 2000,
- ❖ obszar chronionego krajobrazu,
- ❖ rezerwat przyrody, użytki ekologiczne oraz
- ❖ pomniki przyrody.

Rys.8 Mapa obszarów cennych przyrodniczo w Gminie Pyzdry



Źródło: geoportal Pызdry Główny Inspektor Ochrony Środowiska; Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 1:50000

Legenda: obszar parków na terenie gminy Pyzdry

Ustawa z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. 2016 r. poz. 2134 ze zm.) przedstawia poszczególne formy ochrony przyrody, z których na terenie Gminy Pyzdry można zaliczyć: obszary Natura 2000, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu oraz pomniki przyrody.

Dla niektórych form ochrony przyrody sporządza się plany ochrony oraz plany zadań ochronnych, które jako akty prawa miejscowego stanowią podstawę do ochrony i zagospodarowania obszarów cennych pod względem przyrodniczym. Do tej pory aktów takich nie uchwalono dla parku krajobrazowego ani dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002.

Największymi wartościami środowiska przyrodniczego warunkującymi stabilność całego systemu są obszary o małym stopniu przekształcenia zarówno roślinności, sieci rzecznej i morfologii. Stanowią je obszary i obiekty o dużej wartości przyrodniczej poddane ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Nadwarciański Park Krajobrazowy

Został utworzony na mocy rozporządzenia nr 60 Wojewody Konińskiego z dnia 19 października 1995 r. Rozciąga się pomiędzy autostradą A-2 a ujściem Proсны poniżej Pyzdr. Całkowita powierzchnia Parku wynosi 13 428 ha, w tym na terenie Gminy Pyzdry znajduje się 5049 ha, tj. 37,6% powierzchni Parku.

Park utworzony został w celu ochrony krajobrazu polodowcowego szerokiej Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej oraz licznych miejsc lęgowych ptaków wodno-błotnych. Na terenie Parku naliczono, łącznie z ptakami przelotowymi, 233 gatunki ptaków, z czego 153, czyli 67% wszystkich gatunków lęgowych w Polsce ma tu miejsce swego gniazdowania.

Najcenniejsze są tu ptaki wodne i błotne – perkozy, a także bąk, bączek i bardzo rzadki w Polsce ślepowron. Różnorodna jest także szata roślinna. Występuje tu ponad 1000 gatunków roślin naczyniowych, z czego około 100 znajduje się na czerwonych listach Polski i Wielkopolski.

Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Został powołany na mocy Uchwały nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 sierpnia 1986 roku. Powierzchnia całkowita obszaru wynosi 30 000 ha. Obszar chronionego krajobrazu utworzono w celu ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do stanu naturalnego oraz konieczności zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku. Na terenie Gminy Pyzdry obszar chronionego krajobrazu położony jest pomiędzy krawędzią Pradoliny a południową granicą gminy.

Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Środkowej Warty” (PLB300002).

Został powołany na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 60133,9 ha, w tym na terenie Gminy Pyzdry 6069,5 ha (tj. 10% powierzchni obszaru). Cały obszar obejmuje dolinę Warty pomiędzy wsią Babin (gm. Uniejów) i Dębno n. Wartą (gm. Nowe Miasto n. Wartą). W Dolinie Konińsko – Pyzdrowskiej, dolina zachowała bardziej naturalny charakter. Teren zajęty jest przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień lęgowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Obszar zawiera ostoję ptasią o randze europejskiej E 36 (Dolina Środkowej Warty). Występują tu, co najmniej 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi⁵.

Obszar Natura 2000 – projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Nadwarciańska” (PLH300009)⁶

Obszar podlega ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody do czasu wyznaczenia go przez ministra właściwego do spraw ochrony środowiska po uzgodnieniu z Komisją Europejską. Cały obszar obejmuje fragment doliny Środkowej Warty, o powierzchni 26971,2 ha, położony pomiędzy miastem Koninem a granicą Żerkowsko – Czeszewskiego Parku Krajobrazowego.

Obszar obejmuje co najmniej 24 rodzaje wyjątkowo zróżnicowanych siedlisk wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Są to siedliska od bagiennych i torfowiskowych do suchych i wydmowych). Na terenie Gminy Pyzdry, pomiędzy miejscowościami Tłoczyna i Trzcianki, występują siedliska priorytetowe – łąki halofilne z bogatymi populacjami ginących gatunków słonorośli. Razem z występującym tu, zagrożonym w Polsce storczykiem błotnym stanowią osobliwość w skali europejskiej. Stwierdzono tu także występowanie 12 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

5 Na podstawie Standardowego Formularza Danych Natura 2000 (OSO) „Dolina Środkowej Warty”

6 Na podstawie Standardowego Formularza Danych natura 2000 (SOO) „Ostoja Nadwarciańska”

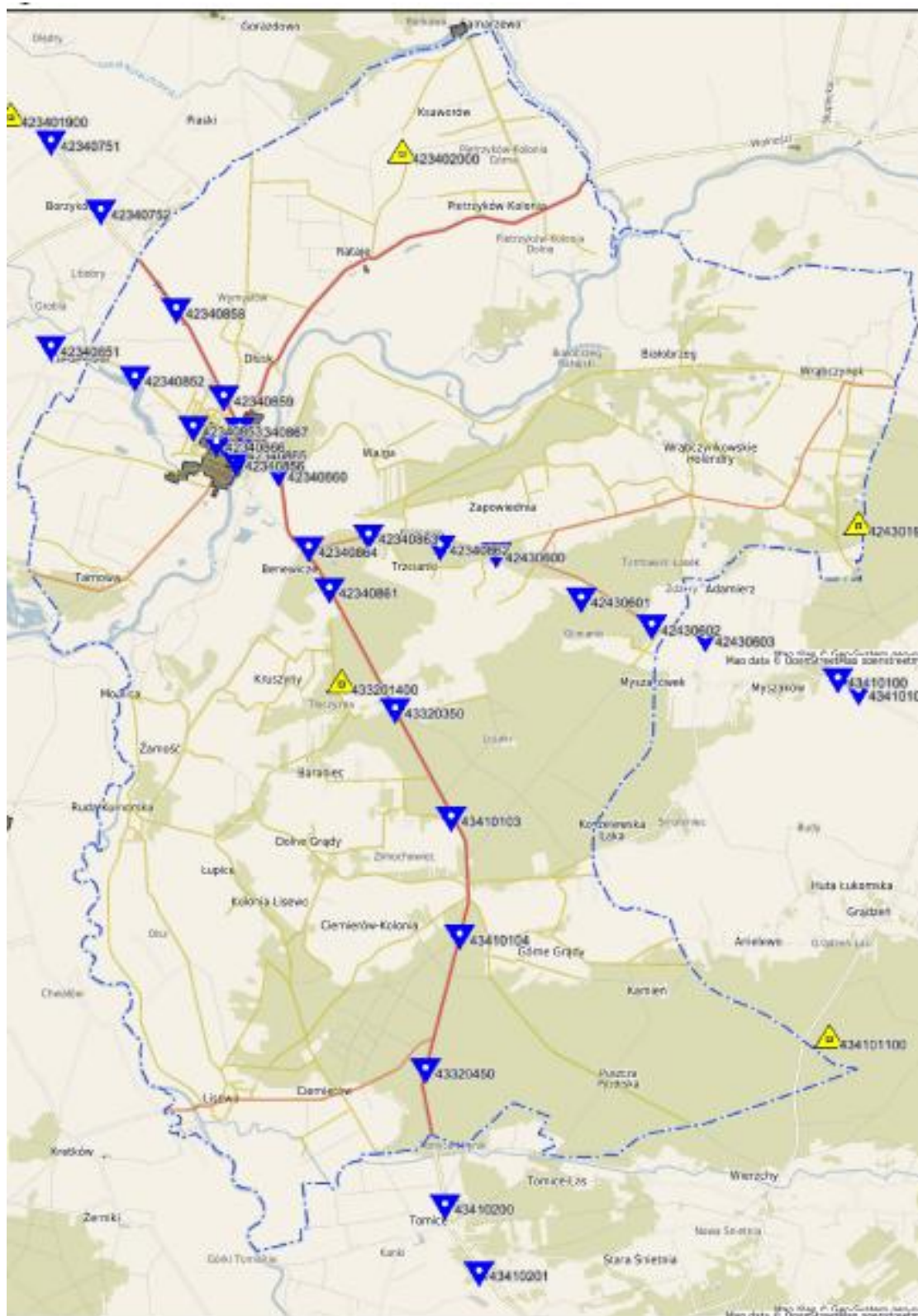
Pomniki przyrody

Celem ochrony pomników przyrody jest zachowanie, ze względów naukowych i dydaktycznych, tworów przyrody odznaczających się indywidualnymi i niepowtarzalnymi cechami. Łącznie na terenie gminy ustanowione są 4 pomniki przyrody w postaci pojedynczych okazów drzew lub ich skupisk:

- ❖ grupa 2 lip drobnolistnych; 2: odłamane dwa z trzech głównych konarów; w pniu dziupla z umieszczoną wewnątrz figurą – Rozporządzenie Nr 45 Woj. Konińskiego z dn. 29.10.1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Konińskiego z 1993 r. Nr 17, poz. 122 - 1993-11-19) - rosną w ogrodzie prywatnym przy ul. Zwierzyniec 6 w Pyzdrach,
- ❖ „Sosna z kapliczką” (sosna zwyczajna) - Uchwała Nr XII/69/99 Rady Miejskiej Pyzdry z dn. 27.08.1999 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 1999 r. Nr 65, poz. 1322 - 1999-08-27) – rośnie na skrzyżowaniu drogi Pyzdry-Myszaków z drogą Zapowiednia-Trzcianki.

OBSZARY XV TERYTORIALIZACJI ROZWOJU OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO NA TERENIE GMINY PYZDRY

Rys.9 Mapa obszarów ochrony krajobrazu kulturowego w Gminie Pyzdry



Źródło: geoportal Pyzdry Narodowy Instytut Dziedzictwa Monitoring Obiektów Ruchomych Osnowa Geodezyjna 1: 50000
 Legenda: ▲ obszary geodezyjne ■ obiekty dziedzictwa kulturowego

Gmina Pyzdry ma bogatą tradycję historyczną, która jest podtrzymywana i kultywowana w działalności kulturalnej.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 1446) dla Gminy Pyzdry został opracowany i przyjęty uchwałą Nr XXIV/200/2013 z dnia 28.06.2013 r. „Gminny program opieki nad zabytkami”. Podstawą do sporządzenia ww. dokumentu stanowiła gminna ewidencja zabytków, w której znalazły się zabytki nieruchome wpisane do rejestru wyszczególnione w poniższej tabeli. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków Gminy Pyzdry.

Tab.23 Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków Gminy Pyzdry

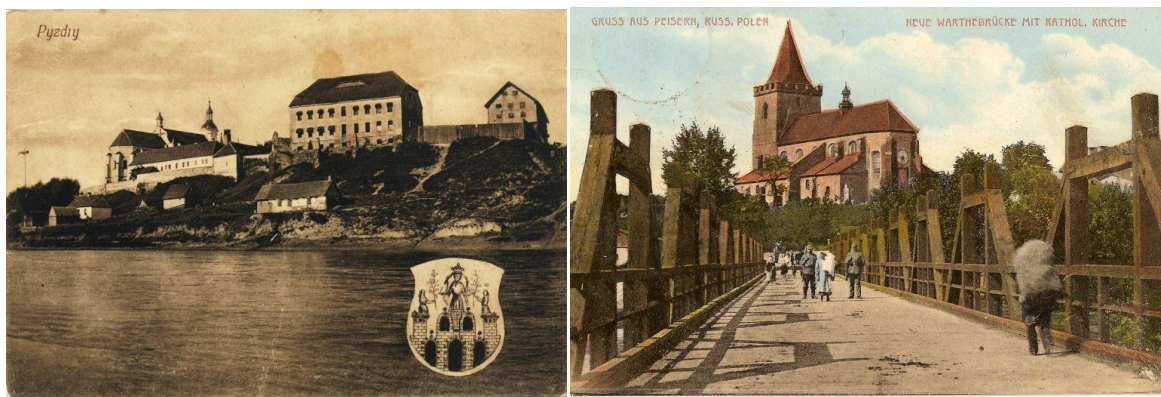
miejscowość	ulica	obiekt	rejestr zabytków	
			data	wpisu numer
Pyzdry		układ urbanistyczny miasta (XVIII-XIX w.)	2010-05-28	795/Wlkp/A
	Farna	kościół farny pw. Narodzenia NMP (2 poł. XV w.)	1958-10-03	KLIV-73/34/58
	Kaliska	kościół klasztorny OO Franciszkanów (ok. 1339 r.)	1958-10-03	KLIV-73/35/58
	Kaliska	klasztor OO Franciszkanów	1958-10-03	KLIV-73/35/58
	Kaliska	mur miejski (pocz. XX w.)	1974-09-10	1595/A
	Kaliska	dom (I poł. XIX w.)	1989-01-09	A-412/154
	Kaliska	dom 37 (I poł. XIX w.)	1994-05-04	504/245
	Rynek	dom (1768 r.)	1956-07-30	KLIV-73/89/56
	Rynek	dom (XVIII/XIX w.)	1970-03-05	960/A
	Wrocławska	wiatrak holender (1903 r.)	1969-02-01	450/A
	Zamkowa	zamek (1 poł. XIV w, XIX w.)	1968-06-01	120/A
	Zamkowa	mur miejski, poł. XIII - XV w.)	1968-06-01	120/A
Rataje	Zwierzyniec	dom Wójtostwo (XIX/XX w.)	1990-09-19	A-449/190
		dwór (2 poł. XIX w.)	1985-09-02	387/129

Ponadto w gminnej ewidencji zabytków znajduje się 158 zabytków nieruchomych z wojewódzkiej ewidencji zabytków, których wykaz stanowi załącznik do tekstu Studium. Na etapie sporządzania zmiany nr 6 Studium, w porozumieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Poznaniu na rysunku Studium zostały wyznaczone 52 strefy ochrony stanowisk archeologicznych, w granicach których przedmiotem ochrony są zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.

Zadbany i utrzymany w ładzie przestrzennym krajobraz kulturowy Gminy Pyzdry, którego istotnym składnikiem są zabytki pozytywnie świadczy o osiągnięciach cywilizacyjnych jej mieszkańców. Na jej terenie do tych zabytków zalicza się pojedyncze obiekty i zespoły budowli, parki krajobrazowe i aleje drzew, cmentarze, dzieła sztuki stanowiące elementy zagospodarowania przestrzeni kształtujące świadomość i tożsamość mieszkańców.

Bogata tradycja historyczna Gminy Pyzdry jest podtrzymywana i kultywowana głównie poprzez Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrowskiej w Pyzdrach. Muzeum zarządza trzema filialnymi obiektami i znajdującymi się w nich ekspozycjami:

- ❖ dom podcieniowy w Pyzdrach - „Piastowie w Pyzdrach”; wnętrze izby Pyzdrzanina; galeria obrazów,
- ❖ wiatrak holenderski - ekspozycja wnętrza wiatraka; ekspozycja etnograficzna,
- ❖ Kasztor pofranciszkański – siedziba muzeum (pradzieje; dzieje miasta; franciszkanie, krużganki.



Jedną z atrakcji muzeum jest pokaz broni czarnoprochowej, którą jest bombard – symbol promocji miasta. Armata prezentowana jest podczas imprez m.in. podczas „Wystrzałów Pyzdr”.

Ekspozycja stała poświęcona jest historii miasta i okolicy. Wśród zbiorów są cenne okazy monet (m.in. z XV i XI w.), eksponaty archeologiczne, kolekcje pergaminowych dokumentów królewskich z XV-XVII w., a także zbiór dokumentów cechowych. Ekspozycję zamyka stale powiększająca się wystawa poświęcona bitwie pod Pyzdrami w 1863 r.

Gmina Pyzdry swoją działalnością dba o ochronę krajobrazu kulturowego o czym świadczy ogólnie stan zabytków, które zostały częściowo opisane powyżej. Są jednak takie, które będą wymagać określonych działań w oparciu o programy, projekty i cele sprecyzowane w dokumencie strategicznym.

OBSZARY XVI I XVII TERYTORIALIZACJI ROZWOJU O NAJNIŻSZYM STOPNIU ROZWOJU I POGARSZAJĄCYCH SIĘ PERSPEKTYWACH ROZWOJOWYCH NA TERENIE GMINY PYZDRY

Gmina Pyzdry posiada lokalny program rewitalizacji do roku 2023. **Rekomenduje się dalszą realizację tego programu do roku 2030 w oparciu o ewaluację dotychczasowych działań rewitalizacyjnych w gminie oraz o aktualną pogłębioną diagnozę. Strategia rozwoju wskazuje obszary działań programu rewitalizacji, lecz ich nie precyzuje.**

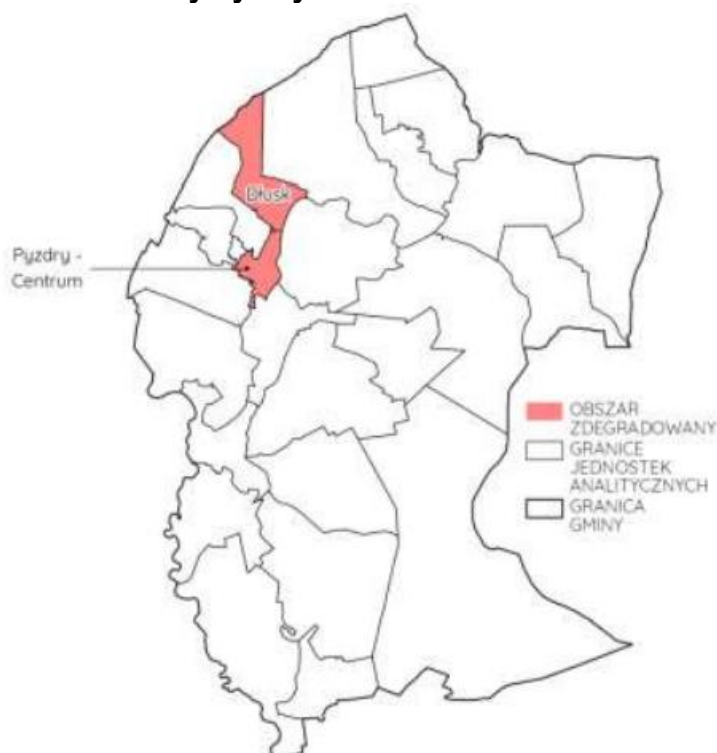
Program rewitalizacji ma charakter strategii rewitalizacji, w którym dokonano pogłębionej diagnozy stanu obszaru rewitalizacji i służy również koordynacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych określonych w dokumentach strategicznych uchwalonych przez gminę.

Program spełnia kryteria zakwalifikowania go do grupy tzw. Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT), zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej oraz ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Program rewitalizacji jest zbieżny ze Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry 2026-2030. Przeprowadzona wśród mieszkańców gminy ankieta w ramach programu rewitalizacji potwierdziła, że największymi problemami na terenie gminy są: brak miejsc pracy, mała liczba miejsc spotkań i rozrywki, bezrobocie oraz niska jakość dróg i chodników.

Z programu rewitalizacji wynika, że największa koncentracja zjawisk negatywnych na terenie gminy występuje w centrum miasta Pyzdry i w jednostce Dłusk.

Rys.10 Mapa obszaru o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych na terenie Gminy Pyzdry



Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Pyzdry 2023

Poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które dotyczą zarówno miasta, jak i gminy ujęte w programie rewitalizacji dla Gminy i Miasta Pyzdry, uzupełniają się tematycznie oraz oddziałują na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych sferach, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Szczegółowe opisy tych przedsięwzięć oraz realizowanych celów znajdują się bezpośrednio w tym programie.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne „Lokalnego programu rewitalizacji dla Gminy i Miasta Pyzdry” wpisują się w określone cele polityki przestrzennej województwa, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałania zagrożeniom oraz ochrony potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwoju konkurencyjnych form turystyki i rekreacji.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku zakłada realizację modelu rozwoju przestrzennego województwa wielkopolskiego, w tym osiem celów polityki przestrzennej, do której należą:

- ❖ Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej
- ❖ Ochrona walorów przyrodniczych
- ❖ Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego
- ❖ Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji
- ❖ Zrównoważony rozwój rolnictwa
- ❖ Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa
- ❖ Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej
- ❖ Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

WIZJA ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY

Gmina i Miasto Pyzdry oferują społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy z dostępem do usług publicznych wyższej jakości, przy eliminacji wykluczeń w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury.

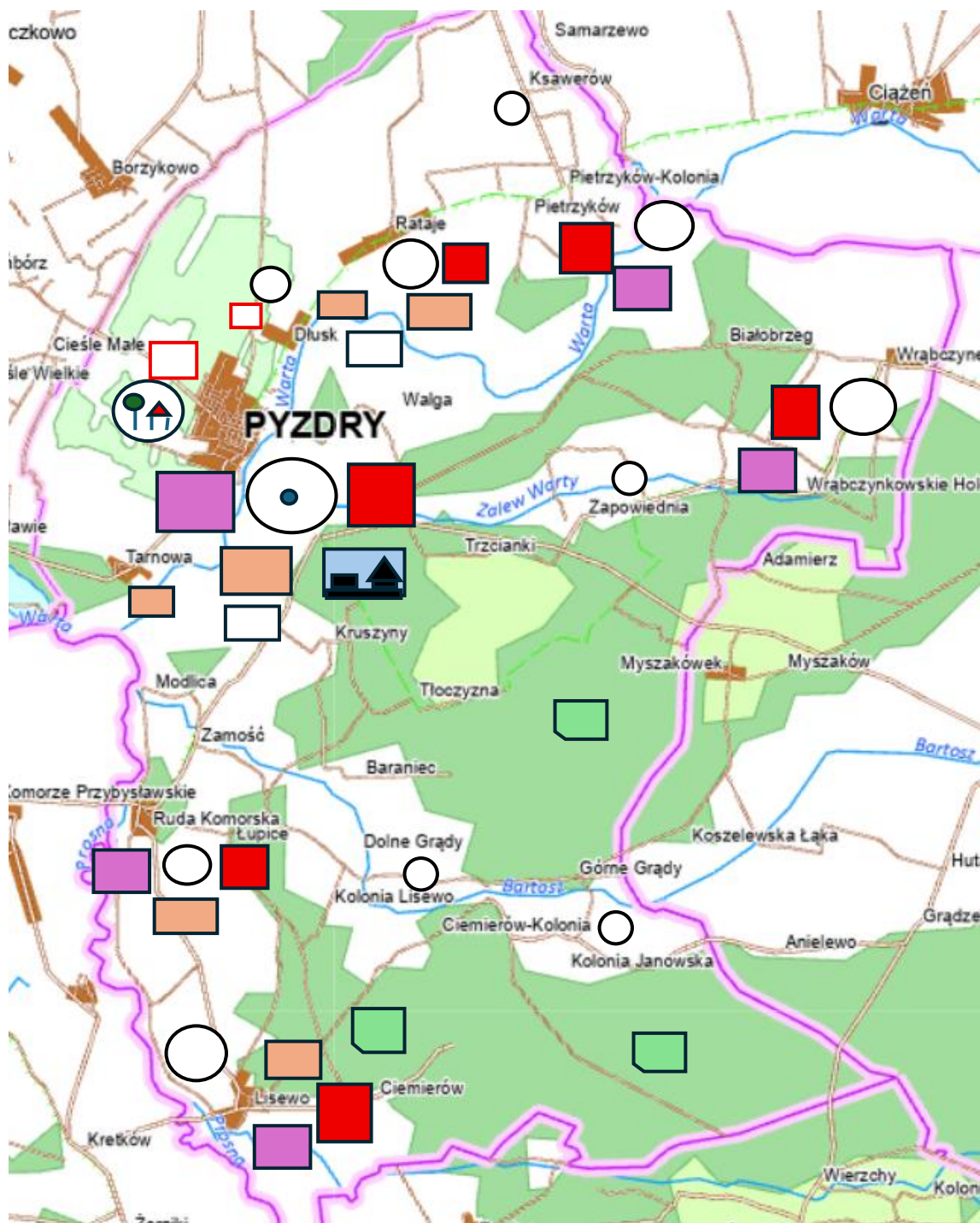
Gmina Pyzdry przedsiębiorcza, bezpieczna dla życia i biznesu, atrakcyjna w zakresie turystyki, sportu, rekreacji, wypoczynku. Jest miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na rozwój oraz wyższą jakość edukacji i kultury z zachowaniem dziedzictwa lokalnego.

Gmina Pyzdry w 2030 roku będzie w pełni korzystać ze swojego położenia wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 442, Września – Pyzdry – Gizałki – Kalisz. Droga ta stanowi połączenie Gminy Pyzdry z ośrodkami wyższego rzędu: Poznaniem, Wrześnią i Kaliszem oraz z węzłem autostradowym „Września” prowadzącym do autostrady A-2 oraz z drogą wojewódzką nr 466, Słupca – Ciążen – Pyzdry, która stanowi połączenie Gminy Pyzdry z sąsiednim powiatem słupeckim oraz z węzłem „Słupca” prowadzącym do autostrady A-2.

Bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe oraz zasoby materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz bazująca na nich zróżnicowana oferta turystyczna przyciągają turystów oraz gości z Polski i zagranicy. Rozwijać się będzie tutaj konkurencyjna gospodarka lokalna, powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością zawodową mieszkańców oraz nowe funkcje usługowe i handlowe, a także zarządzanie publiczne. Aktywna współpraca samorządów powiatu wrzesińskiego, przedstawicieli sektora biznesu i organizacji pozarządowych będą zapewniać wysoką jakość i dostępność usług publicznych. Przyjęty zrównoważony model rozwoju gminy i miasta z dbałością o środowisko i ład przestrzenny będzie procentował tym, że Gmina Pyzdry będzie miejscem przyjaznym i atrakcyjnym do życia, pracy oraz rekreacji i wypoczynku.

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy i Miasta Pyzdry jest zobrazowaniem spodziewanych i zaplanowanych w strategii gminy i miasta procesów rozwojowych i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych. Z jednej strony, ze względu na ukształtowanie terenu, historycznie ugruntowane użytkowanie przestrzeni (w tym sieć osadniczą), powiązania komunikacyjne, występujące zasoby naturalne i obszary cenne przyrodniczo, a także wiele innych uwarunkowań zastanych, a z drugiej strony w wyniku zdiagnozowanych w strategii problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, wyodrębniono rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni Gminy Pyzdry.

Rys.11 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY I MIASTA PYZDRY



OZNACZENIA

GLÓWNE ELEMENTY STRUKTURY PRZESTRZENNEJ I KOMUNIKACYJNEJ

- Granice administracyjne Gminy
- Granice pozostałych gmin
- Granice obszarów ewidencyjnych
- Rzeki i ciekł wodne
- Drogi powiatowe
- Drogi gminne

STRUKTURA FUNKCJONALNA

- Tereny zabudowy mieszkaniowej
- Tereny o funkcjach usługowych
- Tereny o funkcjach przemysłowych, produkcyjnych, magazynowych i logistycznych
- Tereny o funkcjach rolniczych (pola uprawne, roślinność trawiasta)
- Tereny leśne i zadrzewione
- Tereny wód powierzchniowych
- Pozostałe tereny niezabudowane

HIERARCHIA JEDNOSTEK OSADNICZYCH

- Główny ośrodek lokalny
- Ośrodek pomocniczy

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJONALNEGO

- Główne centrum rozwoju usług
- Miejsca rozwoju wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych

- Obszary wzmocnienia i utrzymania zalesień
- Obszary rozwoju zabudowy (wraz z możliwością rozwoju zabudowy zagrodowej)
- Obszary rewitalizacji
- Strefa ochrony przestrzennej centrum Gminy

5.2 ROZMIESZCZENIE PLANOWANYCH INWESTYCJI I PLANOWANE ZMIANY W PRZESTRZENI GMINY I MIASTA PYZDRY

KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH OBSZARÓW I KIERUNKÓW INTERWENCJI:

- ❖ Planuje się przygotowanie realizacji rewitalizacji terenów w Gminie i Mieście Pyzdry, aby te przestrzenie stanowiły centrum życia społecznego, handlowo – usługowego i turystycznego
- ❖ W mieście oraz w innych większych miejscowościach Gminy Pyzdry planuje się utworzenie nowych przestrzeni publicznych pod organizację imprez (sportowych, kulturalnych, rozrywkowych, gospodarczych itp.,
- ❖ Planuje się kolejną aktualizację Programu Ochrony i Opieki nad Zabytkami Gminy Pyzdry w ścisłym związku z planem działań konserwatorskich, restauracyjnych i robót budowlanych przy zabytkach realizowanych przy współpracy ze stroną publiczną i prywatną,
- ❖ Chcąc zwiększyć dostępność i jakość oferty kulturalnej, a jednocześnie zwiększenie ruchu turystycznego i konieczność jego profesjonalnej obsługi, zaplanowano dalsze prace modernizacyjne i adaptacyjne w budynkach świetlic wiejskich gminy,
- ❖ Ze względu na bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe Gminy Pyzdry planuje się dalszą profesjonalizację szlaków turystycznych, ich wykorzystanie w celu wzmocnienia potencjału atrakcyjnych miejscowości miasta i gminy jako miejsc wypoczynku, rekreacji i turystyki (poszerzenie dróg, ścieżek pieszo – rowerowych)
- ❖ Dla zwiększenia mobilności mieszkańców i poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a jednocześnie w ramach tworzenia nowej oferty dla turystów i gości, zaplanowano modernizację chodników, w tym z dopuszczonym ruchem rowerów, a także ciągów pieszo rowerowych oraz innej infrastruktury rowerowej i towarzyszącej. Inwestycje związane z rozwijaniem mobilności rowerowej przyczynią się także do poprawy jakości środowiska w gminie i mieście, w tym jakości powietrza,
- ❖ Ze względu na interesujące walory przyrodniczo – krajobrazowe, a także komfort życia mieszkańców, priorytetem pozostaje rozwój infrastruktury sieciowej. Biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, terenowe i strukturę osadnictwa, a także koszty realizacji i utrzymania inwestycji, wyznaczono obszary doposażenia w siećową infrastrukturę techniczną.
- ❖ Zaplanowano zwiększenie możliwości zagospodarowania terenów na cele inwestycji gospodarczych – poszerzenie obszarów aktywności gospodarczej głównie wzdłuż dróg wojewódzkich nr 442 i 466 oraz poza tym obszarem,
- ❖ Potrzeba podnoszenia atrakcyjności osadniczej gminy i komfortu życia mieszkańców (zatrzymanie emigracji i przyciąganie nowych mieszkańców, stworzenie lepszych warunków dla rozwoju rodzin z dziećmi, ale również dla osób starszych) determinują gminno-miejskie inwestycje mieszkaniowe, komunalne, socjalne.
- ❖ W ramach gminno-miejskiej polityki społecznej zaplanowano inwestycje w budynkach użyteczności publicznej w celu dostosowania ich do wymagań osób niepełnosprawnych i osób starszych.
- ❖ Realizowane będą działania w celu zapewnienia dostępności (architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej) w administracji lokalnej i przestrzeni gminy,
- ❖ W celu zwiększenia dostępności i jakości usług ochrony zdrowia, doskonałą będzie baza infrastrukturalna i wyposażenie podmiotów świadczących te usługi,
- ❖ Analiza sieci szkół i stanu technicznego istniejącej bazy w kontekście potrzeb społecznych, wskaźników demograficznych i stojących przed oświatą wyzwań wskazuje na potrzebę podjęcia decyzji o zagospodarowaniu otoczenia placówek oświatowych, przede wszystkim w zakresie tworzenia przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.

5.3. NAJWAŻNIEJSZE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA ROZWÓJ GMINY PYZDRY:

Gmina Pyzdry, mimo że nie przynależy do miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF) Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej (POM), to jednak najważniejszym wyborem dla tej gminy jest przynależność do poznańskiej aglomeracji ze względów głównie prorozwojowych oraz ze względu na bliskość geograficzną oraz powiązania z innymi jednostkami, szczególnie powiatu wrzesińskiego i średzkiego, będących w MOF Poznania, co może przynieść gminie korzyści w zakresie planowania przestrzennego, infrastruktury i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Czynnikami wpływającymi na ciągle zmieniający się wizerunek gminy są m.in.:

- ❖ Gmina Pyzdry jest geograficznie i historycznie ściśle powiązana poprzez współpracę z innymi jednostkami samorządowymi z Miejskim Obszarem Funkcjonalnym Poznania (odległość ok. 72 km.)
- ❖ Korzystne powiązania komunikacyjne w układzie dróg wojewódzkich nr 442 i 466, które stanowią połączenie Gminy Pyzdry z sąsiednim powiatem słupeckim oraz z węzłem „Słupca” do autostrady A-2, a dalej z Koninem.
- ❖ Atrakcyjność pod względem przyrodniczo-krajobrazowo-wypoczynkowym,
- ❖ Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna,
- ❖ Wysokie kwalifikacje zawodowe mieszkańców,
- ❖ Bezpośrednia bliskość głównego ośrodka szczebla regionalnego w Koninie (40 km), umożliwia również korzystanie z usług wyższego rzędu,
- ❖ Zrównoważona pod względem sektorowym, branżowym, wielkościowym oraz ekologicznym struktura gospodarcza.

Potencjał rozwojowy gminy Pyzdry należy wiązać przede wszystkim z działaniami na rzecz:

- ❖ poprawy warunków osiedleńczych,
- ❖ poprawy dostępności komunikacyjnej,
- ❖ poprawy estetyki gminy i miasta,
- ❖ rozwoju bazy edukacyjnej,
- ❖ rozwoju oferty sportowo-rekreacyjnej,
- ❖ rozwoju turystyki,
- ❖ poszerzenia oferty kulturalnej.

Gmina Pyzdry powinna wciąż inwestować w następujące obszary funkcjonowania:

- ❖ utrzymanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego
- ❖ rozwój turystyki i rekreacji,
- ❖ promocja walorów gminy i miasta,
- ❖ rozwój infrastruktury (technicznej - komunalnej, drogowej oraz sportowej, kulturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej), w tym rozwój dostępu do nowoczesnych technologii komunikacyjnych,
- ❖ dobry dostęp do usług publicznych,
- ❖ wspieranie rozwoju rolnictwa oraz przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy i miasta,
- ❖ poprawa infrastruktury i dostępności komunikacyjnej.

5.4 USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE PYZDRY

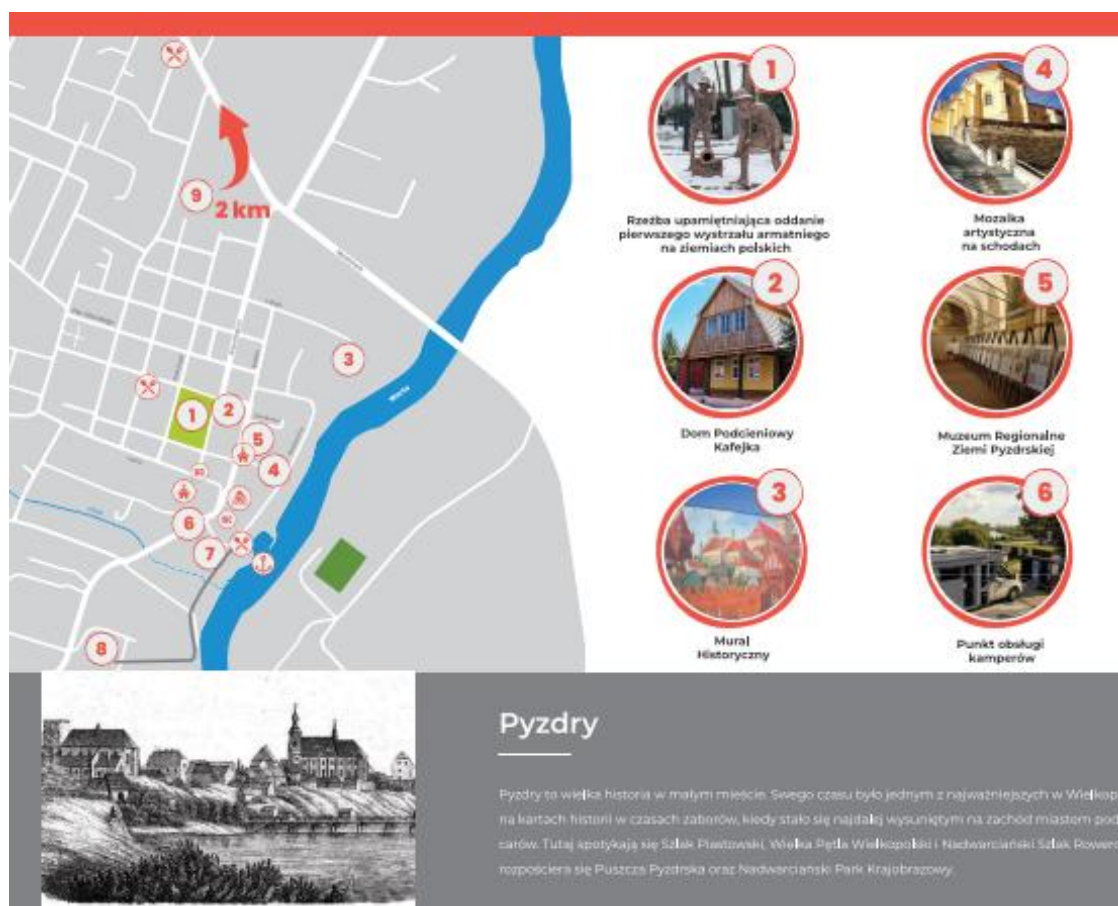
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie i Mieście Pyzdry wynikają z przyjętego i opisanego wyżej modelu. Dotyczą kluczowych jednostek funkcjonalno-przestrzennych. Opis uwzględnia krótką charakterystykę każdej z nich oraz określa najważniejsze zalecenia i wskazówki dotyczące polityki przestrzennej w odniesieniu do tych jednostek.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej dla:

1. Terenów o wartości historycznej i kulturowej:

- ❖ Zachowanie historycznej tkanki i struktury przestrzennej oraz elementów charakterystycznych i zakorzenionych w świadomości społeczności lokalnej,
- ❖ Podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- ❖ Umacnianie pozycji Gminy i Miasta Pyzdry jako miejsca bogatego historycznie poprzez zachowanie i rozwijanie tej funkcji,
- ❖ Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni zarówno dla mieszkańców, jak i turystów oraz gości,
- ❖ Zwiększenie udziału zieleni,
- ❖ Uwzględnienie przestrzeni dla organizacji lokalnych i poza lokalnych wydarzeń o charakterze kulturalnym, rozrywkowym, integracyjnym, wystawienniczym.
- ❖ Integrowanie funkcji turystycznej, handlowej i roli „żywego centrum miasta Pyzdry”,
- ❖ Utrzymanie miejsc parkingowych przy jednoczesnej promocji komunikacji pieszej, rowerowej i zbiorowej.

Rys.12 Tereny o wartości historycznej i kulturowej w Gminie Pyzdry

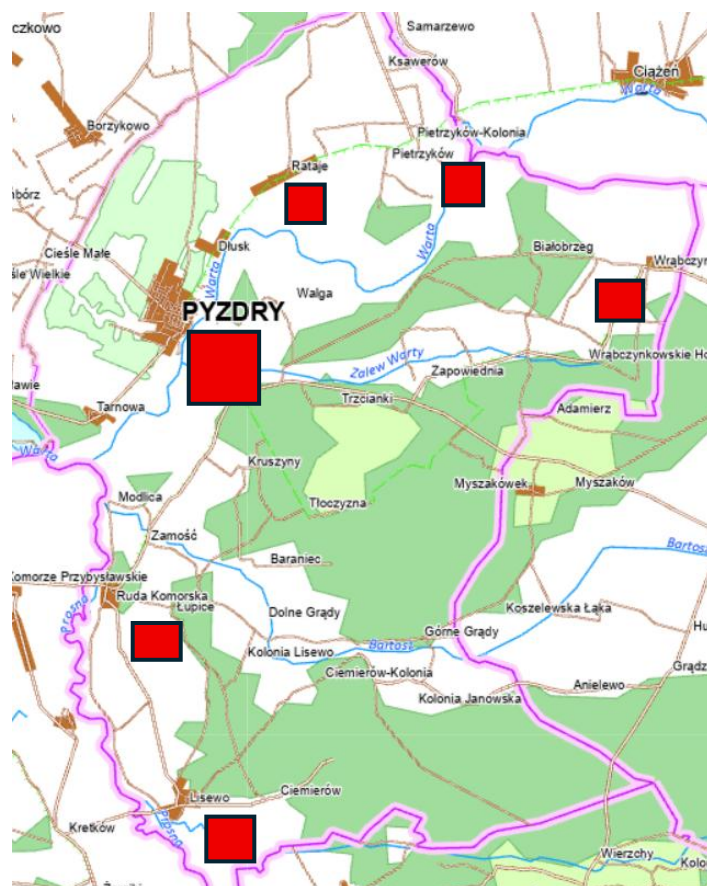


Źródło: https://wysrzalowe.pyzdry.pl/wp-content/uploads/2024/09/Pyzdry_ulotka_dl_3c.pdf

2. Terenów o funkcjach usługowych:

- ❖ Rozwój funkcji usługowych w Pyzdrach i dążenie do kształtowania lokalnych centrów usługowych w innych miejscowościach wiejskich,
- ❖ Rozwój usług wraz z rozwojem zabudowy i przyrostem liczby mieszkańców, a także odwiedzających miasto i gminę turystów i gości,
- ❖ Kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- ❖ Kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- ❖ Mieszanie i dodawanie funkcji,
- ❖ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa, punkty przesiadkowe),
- ❖ Dobra organizacja miejsc parkingowych przy kluczowych obiektach usługowych.

Rys.13 Tereny o funkcjach usługowych w Gminie Pyzdry

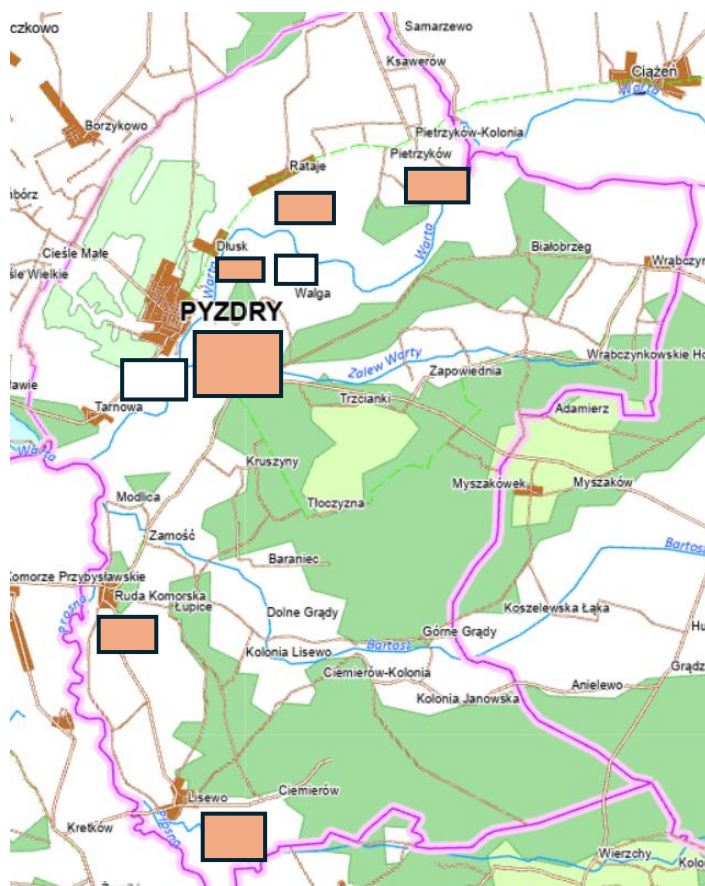


Źródło: Geoportal GEOFABRIK **Legenda:** ■ tereny o funkcjach usługowych w gminie Pyzdry

3. Terenów o funkcjach mieszkaniowych:

- ❖ Ochrona krajobrazu kulturowego dawnych układów ruralistycznych,
- ❖ Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- ❖ Dopuszczenie drugiego pasa zabudowy na zapleczu istniejących budynków usytuowanych wzdłuż ulic w sołectwach,
- ❖ Dopuszczenie rozwoju zabudowy wielorodzinnej,
- ❖ Kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową w sołectwach,
- ❖ Kreowanie połączeń z układem zewnętrznym: komunikacyjnych i kompozycyjnych, w tym z terenami aktywnymi przyrodniczo,
- ❖ Kształtowanie zieleni m.in. poprzez powiązanie z usługami sportu i rekreacji,
- ❖ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez układ dróg publicznych, ekologiczny transport zbiorowy, połączenia rowerowe,
- ❖ Dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, place zabaw, skwery),
- ❖ Prowadzenie infrastruktury technicznej bazujące na analizie potrzeb i rachunku ekonomicznym,
- ❖ W centralnych częściach miejscowości na terenie gminy i miasta oraz przy głównych trasach komunikacyjnych przewiduje się rozwój mieszanych form zagospodarowania mieszkaniowo-usługowych,

Rys.14 Tereny o funkcjach mieszkaniowych w Gminie Pyzdry



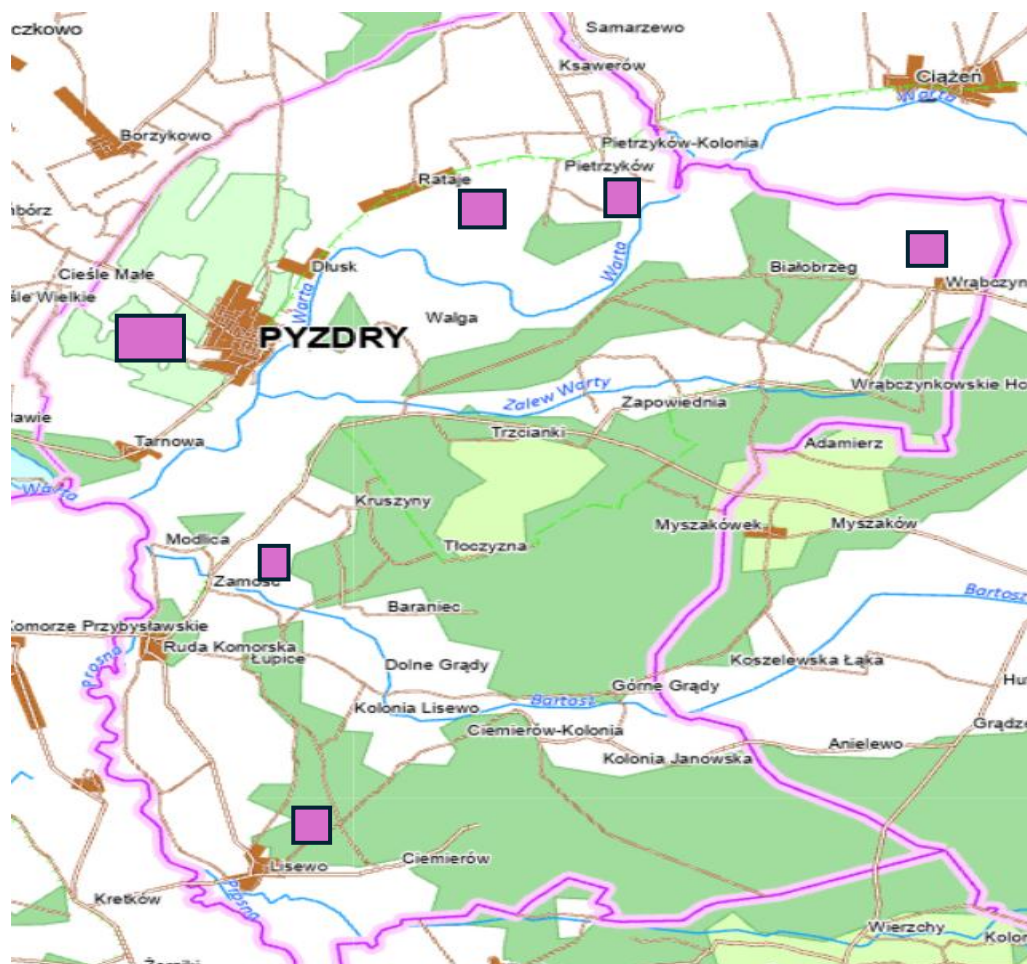
Źródło: Geoportal GEOFABRIK **Legenda:** tereny o funkcjach mieszkaniowych w gminie Pyzdry

tereny podlegające rewitalizacji w gminie Pyzdry

4. Dla obszarów rozwoju gospodarczego gminy i miasta:

- ❖ Połączenie z ponadlokalnym układem komunikacyjnym,
- ❖ Tworzenie układu kompozycyjno-komunikacyjnego zapewniającego dostępność oraz dobrą dystrybucję terenów i ich obsługę,
- ❖ Ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- ❖ Wyposażenie terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w kanalizację sanitarną i nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej,
- ❖ Uzbrajanie terenów w sieć wodociągową i kanalizacyjną proporcjonalnie do stopnia zainwestowania i zagospodarowania,
- ❖ Zapewnienie odpowiednich parametrów infrastruktury liniowej,
- ❖ Eksploatacja złóż zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami.

Rys.15 Obszary rozwoju gospodarczego w Gminie Pyzdry

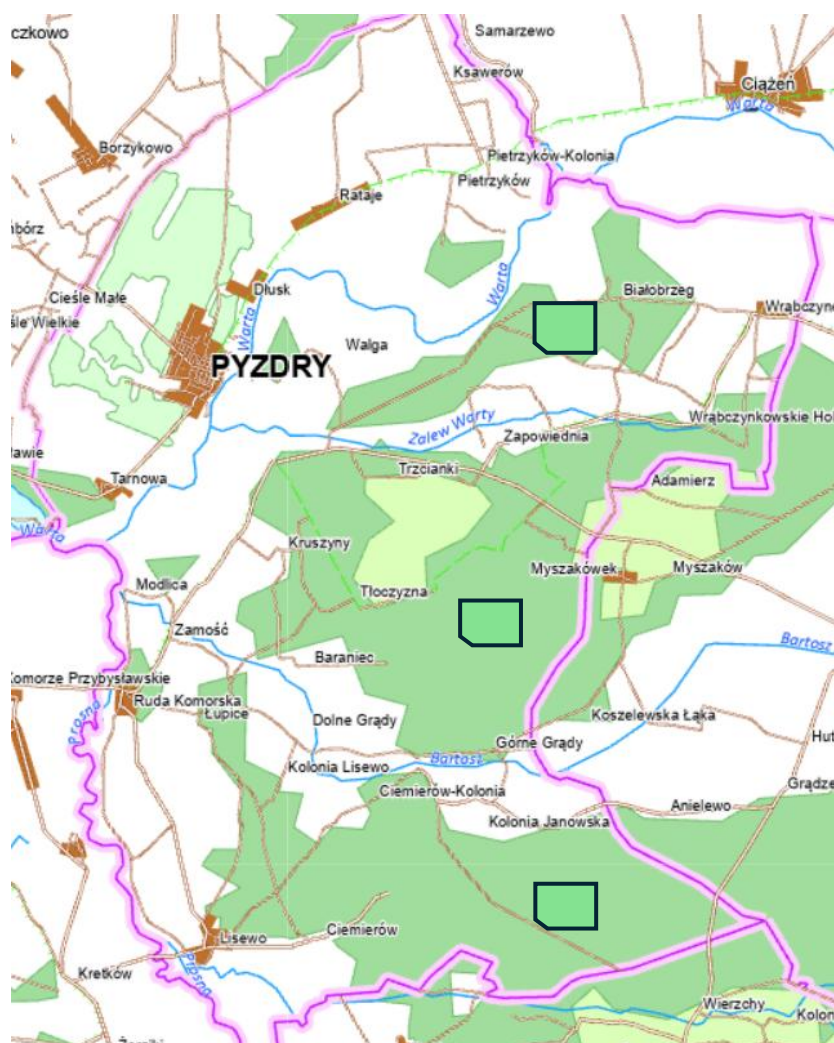


Źródło: Geoportal GEOFABRIK **Legenda:** tereny rozwoju gospodarczego w gminie Pyzdry

5. Dla terenów zielonych (lasów, zieleni urządzonej) gminy i miasta:

- ❖ Zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego oraz krajobrazu, których zasadniczymi elementami są: kompleksy leśne wraz z terenami pozostałych zalesień i lokalne ciągi ekologiczne (w szczególności zachowanie warunków ochrony ustalonych dla obszaru Nadwarciański Park Krajobrazowy, Pyzdryski Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Środkowej Warty” (PLB300002), ochrony siedlisk „Ostoja Nadwarciańska” (PLH300009)6 oraz wiele pomników przyrody.
- ❖ Ochrona doliny rzeki Warty, która przepływa przez teren gminy i miasta, stanowiąc korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym.
- ❖ Przeciwdziałanie degradacji środowiska,
- ❖ Porządkowanie istniejących i tworzenie nowych zespołów zieleni urządzonej,
- ❖ Zachowanie i tworzenie kompleksów leśnych i towarzyszących im łąk w dotychczasowym użytkowaniu, uzupełnianie i poszerzanie kompleksów leśnych,
- ❖ Wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia atrakcyjnej oferty aktywnego spędzania czasu wolnego (sport, rekreacja, wypoczynek, turystyka),
- ❖ Wyznaczanie ścieżek edukacyjnych, szlaków turystycznych itp. oraz stref rekreacji i wypoczynku wyposażonych w miejsca parkingowe, infrastrukturę rowerową, tablice informacyjne i małą architekturę,
- ❖ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej.

Rys.16 Tereny zielone (lasy, zieleń urządzona Gminy Pyzdry

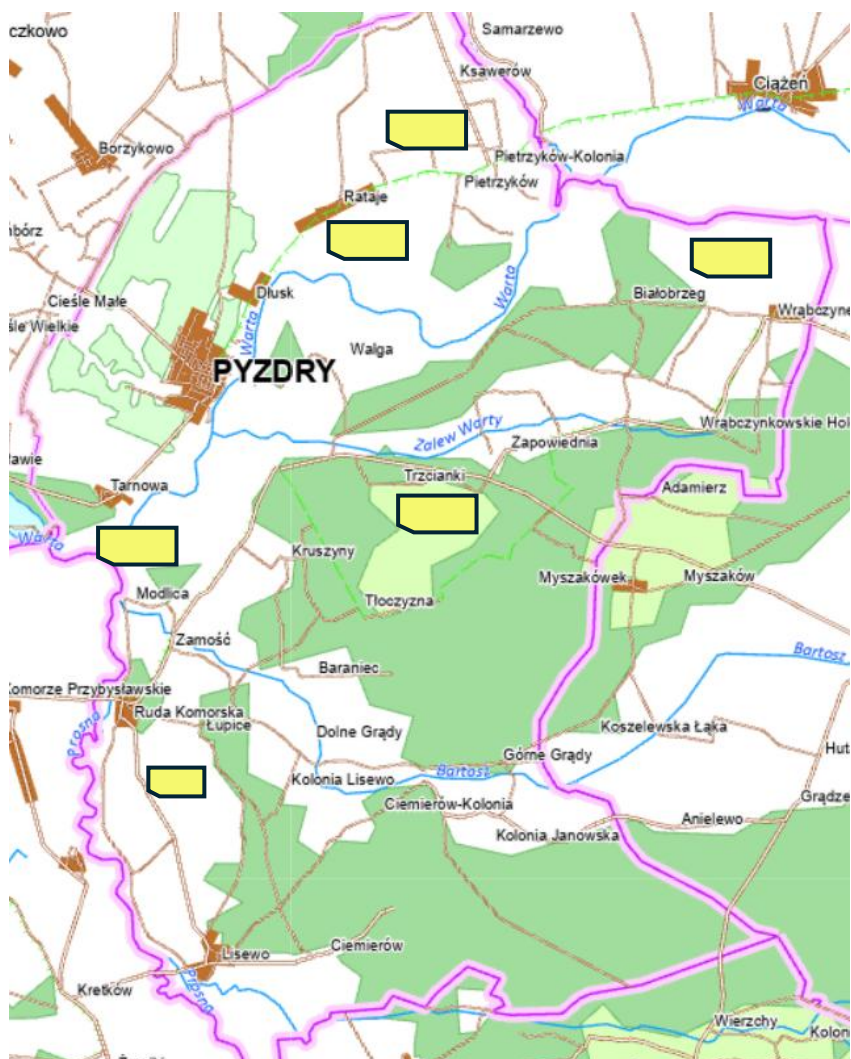


Źródło: Geoportal GEOFABRIK Legenda:  tereny zielone (lasy, zieleń urządzona) w gminie Pyzdry

6. Dla terenów rolniczych (grunty orne, łąki, pastwiska, sady) gminy i miasta:

- ❖ Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniem śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ❖ Kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- ❖ Przeciwdziałanie rozdrobnieniu arealu rolnego, dążenie do poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych,
- ❖ Realizacja programu zalesień gruntów najłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- ❖ Ograniczenie zabudowy wysokiej, możliwy rozwój zabudowy zagrodowej,
- ❖ Ograniczenie nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania,
- ❖ Możliwe obiekty usług rolniczych, produkcji rolniczej i ogrodniczej itp.,
- ❖ Zakaz obiektów oraz urządzeń degradujących w szerszym zasięgu środowisko i krajobraz,
- ❖ Możliwe przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu, jak np.: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, sport, wypoczynek, produkcja energii ze źródeł odnawialnych, parki i inne tereny zieleni urządzonej,
- ❖ Wykorzystanie indywidualnych systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Rys.17 Tereny rolnicze (grunty orne, łąki, pastwiska, sady) Gminy Pyzdry

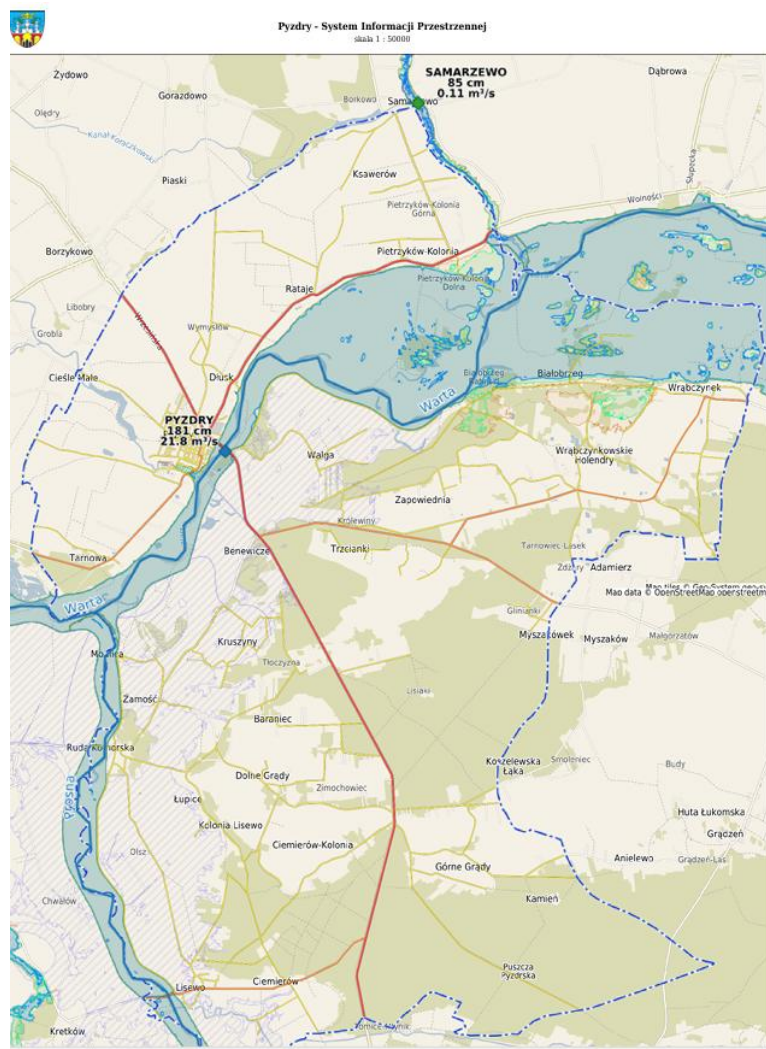


Źródło: Geoportal GEOFABRIK Legenda:  tereny rolnicze (grunty orne, łąki, pastwiska, sady) w gminie Pyzdry

7. Dla wód powierzchniowych i podziemnych:

- ❖ Zachowanie istniejącego systemu, dążenie do poprawy klas czystości wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze gminy i miasta. Udostępnianie strefy nadbrzeżnej rzeki Warty (na terenie gminy i miasta) dla rozwoju funkcji związanych ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem czy turystyką, przy pełnej ochronie systemu przyrodniczego,
- ❖ Wykorzystanie surowców przy pełnej ochronie systemu przyrodniczego,
- ❖ Ochrona bezpośredniej otuliny biologicznej cieków wodnych z ograniczeniem zabudowy kubaturowej (wyjątki: funkcje związane ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem czy turystyką),
- ❖ Zakaz podejmowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- ❖ Zapewnienie dostępności komunikacyjnej, w szczególności poprzez rozwój sieci ścieżek rowerowych.

Rys.18 Tereny wód powierzchniowych i podziemnych Gminy Pyzdry



Źródło: Geoportal GEOFABRIK Legenda: tereny zagrożone powodzią

VI. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

6.1 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2030 ROKU WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Terytorialne ukierunkowanie Strategii Rozwoju Województwa „Wielkopolska 2030” zakłada dążenie do wykorzystania i wzmocnienia przewag konkurencyjnych regionu oraz zachowania spójności wewnątrz regionalnej. Wdrażany, zatem będzie – wskazany w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – rozwój terytorialnie wrażliwy i odpowiedzialny.

Przejawem polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie są obszary strategicznej interwencji. Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna, łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne.

Terytorializacja polityki rozwoju oznacza przestrzenne zaadresowanie celów i kierunków interwencji. Obszary interwencji wyznaczone są na podstawie charakterystycznych dla nich cech i zjawisk. Mechanizm ten pozwala na wykorzystanie endogenicznych potencjałów i czynników rozwoju oraz intensyfikację zachodzących procesów integracji funkcjonalnej. Podstawową strukturę funkcjonalną regionu stanowią obszary miejskie i wiejskie.

Z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego miasto i wieś tworzą całość – w przestrzeni społeczno-gospodarczej, stanowią nierozdzielny i trwały system interakcji, będąc jednocześnie jego autonomicznymi elementami. Ta niezależność wynika ze specyfiki zjawisk i problemów występujących na obszarach miejskich i wiejskich, a tym samym wymaga zróżnicowanych działań Samorządu Województwa.

Terytorialny wymiar Strategii przejawia się także ukierunkowaniem celów rozwojowych na obszary strategicznej interwencji (OSI) charakteryzujące się wspólnymi cechami społeczno-gospodarczymi. Wyróżnienie OSI wynika z konieczności stymulowania określonych zmian na tych obszarach, aby skuteczniej osiągać cele rozwojowe Strategii Wielkopolska 2030.

Obszary strategicznej interwencji to wyraz zróżnicowanego i nierównomiernie rozłożonego potencjału rozwojowego Wielkopolski – należą do nich zarówno miejskie ośrodki funkcjonalne – bieguny wzrostu, jak i obszary skumulowanych problemów rozwojowych.

W przyjętym modelu realizacji Strategii (modelu funkcjonalnym) zakłada się zrównoważony terytorialnie rozwój regionu. Oznacza to z jednej strony wspieranie przez Samorząd Województwa ośrodków wzrostu w ich zdolności do wywierania korzystnego wpływu na otoczenie, z drugiej – włączanie w procesy rozwojowe obszarów słabszych gospodarczo, o niższym poziomie rozwoju i niskiej odporności na zjawiska kryzysowe dla zachowania spójności przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

Wskazane w Strategii Wielkopolska 2030 obszary strategicznej interwencji wynikają z kompilacji dwóch podejść – regionalnego i krajowego, które to podejście uznaje się za równoprawne (Rys. 20). Przyjęcie funkcjonalnego modelu rozwoju regionu, implikuje, że wszystkie obszary strategicznej interwencji są równoważne.

Wymiar regionalny reprezentuje w szczególności Plan Zagospodarowania Przestrzennego Wielkopolskiego [PZPWW], z kolei wymiar krajowy – SOR, KPZK i KSRR.

Do czasu aktualizacji PZPWW lub opracowania odpowiednich dokumentów programowych do Strategii, kryteria wyznaczania oraz granice poszczególnych obszarów interwencji, obszary strategicznej interwencji (OSI) wskazane w Planie Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ będą stanowić podstawę pozwalającą powiązać cele rozwojowe Strategii Wielkopolska 2030 z typami poszczególnych obszarów.

W PZPWW wyodrębniono obszary o najintensywniejszej sile oddziaływania miast na otoczenie, w których obserwować można wyraźne powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Należą do nich miejskie obszary funkcjonalne (MOF):

1. Poznański Obszar Metropolitalny
2. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska
3. Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny
4. Koniński Obszar Funkcjonalny
5. Leszczyński Obszar Funkcjonalny
6. Piłski Obszar Funkcjonalny

Zasięg oddziaływania największych ośrodków miejskich dzieli przestrzeń województwa na sześć subregionów.

Wsparcie MOF służy wzmocnieniu ich konkurencyjności i zdolności do dyfuzji czynników rozwojowych na sąsiednie obszary zurbanizowane i o charakterze rolniczym, oddziałuje na wszystkie części województwa i stymuluje rozwój całej Wielkopolski, a także wpływa stabilizująco na strukturę osadniczą regionu.

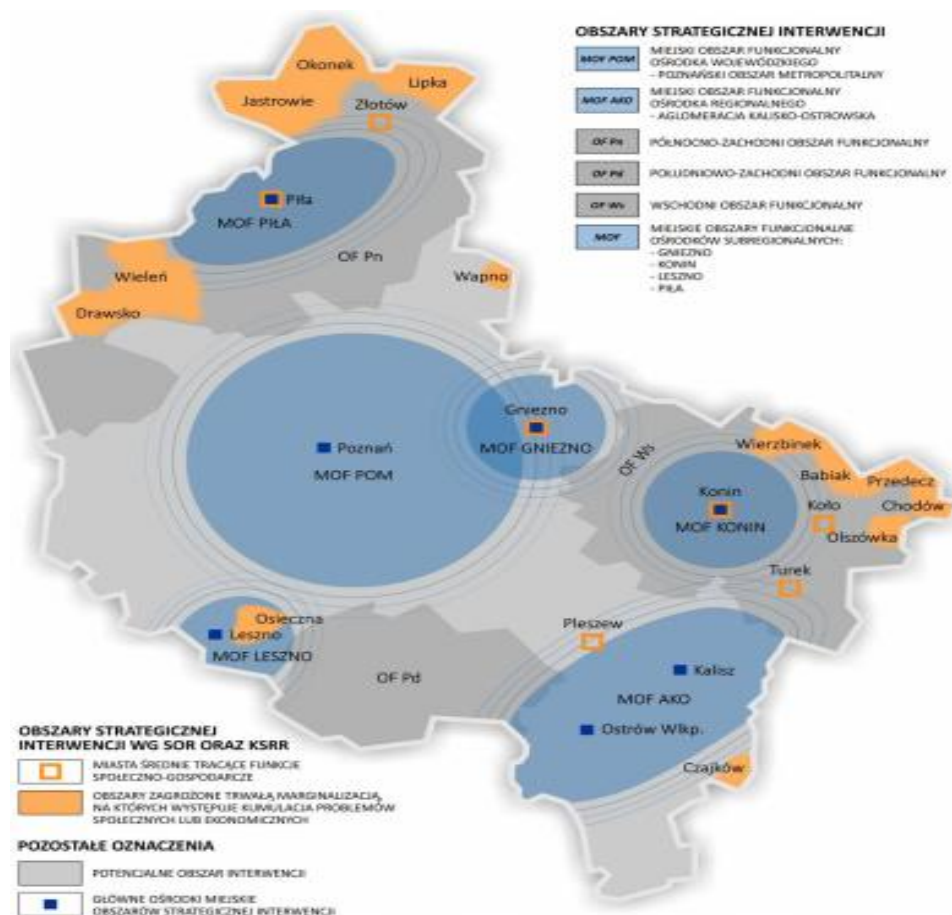
Ponadto w Strategii Wielkopolska 2030 wyodrębniono obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnej opisane w PZPWW. Należą do nich:

1. Wschodni Obszar Funkcjonalny
2. Północno-zachodni Obszar Funkcjonalny
3. Południowo-zachodni Obszar Funkcjonalny

W przypadku krajowych obszarów strategicznej interwencji, wyróżnia się:

1. Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
2. Obszary zagrożone trwałą marginalizacją leżące w województwie wielkopolskim.

Rys.19 Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatywnym zasięgu



Źródło: Strategia Wielkopolska 2030

Obszary te cechuje koncentracja czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na dynamikę ich rozwoju, wymagających systemowego podejścia w procesie wyprowadzania ze stanu kryzysowego. Jednym z typów obszarów marginalizowanych są peryferia wewnętrzne (położone na obrzeżach, granicy województwa).

Czynnikiem ich kryzysu jest zła dostępność przestrzenna (czasowa, komunikacyjna) do ośrodków wojewódzkich, determinująca brak możliwości efektywnego korzystania z bodźców rozwojowych, generowanych przez duże ośrodki miejskie.

Tym samym interwencje podejmowane na szczeblu regionalnym powinny uwzględniać kontekst zarówno międzyregionalny, jak i krajowy – obszary strategicznej interwencji o charakterze krajowym. Działania rozwojowe na obszarach peryferyjnych leżących przy granicy administracyjnej województwa powinny być zatem istotnym elementem współpracy na szczeblu ponadregionalnym dążącej do zmniejszenia dysproporcji rozwojowych.

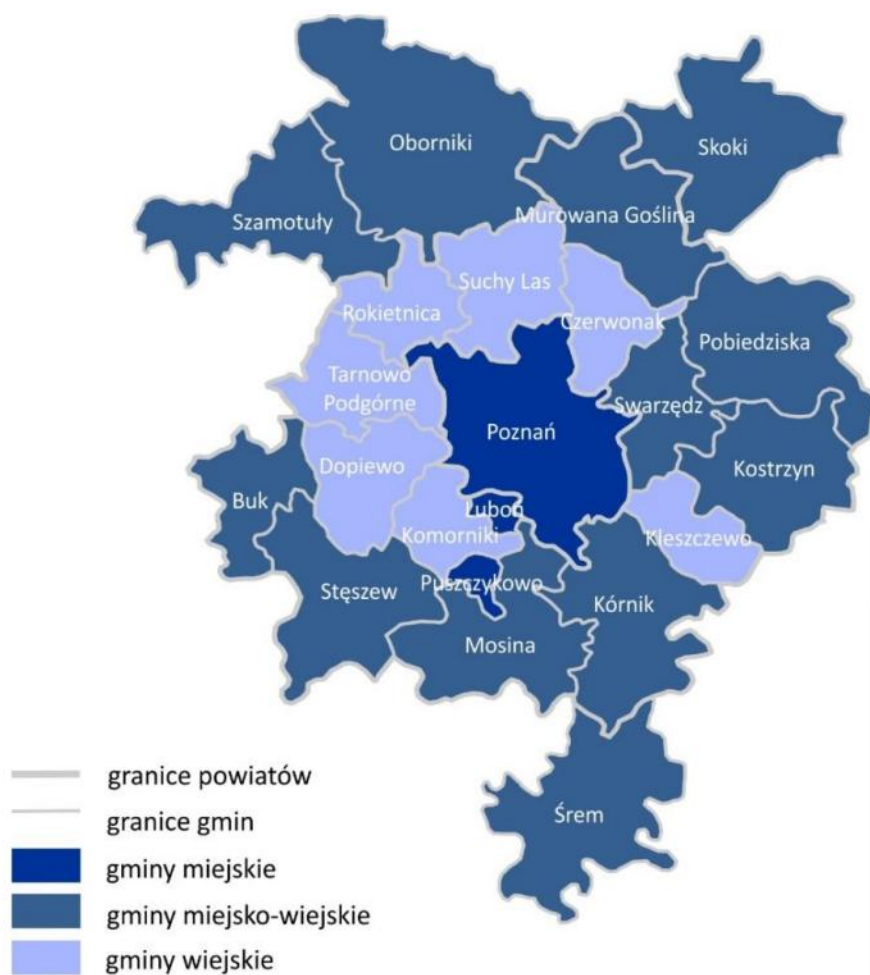
Granice i zakres interwencji OSI przedstawiony w Strategii Wielkopolska 2030 mają charakter indykatorywny. Stanowią one podstawę do dalszych dyskusji i uzgodnień. Mając na uwadze akcentowane już wcześniej i zarysowane w modelu rozwoju funkcjonalne podejście do poszczególnych obszarów, zasięg OSI zostanie doprecyzowany na poziomie dokumentów operacyjnych z uwzględnieniem takich czynników jak: czynniki o charakterze statystycznym/analitycznym, dotyczące zamierzonej współpracy poszczególnych podmiotów, uwzględniające rodzaj planowanej, możliwej interwencji.

Projektowanie interwencji będzie przebiegać zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno- gospodarczymi.

Pierwszym krokiem do właściwego ukierunkowania interwencji jest rozpoczęcie prac programowych przez samorządy lokalne we współpracy z samorządem regionalnym.

Gmina Pyzdry nie przynależy do Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej - jest w strukturze powiatu wrzesińskiego, sąsiadując z gminą Kołaczkowo i dalej z gminą Miłosław z tego samego powiatu, jest powiązana poprzez gminę Krzykosy i Zaniemyśl (powiat średzki) z gminą Kórnik, która jest jedną z wielu gmin znajdujących się w przestrzeni Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej.

Rys.20 Zasięg Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania



Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2030

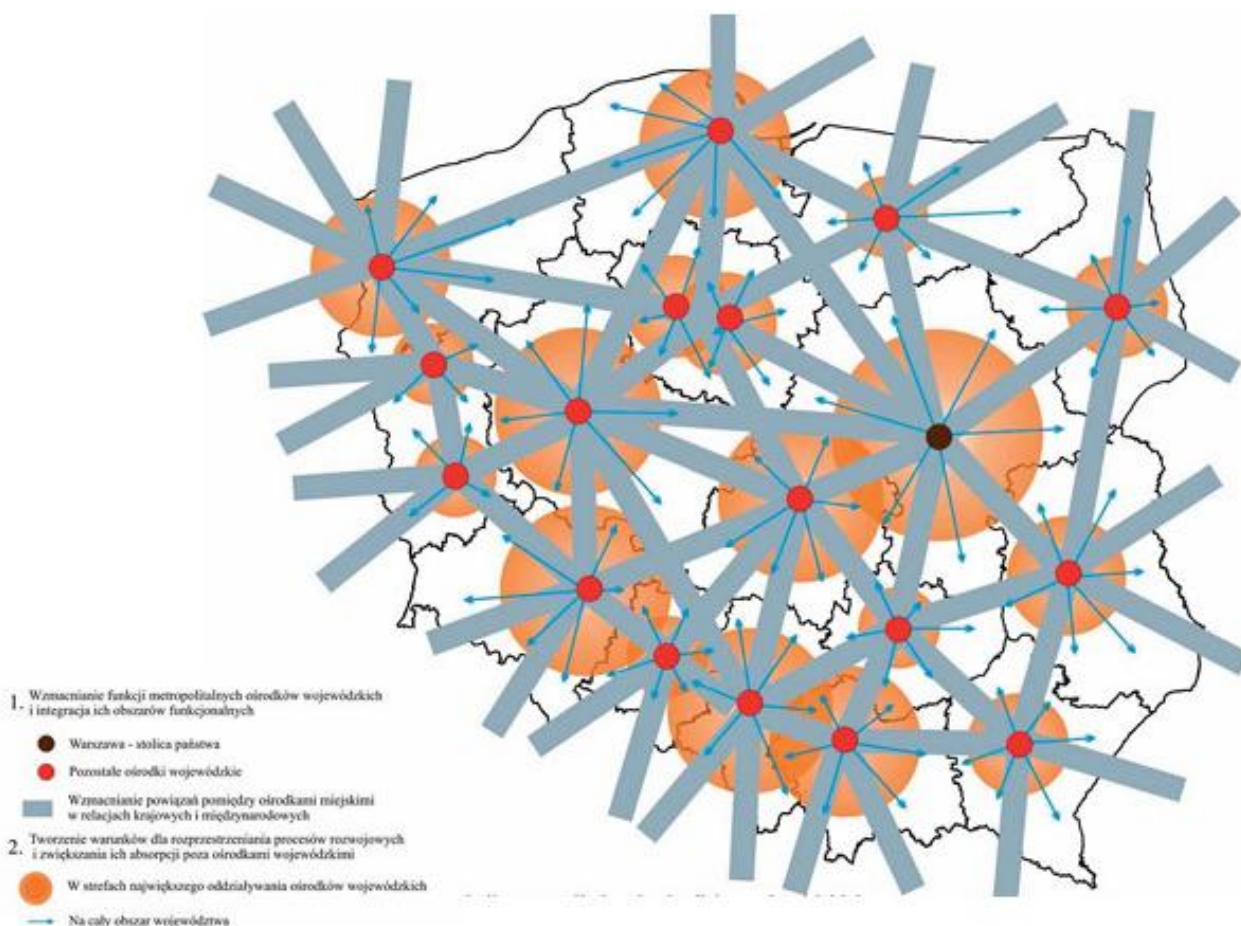
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2030 określa Poznań jako najważniejsze ogniwo struktury przestrzennej województwa. Jego rola nadal będzie polegała na rozwijaniu funkcji metropolitalnych oraz na obsłudze mieszkańców regionu. Dla rozwoju regionu istotna jest poprawa dostępności oraz wzmacnianie infrastruktury społecznej i technicznej Poznania. Wzrost znaczenia Poznania w Europie będzie jednocześnie szansą na równoległy rozwój regionu, w tym szczególnie obszaru funkcjonalnego Poznania.

W obszarze funkcjonalnym Poznania plan wyróżnia strefę wewnętrzną, charakteryzującą się wysoką dynamiką rozwoju (powiat poznański) oraz strefę zewnętrzną, w tym także powiat wrzesiński ze znacznym udziałem użytków rolnych i obszarów cennych przyrodniczo, które w istotny sposób determinują procesy urbanizacyjne i rozwój społeczno-gospodarczy. Tereny te stanowią jednocześnie zaplecze dla rozwoju funkcji rekreacyjnej i bufor na styku środowiska przyrodniczego i terenów intensywnej działalności związanej z antropopresją.

Aglomeracja zajmuje powierzchnię 2 161,8 km², zamieszkiwaną przez około 1 000 000 osób, w tym Poznania o powierzchni 261,91 km², w którym zamieszkuje około 536 151 mieszkańców według stanu na 31 grudnia 2024 r.

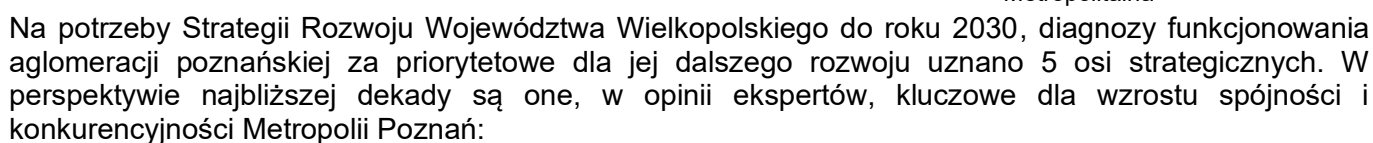
Według zapisów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, generowany przez ośrodki wojewódzkie, w tym województwo wielkopolskie wzrost gospodarczy może i powinien zostać wykorzystany przez ich strefy oddziaływania.

Rys.21 Przestrzenne kierunki działania w ramach realizacji celu: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów



Źródło: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

Rys.22 Mapa jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się w Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej oraz powiatu wrzesińskiego i średzkiego



- Przynależność Gminy Pyzdry do Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego ma znaczenie dla jej rozwoju nie tylko z powodu realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Wrzesińskiego. Fakt ten ma znaczenie również z powodu realizacji Strategii Wielkopolska 2030 z wszystkimi jej celami strategicznymi i szczegółowymi, które przedstawione zostały poniżej:

1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW CELE OPERACYJNE KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI

- 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
 - ❖ Rozwój inicjatyw opartych o współpracę nauki i biznesu
 - ❖ Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu, profesjonalizacja usług IOB
 - ❖ Reindustrializacja regionalnej gospodarki
 - ❖ Rozwój sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
 - ❖ Zwiększanie innowacyjności i umiędzynarodowienia MŚP
- 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - ❖ Tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości
 - ❖ Aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy
- 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
 - ❖ Poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku pracy
 - ❖ Wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym
 - ❖ Nowoczesna infrastruktura dla edukacji, w tym TIK

2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU

- 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - ❖ Wzmacnianie potencjału demograficznego i funkcji rodziny
 - ❖ Rozwój srebrnej gospodarki
 - ❖ Wzrost atrakcyjności osiedleńczej regionu
 - ❖ Promocja zdrowego stylu życia, rozwój opieki i infrastruktury zdrowotnej
- 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
 - ❖ Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej
 - ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych
 - ❖ Rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej
- 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
 - ❖ Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, innowacyjnych, w tym rozwój innowacji społecznych
 - ❖ Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury
 - ❖ Rozwój przemysłu czasu wolnego

3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI

- 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
 - ❖ Rozwój transportu drogowego i ekomobilności
 - ❖ Rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego, w tym kolejowego
 - ❖ Rozwój regionalnego Portu Lotniczego Poznań-Ławica
 - ❖ Rozwój działalności logistycznej
 - ❖ Zagospodarowanie dróg wodnych dla celów turystycznych
- 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - ❖ Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
 - ❖ Poprawa jakości powietrza
 - ❖ Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
 - ❖ Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego
 - ❖ Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa
 - ❖ Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego
- 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej
 - ❖ Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru
 - ❖ Optymalizacja gospodarowania energią
 - ❖ Zapewnienie stabilnych dostaw paliw i energii

4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM

4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług

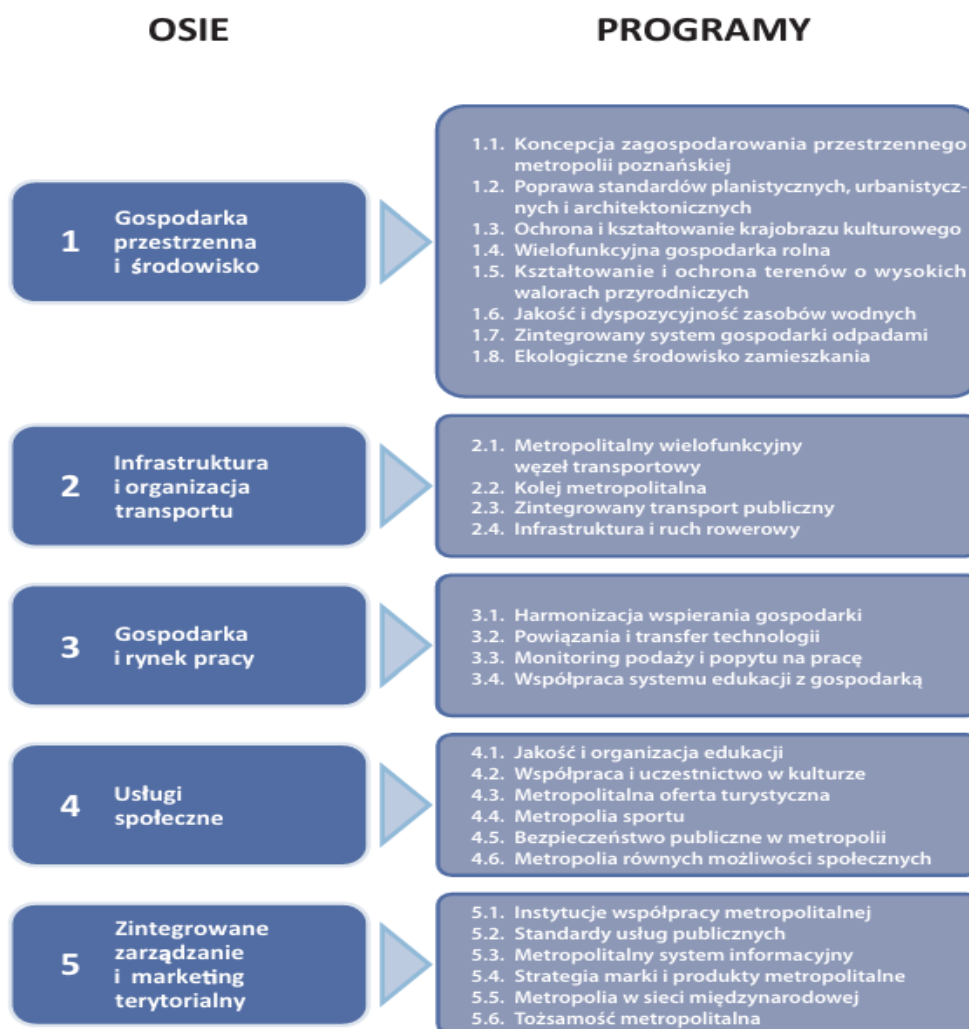
- ❖ Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach
- ❖ Wzrost kompetencji kadr instytucji publicznych
- ❖ Rozwój współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej

4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

- ❖ Wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania
- ❖ Rozwój instrumentów terytorialnych
- ❖ Budowanie pozytywnego wizerunku oraz umacnianie rangi i rozwijanie współpracy regionu na arenie międzynarodowej.

Realizacja tych dwóch strategii dla powiatu wrzesińskiego oraz dla Wielkopolski do roku 2030, ma ogromne znaczenie dla rozwoju Gminy Pyzdry, ponieważ to właśnie z tych dokumentów wynika wsparcie obszaru miejsko-wiejskiego gminy. Położenie obszarów miejsko-wiejskich takich jak Gmina Pyzdry względem większych miast sprawia, że w regionie pełnią one rolę przekaźnika dyfuzji czynników rozwojowych.

Rys.23 Poznańska Aglomeracja Metropolitalna – model struktury funkcjonalno-przestrzennej (28 programów strategicznych)



Źródło: Strategia Rozwoju Aglomeracji Poznańskiej – Metropolia Poznań 2030

6.2 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY I MIASTA PYZDRY WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

W ramach prac nad strategią, zarówno na etapie diagnostycznym, jak i planistycznym, analizowano możliwość wyznaczenia w Gminie Pyzdry lokalnych obszarów strategicznej interwencji.

Pośrednio atuty Poznańskiej Aglomeracji takie jak: bardzo dobra lokalizacja pod względem komunikacyjnym, potencjał gospodarczy, kulturowy, turystyczny, naukowo-badawczy i akademicki oraz duża atrakcyjność rynku pracy silnie rzutują na specyfikę Gminy Pyzdry oraz rozpoznane zasoby endogeniczne i potencjały gminy, które można wykorzystać do rozwoju zgodnego z przyjętą wizją gminy.

Poza tym Aglomeracja Poznańska zajmuje wysoką pozycję w kraju pod względem produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca, wartości eksportu wyrobów przemysłowych, innowacyjności przedsiębiorstw i koncentracji firm otoczenia biznesu. Poznań to czołowy w Polsce ośrodek handlu, nauki, edukacji, kultury, sportu i wyspecjalizowanych usług społecznych. Na terenie miasta i powiatu znajduje się wiele obiektów dziedzictwa narodowego.

Według rankingu miast metropolitalnych (Nordea Metrox, 2009) Poznań jako centrum aglomeracji plasuje się za Warszawą, na 2-4 miejscu tu obok Krakowa i Wrocławia. Stolica jako najsilniejsze gospodarczo i najbardziej umiędzynarodowione miasto w Polsce jest w zakresie potencjału gospodarczego i naukowego poza krajową konkurencją. Pod względem **siły metropolitalności** (nowoczesność gospodarki, usieciowienie biznesowe i naukowe) Poznań konkuruje o pozycję drugiego miasta w kraju.

Tego rodzaju podejście przyczyniło się do wyznaczenia w gminie strategicznych obszarów interwencji, strategicznych i operacyjnych celów, a także działań z określeniem wskaźników oceny osiągnięcia planowanych rezultatów.

Przyczyniło się to także do określenia kluczowych wyzwań oraz kierunków interwencji przyporządkowanych do wyznaczonych strategicznych obszarów interwencji.

1. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: **GOSPODARKA I RYNEK PRACY** **KLUCZOWE WYZWANIE:**

Wzrost konkurencyjności, produktywności i innowacyjności gospodarki w gminie

- ❖ Konkurencyjność i atrakcyjność inwestycyjna Gminy i Miasta Pyzdry ulega stopniowej poprawie. Według diagnozy i ankiety dostępność terenów przeznaczonych na inwestycje w gminie oceniono jako dobrą. Lokata ta wynika z względnie dobrej dostępności transportowej, względnie korzystnego położenia gminy i miasta, posiadanych zasobów, szczególnie przyrodniczych, względnie dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej i gospodarczej, przeciętnych warunków dla lokalizacji działalności usługowej oraz poziomu bezpieczeństwa.
- ❖ Gmina Pyzdry podejmuje działania związane z rozwojem terenów inwestycyjnych i ich promocją, ale rozwój oferty inwestycyjnej utrudniają problemy związane najczęściej z brakiem środków finansowych niezbędnych m.in. do uzbrojenia terenów w infrastrukturę.
- ❖ Rozmieszczenie przedsiębiorstw na obszarze Gminy Pyzdry jest nierównomierne.

KLUCZOWY KIERUNEK INTERWENCJI:

- ❖ Rozwój inicjatyw opartych o współpracę
- ❖ Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce lokalnej, profesjonalizacja usług Instytucji Obsługi Biznesu
- ❖ Rozwój sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego
- ❖ Tworzenie nowych miejsc pracy wysokiej jakości
- ❖ Aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy
- ❖ Poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku
- ❖ Wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym
- ❖ Rozwój inicjatyw lokalnych oparty o współpracę wszystkich podmiotów w gminie

2. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU **KLUCZOWE WYZWANIE:**

ATRAKCYJNA I ROZWIJAJĄCA SIĘ OFERTA WOLNEGO CZASU, BAZUJĄCA NA HISTORII I BOGATYM DZIEDZICTWIE KULTUROWYM ORAZ WALORACH PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWYCH

- ❖ Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego w gminie
- ❖ Zwiększenie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości, także powietrza oraz funkcjonowania gospodarki odpadami w gminie,
- ❖ Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa, kształtowanie świadomości ekologicznej, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego w gminie
- ❖ Uatrakcyjnienie ofert turystycznych w sferze sportu, rekreacji i wypoczynku w gminie
- ❖ Uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu poprzez promowanie zdrowego trybu życia i aktywność sportową.

KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI:

- ❖ Wzrost atrakcyjności turystycznej i przyrodniczej w gminie
- ❖ Wzrost wykorzystania potencjału obszaru Natura 2000 – Nadwarciański Park Krajobrazowy, Pyzdrowski Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Środkowej Warty” (PLB300002), ochrony siedlisk „Ostoja Nadwarciańska” (PLH300009)6 oraz wiele pomników przyrody. Rozbudowa infrastruktury sportowej, placów zabaw, otwartych stref aktywności mieszkańców gminy,
- ❖ Zwiększenie potencjału bazy gastronomicznej i noclegowej z promocją turystyki weekendowej i kilkudniowej w gminie.

3. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO KLUCZOWE **WYZWANIE:**

PRZECIWDZIAŁANIE NIERÓWNOŚCIOM TERYTORIALNYM I ICH OGRANICZANIE W GMINIE ORAZ ZINTEGROWANA I NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA NA TERENIE GMINY I MIASTA

- ❖ Właściwie ukształtowany systemu planowania przestrzennego w gminie i mieście powinien zapewniać ład przestrzenny w skali obszarów lokalnych i funkcjonalnych. Nasilanie procesów urbanistycznych w gminie powoduje coraz silniejsze zacieśnianie ich związków funkcjonalno-przestrzennych z otoczeniem.
- ❖ System planistyczny w Gminie Pyzdry powinien odzwierciedlać specyfikę poszczególnych obszarów, przeciwdziałać i zmniejszać nierówności terytorialne na tym terenie.
- ❖ Nowoczesna i zintegrowana infrastruktura powinna gwarantować spójność terytorialną i budować konkurencyjność gminy i miasta.
- ❖ Podejmowane działania w zakresie zintegrowanej i nowoczesnej infrastruktury powinny zwiększać wykorzystanie alternatywnych źródeł energii, w tym OZE, zwiększać efektywność energetyczną, rozwijać infrastrukturę sieciową, edukacyjną oraz przeciwdziałać stopowieni gminy.

KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI:

- ❖ Kształtowanie ładu przestrzennego poprzez zintegrowane planowanie przestrzenne w gminie
- ❖ Włączenie mieszkańców w proces rewitalizacji w gminie
- ❖ Zagospodarowanie terenów zielonych oraz przestrzeni publicznej w gminie
- ❖ Aktywizacja mieszkańców w zakresie dbałości o estetykę otoczenia w gminie
- ❖ Powiązanie rozwoju gminy i miasta z ponad lokalnym rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym.
- ❖ Rozwój infrastruktury sieciowej, drogowej i edukacyjnej w gminie

- ❖ Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE w gminie
- ❖ Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej gminy
- ❖ Przeciwdziałanie stopowieniu gminy.

4. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY KLUCZOWE WYZWANIE:

ROZWIJANIE, EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE KAPITAŁU LUDZKIEGO. PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH I SPOŁECZNYCH

- ❖ W dobie globalizacji i rewolucji gospodarczo-technologicznej zmieniają się sposoby funkcjonowania gospodarki lokalnej i społeczeństwa gminy i miasta. Wzrasta wydajność i produktywność, ale pojawiają się problemy w sferze społecznej, takie jak wykluczenia, marginalizacja, bezrobocie. Rośnie presja społeczna przeciwdziałania negatywnym skutkom procesów demograficznych (w tym starzeniu się mieszkańców) i dezintegracji społecznej, konieczność wzmacniania tożsamości lokalnej, zwiększenia atrakcyjności oferty edukacyjnej w gminie.
- ❖ Gmina Pyzdry podejmuje działania związane z rozwijaniem oraz efektywnym wykorzystaniem kapitału ludzkiego, a także w zakresie przeciwdziałania negatywnym skutkom procesów demograficznych i społecznych.
- ❖ Starzenie się lokalnego społeczeństwa, chociaż w tempie nieco niższym niż w powiecie wrzesińskim wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, poziom popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie może nasilić napięcia i osłabić spójność społeczną.

KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI:

- ❖ Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, w tym rozwój innowacji społecznych w gminie i mieście,
- ❖ Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury w gminie,
- ❖ Rozwój inicjatyw zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców w gminie i mieście,
- ❖ Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej w gminie.
- ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych w gminie,
- ❖ Rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej w gminie.

VII. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY NA LATA 2026-2030 Z WYTTCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia Rozwoju Gminy Pyzdry na lata 2026-2030 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, m.in. z:

- ❖ Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- ❖ Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030,
- ❖ Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030,
- ❖ Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- ❖ Strategią Rozwoju Województwa „Wielkopolska 2030”.

Tab.24 Zgodność Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030 z wytycznymi i założeniami zawartymi w wybranych dokumentach wyższego rzędu

Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju		Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030		Cel strategiczny 1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.		Cel strategiczny 2 Atrakcyjna i rozwijająca się oferta wykorzystania czasu wolnego, bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo-krajobrazowych gminy.		Cel strategiczny 3 Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym		Cel strategiczny 4 System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy	
		Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030									
Cele i priorytety nadrzędnych dokumentów strategicznych				Cel operacyjny 1.1. Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy.		Cel operacyjny 1.2. Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług.		Cel operacyjny 1.3. Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych.		Cel operacyjny 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców.	
				Cel operacyjny 2.1. Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców.		Cel operacyjny 2.2. Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy.		Cel operacyjny 3.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, wykorzystujących technologie		Cel operacyjny 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu.	
						Cel operacyjny 3.3. Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią		Cel operacyjny 3.4. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców		Cel operacyjny 3.5. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.	
						Cel operacyjny 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku.		Cel operacyjny 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.		Cel operacyjny 4.3. Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.	

[illegible]

Cel 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych														
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego													
	2.2 Wspieranie przedsiębior. na szczeblu regionalnym i lokalnym													
	2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach													
Cel 3 Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie														
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	3.1 Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem													
	3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym													
	3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych													
	3.4 Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej													

Cel strategiczny 1: Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców														
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030	1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu													
	1.2 Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia													
	1.3 Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy													
Cel strategiczny 2: Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu														
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030	2.1 Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie													
	2.2 Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom													
	2.3 Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu													
Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski														

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030	3.1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa													
	3.2 Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski													
	3.3 Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej													
Cel strategiczny 4: Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem														
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030	4.1 Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług													
	4.2 Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju													

VIII. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY NA LATA 2026-2030

8.1 System wdrażania

Instytucjonalną strukturę systemu realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 tworzą:

- ❖ Burmistrz Pyzdr,
- ❖ Rada Miejska w Pyzdrach,
- ❖ Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Referat Organizacyjny,
- ❖ Inne stanowiska / komórki Urzędu Miejskiego w Pyzdrach oraz jednostki gminno-miejskie,
- ❖ Wykonawcy i partnerzy realizacyjni określani w strategii.

Za wdrażanie programu, podobnie jak i innych dokumentów o charakterze strategicznym, odpowiada Burmistrz Pyzdr. Jego odpowiedzialność należy rozumieć poprzez strategiczną rolę organu wykonawczego samorządu gminnego w stymulowaniu i koordynacji działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów pozostających w ich dyspozycji na rzecz realizacji celów i kierunków działań określonych w strategii.

Ważna rola przypada również Radzie Miejskiej w Pyzdrach, reprezentującej różnorodne środowiska lokalne. Będzie ona wsparciem merytorycznym dla centrum koordynacyjnego, a do jej zadań należy w szczególności proponowanie nowych kierunków działań i rozwiązań realizacyjnych, bazujących na opiniach przedstawicieli społeczności lokalnych z poszczególnych części gminy, podejmowanie uchwał w zakresie aktualizacji dokumentu, w szczególności na bazie wniosków z monitoringu i ewaluacji.

Kluczowym elementem powyższej struktury jest Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Referat Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Pyzdrach, pełniący rolę centrum koordynacyjnego, którym kierują Kierownicy ww. Referatów.

Są to podmioty, które z jednej strony prowadzą sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji, przygotowując podsumowania i raporty dla Burmistrza Pyzdr oraz Rady Miejskiej w Pyzdrach, a z drugiej strony stanowią „węzeł koordynacyjno-informacyjno-promocyjny” dla wykonawców i partnerów realizacyjnych.

Niezbędna jest współpraca innych stanowisk/komórek Urzędu Miejskiego w Pyzdrach oraz jednostek gminnych ze wskazanym centrum koordynacyjnym. Strategia uwzględnia ponadto zadania wykraczające poza bezpośrednie kompetencje gminy, stąd potrzeba włączenia w system realizacji i współpracy partnerów, jak: administracja rządowa, inne jednostki samorządu terytorialnego, przedstawiciele biznesu, organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, mieszkańców, partnerów zagranicznych.

Tym samym, efektywność realizacji celów wyodrębnionych w strategii w dużej mierze będzie zależeć od koordynowania i monitorowania tego procesu. Dlatego też do zadań Referatu Inwestycyjnego, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Referatu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Pyzdrach jako centrum koordynacyjnego, należy będzie w szczególności:

- ❖ Realizacja przypisanych mu zadań i projektów,
- ❖ Koordynacja współpracy oraz ciągłe pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii,
- ❖ Kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych zadań od partnerów realizacyjnych i odbiorców działań strategii,
- ❖ Monitorowanie i ewaluacja procesu realizacji zadań określonych w strategii, przygotowywanie sprawozdań, koordynacja procesu jej aktualizacji,
- ❖ Poszukiwanie wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania realizacji zadań i projektów,
- ❖ Zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji strategii.

8.2 Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii

Projekty i zadania w ramach Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 będą realizowane w różnych okresach czasowych: od akcji jednorazowych, poprzez działania realizowane przez kilka miesięcy aż do zadań ciągłych.

Wykorzystane zostaną różne mechanizmy wdrażania strategii, w tym współpraca w ramach rozmaitych rodzajów partnerstw, jak np. Związek Samorządów Polskich, czy innych.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 będzie wdrażana przy wykorzystaniu zróżnicowanych instrumentów, m.in.:

- ❖ Finansowych – coroczne uchwały budżetowe Rady Miejskiej w Pyzdrach, wieloletnia prognoza finansowa oraz inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, a także projekty realizowane przy wykorzystaniu funduszy zewnętrznych, głównie europejskich, otwarte konkursy ofert i inne formy współpracy finansowej z organizacjami pozarządowymi,
- ❖ Prawnych – uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach, zarządzenia Burmistrza Pyzdr, regulacje w postaci aktów prawa miejscowego, decyzje administracyjne itp.,
- ❖ Wdrożeniowych – gminne strategie sektorowe/branżowe itp., uszczegóławiające strategię postępowania w ramach konkretnych obszarów rozwojowych, określone w szczególności w rozdziale dotyczącym wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- ❖ Planowania przestrzennego w ramach planu ogólnego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, procedur zapewniających udział mieszkańców w planowaniu przestrzennym itp.,
- ❖ Organizacyjno-zarządczych i koordynacyjnych – aktualizacje regulaminów, statutów i procedur, tworzenie zespołów zadaniowych i projektowych, powoływanie dedykowanych ciał o charakterze opiniotwórczo-doradczym, zawiązywanie partnerstw itp.,
- ❖ Kadrowych – praca i zaangażowanie władz samorządowych, kadry kierowniczej i pracowników referatów oraz jednostek gminnych, koordynatorów programów i projektów, w tym realizowanych z funduszy europejskich, liderów lokalnych, a także system doskonalenia kadr, wymiany doświadczeń i poznawania dobrych praktyk itp.,
- ❖ Kontrolnych - aktualizacja ewidencji i rejestrów, monitoring stanu zagospodarowania przestrzennego, kontrola jakości itp.
- ❖ Społecznych – działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, konsultacje wewnętrzne, konsultacje społeczne, strona internetowa gminy i jednostek gminnych, profile w mediach społecznościowych, media lokalne i ponadlokalne, system informacji przestrzennej gminy itp.

8.3 Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu na poziomie społecznym

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zaplanowanych działań.

Głównym adresatem zapisów dokumentu są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

- ❖ Radni, pracownicy Urzędu Miejskiego w Pyzdrach i gminnych jednostek organizacyjnych,
- ❖ Posłowie i senatorowie reprezentujący w parlamencie region oraz radni sejmiku wojewódzkiego, związani z regionem,
- ❖ Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu,
- ❖ Sektor finansowy – banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe,
- ❖ Podmioty turystyczne,
- ❖ Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni i inne instytucje rynku pracy,
- ❖ Organizacje pozarządowe z terenu gminy, placówki edukacyjne.

Ważnym adresatem Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 jest również otoczenie gminy, a szczególnie takie jednostki jak:

- ❖ Sąsiednie gminy,
- ❖ Powiat wrzesiński,
- ❖ Zarząd Województwa Wielkopolskiego,
- ❖ Wojewoda Wielkopolski,
- ❖ Administracja rządowa,
- ❖ Organizacje samorządu gospodarczego o ponadlokalnym zasięgu,
- ❖ Organizacje pozarządowe o ponadlokalnym zasięgu
- ❖ Potencjalni inwestorzy zainteresowani inwestycjami w gminie,
- ❖ Zagraniczni partnerzy samorządowi Gminy Pyzdry.

Upowszechnienie zapisów strategii ma na celu:

- ❖ poinformowanie o zakończeniu prac nad opracowaniem strategii,
- ❖ objaśnienie dalszych etapów procesu zintegrowanego planowania rozwoju w gminie – realizacja zapisów strategii, zaproszenie do współpracy, tworzenie partnerstw,
- ❖ prezentację lokalnego potencjału społecznego, gospodarczego, środowiskowego, przestrzennego gminy i miasta, priorytetów i kierunków rozwoju w najbliższych latach (obszary strategiczne i cele strategiczne i operacyjne, kierunki interwencji),
- ❖ objaśnienie roli funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w finansowaniu rozwoju lokalnego i sposobu ich pozyskiwania poprzez przygotowanie projektów wynikających ze strategii,
- ❖ zachęcenie partnerów (lokalnych i zewnętrznych) do współrealizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, a także jej stałego monitorowania i aktualizacji, zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami i nowymi wyzwaniami.

W celu upowszechnienia treści strategii rekomenduje się przeprowadzić proponowane działania:

- ❖ zorganizowanie spotkania informacyjnego podczas przyjęcia dokumentu Strategii na sesji Rady Miejskiej w Pyzdrach,
- ❖ opracowanie uzasadnienia przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 dla radnych na sesję Rady Miejskiej w Pyzdrach z prezentacją ważniejszych elementów tego dokumentu
- ❖ umieszczenie go do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP),
- ❖ udzielanie przez władze samorządowe gminy wywiadów dla prasy lokalnej i regionalnej na temat zakończenia prac nad Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 oraz rozpoczęcia procesu jej wdrażania i poszukiwania partnerów.

Tab. 25 Uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach w sprawie programów i planów lokalnych Gminy i Miasta Pyzdry

OBSZAR TEMATYCZNY	RODZAJ DOKUMENTU	DOKUMENT GMINNY	UCHWAŁA	WYTYCZNE WYNIKAJĄCE Z DZIAŁAŃ
PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Plan Ogólny Gminy i Miasta Pyzdry	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Pyzdry Plan Ogólny Gminy i Miasta Pyzdry	Wykaz Uchwał Rady Miejskiej w Pyzdrach w sprawie planu zagospodarowania gminy (str.92) Uchwała III/35/2024 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 05.09.2024 w sprawie przystąpienia do opracowania Planu Ogólnego Gminy i Miasta Pyzdry	Studium zgodne z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy i Miasta, określonym w strategii. Aktualizacja Studium oparta na Planie Ogólnym oraz nowo zidentyfikowanych terenach służących działaniom prowadzącym do zwiększenia i wykorzystania potencjału gospodarczego, rekreacyjnego i atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz rozbudowy jej infrastruktury społecznej i komunalnej.
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta. Wejście w życie planu ogólnego nie będzie wywoływało utraty ważności obowiązujących planów miejscowych. Stanowi o tym art. 34 ust. 1a ustawy o plan-u. i zagospodarowaniu. przestrzennym.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Ustalenia wprowadzanych planów ogólnych będą więc wiążące wyłącznie w odniesieniu do planów miejscowych uchwalanych po wejściu w życie planu ogólnego.	Wykaz Uchwał Rady Miejskiej w Pyzdrach w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości (str. 92)	Ewentualna aktualizacja obowiązujących planów jako konsekwencja aktualizacji studium w ramach Planu Ogólnego i/lub na nowo zidentyfikowanych terenach służących działaniom prowadzącym do zwiększenia i wykorzystania potencjału gospodarczego, rekreacyjnego i atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz rozbudowy jej infrastruktury społecznej i komunalnej.
ENERGETYKA	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (w przypadku, gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń Gminy i Miasta)	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy i Miasta Pyzdry	Uchwała Rady Miejskiej w Pyzdrach nr VIII/78/2015 z dn. 29.09.2015 r w sprawie Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy i Miasta Pyzdry z perspektywą do roku 2030.	Rekomendacja w sprawie realizacji założeń planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030 w oparciu o bilans energetyczny gminy, plan ogólny gminy, postępy osiągnięte w wyniku zrealizowanych inwestycji oraz w świetle działań planowanych w ramach strategii, m.in. w zakresie termomodernizacji, modernizacji i instalacji nowych indywidualnych źródeł ciepła oraz wydajności sieci przesyłowych.

GOSPODARKA KOMUNALNA	Wieloletnie plany gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy i Miasta Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030 Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030	Uchwała XXI/179/2021 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dn. 25.02.2021 w sprawie wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy 2021-2025 Brak Uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach w sprawie wieloletniego programu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych dla Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030	Rekomendacja dopracowania wieloletniego planu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy do roku 2030 r. z uwzględnieniem wniosków z ewaluacji aktualnej sytuacji, postępów osiągniętych w wyniku zrealizowanych działań i inwestycji, a także w świetle obecnych planów inwestycyjnych Gminy i Miasta oraz możliwości wynikających z rządowej polityki wsparcia budownictwa mieszkaniowego. Rekomendowane opracowanie dokumentu przez ZGKMiUK sp. z o. o. w Pyzdrach w związku z określeniem w strategii inwestycji ws. rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej za kluczowe dla rozwoju gminy.
OCHRONA I OPIEKA NAD ZABYTKAMI ORAZ ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM KULTUROWYM	Gminny program opieki nad zabytkami z planem ochrony dziedzictwa kulturowego	Program Opieki nad Zabytkami z planem ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy i Miasta Pyzdry 2025-2028	Uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach nr VI/70/2025 z dn. 7.03.2025 r. Gminnego Programu opieki nad zabytkami Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2025-2028	Konieczność opracowania Programu Opieki nad Zabytkami z planem ochrony dziedzictwa kulturowego gminy wynika z wypełnienia obowiązku ustawowego, a także zapewnienia spójności ze strategią i uszczegółowienia zapisanych w niej założeń w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami oraz zarządzania dziedzictwem. Program obok restauracji zabytków powinien określić podstawy do włączenia ich w tworzenie oferty turystycznej, kulturalnej i gospodarczej gminy. Osobne omówienie w ramach Programu może dotyczyć zabytków w gminnych OSI. Dokument opcjonalny, dyskutowany w procesie opracowania strategii jako jeden z możliwych instrumentów ochrony krajobrazu, uporządkowania przestrzeni, ograniczenia reklam i lepszego wyeksponowania zabytków.

**OCHRONA
ŚRODOWISKA
I ADAPTACJA DO ZMIAN
KLIMATU**

Gminny Program Ochrony Środowiska

Usuwanie azbestu

Program małej retencji Gminy i Miasta Pyzdry

Program Ochrony Środowiska Gminy i Miasta Pyzdry 2017-2020 z perspektywą do 2025 r.

Program usuwania azbestu

Określone zasady udzielania i rozliczania dotacji celowej na ten cel

Program małej retencji Gminy i Miasta Pyzdry

Uchwała Rady Miejskiej w Pyzdrach nr XXII/205/17 ws. Programu Ochrony Środowiska 2017-2020 z perspektywą do roku 2025

Gmina i Miasto Pyzdry w ramach powiatu wrzesińskiego ma możliwość składania wniosków na działanie A1,4.1 na likwidację wyrobów z azbestem. Zarządzenie Burmistrza Nr XVII/2022 z dnia 03.03.2022 r.

Brak Uchwały RM w Pyzdrach w sprawie programu małej retencji

Rekomenduje się opracowanie nowego Programu Ochrony Środowiska do roku 2030 z aktualizacją poprzedniego dokumentu z uwzględnieniem treści zawartych w strategii, w szczególności w ramach celów operacyjnych: 3.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych oraz 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu. Rekomenduje się opracowanie długoterminowej strategii niskoemisyjnej gminy do 2030 r. zawarta w Planie gospodarki niskoemisyjnej powinna obejmować działania polegające na:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej;
- termomodernizacji budynków sektora mieszkaniowego;
- zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy;
- ograniczeniu zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej;
- zwiększeniu efektywności energetycznej działań;
- wymianie kotłów w indywidualnych gospodarstwach domowych: ograniczenie niskiej emisji poprzez eliminację nisko sprawnych urządzeń na paliwa stałe w wybranych gospodarstwach domowych;
- zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń pochodzącej z sektora transportu.

Program usuwania azbestu, zgodny z zapisami strategii i je uszczegóławiający. Program małej retencji Gminy Pyzdry 2030. Zwiększenie retencji na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych, tworzenie stref buforowych oraz inne działania przeciw skutkom suszy.

TRANSPORT	Strategia rozwoju elektromobilności Plany rozwoju sieci drogowej wraz z planami finansowania w zakresie dróg gminnych	Strategia rozwoju elektromobilności Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030 Program rozwoju sieci drogowej Gminy Pyzdry do roku 2030	Brak uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach ws. strategii rozwoju elektromobilności Gminy i Miasta Pyzdry Brak uchwały Rady Miejskiej w Pyzdrach ws. Programu rozwoju sieci drogowej w gminie do roku 2030	Rekomendacja opracowania dokumentu zgodnie z zapisami strategii. Opcjonalne opracowanie planu dotyczącego modernizacji najważniejszych ciągów komunikacyjnych oraz tworzącego podstawy pod rozwój transportu zbiorowego, elektromobilności i alternatywnych form komunikacji (m.in. ciągów pieszo –rowerowych)
POLITYKA SPOŁECZNA	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Program „Opieka Wytchnieniowa” dla JST Gminny program rewitalizacji	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030 Lokalny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030	Uchwała Nr XX/128/2008 z dn. 25.09.2008 r. ws. Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Pyzdry 2008-2015 Program w sprawie realizacji „Opieki Wytchnieniowej” edycja 2025 jest realizowany w gminie i mieście Pyzdry przez MGOP Uchwała Rady Miejskiej w Pyzdrach nr XXIII/213/2017 z dn. 28.06.2017 r. ws. Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2023.	Obecny dokument jest nieaktualny. Rekomenduje się opracowanie nowego do 2030 r. Celem tego dokumentu będzie wypełnienie obowiązku ustawowego, zapewnienia spójności ze strategią rozwoju, a także uwzględniania wniosków z aktualnej pogłębionej diagnozy społeczno-demograficznej oraz w zakresie pojawiających się i przewidywanych problemów społecznych. Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych. Ważnymi tematami powinny być m.in. rozwój usług wytchnieniowych oraz przeciwdziałanie ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym skutkom COVID-19. Rekomendacja opracowania nowego dokumentu rewitalizacji obowiązującego do roku 2030 w oparciu o ewaluację dotychczasowych działań rewitalizacyjnych w gminie oraz o aktualną pogłębioną diagnozę. Strategia rozwoju wskazuje obszary działań programu rewitalizacji, lecz ich nie precyzuje.

POLITYKA SPOŁECZNA	Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających tej przemocy	Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających tej przemocy	Uchwała Nr II/19/2024 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 20.06.2024 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciw działania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających tej przemocy 2024-2030	Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych Ewaluacja przebiegu realizacji programu oraz jego aktualizacja lub opracowanie nowego programu. Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Pyzdry	Uchwała XXXV/285/2022 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dn. 24.11.2022 r. ws. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w gminie na lata 2023-2026	Program przyjmowany corocznie. Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
Rozwój Lokalny	Program współpracy Gminy i Miasta Pyzdry z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w sferze działalności pożytku publicznego	Programu współpracy Gminy i Miasta Pyzdry z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w sferze działalności pożytku publicznego na rok 2025	Uchwała Nr IV/46/2024 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 27.11.2024 r. w sprawie współpracy Gminy Pyzdry z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025.	Program przyjmowany corocznie. Rekomenduje się opracowanie programu wieloletniej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Obszary współpracy finansowej i niefinansowej powinny uwzględniać szczególnie te pola, które strategia uznaje za kluczowe oraz gdzie samorząd nie ma możliwości pełnego zaspokojenia potrzeb społecznych lub gdzie aktywność organizacji może istotnie podnieść poziom usług społecznych dostarczanych społeczności lokalnej (np. w ramach polityki społecznej). Program wieloletni pozwala na wdrożenie umów wieloletnich z organizacjami.

Rozwój Lokalny	Program odnowy wsi	Soleckie strategie rozwoju: Pietrzyków, Rataje, Wrąbczynek, Ciemierów-Kolonia, Dolne Grądy, Ruda Komorowska w Gminie Pyzdry	W ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+ z perspektywą do 2030 r. Realizacja celu 4.2 wzmocnienie mechanizmów, koordynacji i rozwoju miejscowości w Gminie Pyzdry.	Opcjonalne opracowania programów, szczególnie dla miejscowości wyznaczonych jako obszary strategicznej interwencji, a także tych, gdzie centra lokalne i miejsca integracji nie występują lub wymagają modernizacji. Programy mogą uszczegółowić zapisy strategii, tworzą przestrzeń do realizacji wielu działań lokalnych, w tym stymulowania zaangażowania społecznego w sprawy ważne dla rozwoju gminy.
Oświata	Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Pyzdry oraz określenia granic ich obwodów. Plan sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Pyzdry	Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Pyzdry oraz określenia granic ich obwodów. Plan sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Pyzdry	Uchwała Nr XXI/195/2017 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 23.03.2017 r. ws planu sieci i obwodów szkół podstawowych oraz przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w Gminie Pyzdry	Dokument aktualny, strategia nie przewiduje zmian w sieci publicznych szkół podstawowych. oraz przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w gminie. Ewentualne działania w tym zakresie warto poprzedzić audytem oświaty.
Zarządzanie kryzysowe	Plan zarządzania Kryzysowego Gminy Pyzdry	Plan zarządzania Kryzysowego Gminy Pyzdry	Plan zarządzania Kryzysowego Powiatu Wrzesińskiego zatwierdzony przez Starostę Wrzesińskiego	Rekomendowane opracowanie dokumentu z wykorzystaniem doświadczenia kadr zarządzających gminą.
Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2025-2035	Uchwała VI/63/2025 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 7.03. .2025 r. ws. WPF 2025-2035	Dokument aktualny, zgodny z zapisami strategii. Aktualizacja zgodnie z potrzebami.

8.4 SPRAWOZDAWCZOŚĆ REALIZACJI STRATEGII – ANALIZA WSKAŹNIKÓW

Podstawą kontroli kierunków rozwoju gminy zaplanowanych w strategii jest dysponowanie obiektywną wiedzą na temat osiąganych postępów oraz zdolność do reagowania na pojawiające się rozbieżności pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami. W dokumencie określono procesy i zaproponowano wskaźniki, by na ich podstawie móc monitorować i weryfikować, czy prace idą zgodnie z planem i czy obecne kierunki działań prowadzą do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Sprawozdawczość z realizacji strategii będzie realizowana w oparciu o dwa elementy: analizę wskaźnikową, podsumowanie realizacji kierunków działań określonych w strategii.

Analiza wskaźnikowa będzie opracowywana przez Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Referat Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Pyzdrach, które pełnić będą funkcję centrum koordynacyjnego, na podstawie własnych danych i informacji, statystyk wewnątrz gminnych, statystyki publicznej (w szczególności generowanej przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych), a także statystyk realizatorów i partnerów realizacyjnych.

Analiza powinna uwzględniać wskaźniki określone w strategii, z których kluczowe znaczenie mają wskaźniki zgromadzone w poniższej tabeli, którym przypisano wartości bazowe i docelowe. Mogą one być poszerzane lub zamieniane, zgodnie z potrzebami systemu monitorowania i ewaluacji.

Analiza powinna być realizowana każdorazowo z wykorzystaniem jednego źródła danych, prowadzona w sposób dynamiczny, wskazując zmianę, jej zakres i kierunek, a także – w przypadku niepożądanych tendencji – rekomendacje zmierzające do poprawy funkcjonowania systemu wdrażania. Analiza może być również prowadzona w sposób porównawczy. Analiza wskaźnikowa realizowana będzie cyklicznie, najpełniej raz w roku.

Tab.26 Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

OBSZAR STRATEGICZNY 1 – GOSPODARKA I RYNEK PRACY					
CEL STRATEGICZNY 1 – KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA LOKALNA, WYKORZYSTUJĄCA UWARUNKOWANIA, TRADYCJE I SPECJALIZACJE LOKALNE ORAZ PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ MIESZAKŃCÓW					
Cele operacyjne	Rezultaty	Wskaźnik Rezultatu	Źródło pozyskania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
Cel operacyjny 1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy	Zwiększenie arealu terenów inwestycyjnych w gminie. Pozyskanie nowych inwestorów.	Powierzchnia terenów inwestycyjnych. Liczba przedsiębiorstw w funkcjonujących na terenie aminv	Dane UM w Pyzdrach	17,1 ha	17,1 ha
			Dane UM w Pyzdrach	680	685
Cel operacyjny 1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług	Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej.	Liczba przedsięwzięć biznesowych w skali roku h w zakresie projektów gospodarczych w mieście i gminie	Dane UM w Pyzdrach	1	2

Cel operacyjny 1.3 Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych.	Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych na terenie gminy. Zapewnione wsparcie dla lokalnych rolników chcących rozwijać swoją działalność.	Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie. Liczba gospodarstw rolnych, które skorzystały z doradztwa rolniczego w skali roku.	Dane GUS	10,18 ha	12 ha
			Dane GUS i UM w Pyzdrach	360	430
Cel operacyjny 1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców	Wzrost Przedsiębiorczości lokalnej. Poprawa warunków dla zakładania i prowadzenia podmiotów ekonomii społecznej.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców. Liczba działających na terenie gminy podmiotów fiz.	Dane GUS	1054	1074
			Dane UM w Pyzdrach	548	570

OBSZAR STRATEGICZNY 2 – DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU

CEL STRATEGICZNY 2 – ATRAKCYJNA I ROZWIJAJĄCA SIĘ OFERTA WYKORZYSTANIA WOLNEGO CZASU, BAZUJĄCA NA HISTORII I BOGATYM DZIEDZICTWIE KULTUROWYM ORAZ WALORACH PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWYCH GMINY

Cel operacyjny 2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców	Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Zwiększenie oferty Centrum Kultury oraz Biblioteki Pub. z filiami	Liczba dużych imprez organizowanych przez CKSiP i/lub MGBP w ciągu roku. Liczba czytelników w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.	Dane CKSiP i MGBP	18	20
			Dane MGBP	244	245
Cel operacyjny 2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy	Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. Wzrost zainteresowania ofertą gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów na terenie gminy.	Liczba członków lokalnych klubów sportowych oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji. Liczba obiektów noclegowych, w tym agroturystycznych	Dane UM w Pyzdrach i klubów sportowych	120	140
			Dane UM w Pyzdrach	4	4

OBSZAR STRATEGICZNY 3 – PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO
CEL STRATEGICZNY 3 – KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW W WYMIARZE ŚRODOWISKOWYM, PRZESTRZENNYM I KOMUNIKACYJNYM

Cel operacyjny 3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, gazowych, wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej.	Dane ZGKMiUW w Pyzdrach	51,6 %	52. %
	Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej.	Dane ZGKMiUW w Pyzdrach oraz UM w Pyzdrach	99 %	100 %
Cel operacyjny 3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu	Zwiększenie dostępności usług dostarczania paliwa gazowego.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej.	Dane PGNiG	0 %	5 %
	Wzrost świadomości ekologicznej.	Odsetek odpadów zbieranych selektywnie.	Dane UM w Pyzdrach	44 %	55 %
Cel operacyjny 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią	Ochrona i kształtowanie krajobrazu i przestrzeni gminy i miasta	Liczba typów krajobrazu i obiektów kultury w gminie.	Dane UM w Pyzdrach	20	20
	Poprawa funkcjonalności przestrzeni w gminie i mieście	Liczba raportów z ocenami stanu krajobrazu i ładu przestrzennego w gminie i mieście	Dane UM w Pyzdrach	0	1
Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjne oraz mobilności mieszkańców	Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej.	Długość wybudowanej i modernizowanej infrastruktury drogowej	Dane UM w Pyzdrach	0 km	3 km
	Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług transportu	Liczba gminnych linii komunikacyjnych.	Dane UM w Pyzdrach	1	1
Cel operacyjny 3.5 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Wskaźnik kolizji drogowych na 1000 mieszkańców na terenie gminy.	Dane Policji	1,47	1,2
	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń.	Liczba dzieci, które w szkołach przeszły kursy i szkolenia z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa w skali roku	Dane ze szkół w Gminie i Mieście Pyzdry	50%	100%

OBSZAR STRATEGICZNY 4 – KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY 4 – SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH WYSOKIEJ JAKOŚCI, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH, ODPOWIADAJĄCY WYZWANIAM WSPÓŁCZESNOŚCI, GWARANTUJĄCY ROZWÓJ WSPÓLNOTY SAMORZADOWEJ GMINY

Cel operacyjny 4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa,	Rozwój przyszkolonej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów sportowych.	Dane UM w Pyzdrach	0	2
Cel operacyjny 4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych	Zapewnienie całodobowych i dziennych form wsparcia w gminie. Zwiększenie Zasobu mieszkań w gminie i mieście.	Liczba osób korzystających z całodobowych i dziennych form wsparcia. Wielkość zasobu mieszkaniowego w gminie i mieście.	Dane MGOPS w Pyzdrach Dane UM w Pyzdrach	20 2114	30 2120
Cel operacyjny 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Zapewnienie dostępności administracji lokalnej dla wszystkich mieszkańców, w tym ze szczególnymi potrzebami. Zwiększenie liczby spraw załatwianych elektronicznie.	Liczba obiektów użyteczności publicznej zmodernizowana architektonicznie. Odsetek spraw załatwianych cyfrowo przez Urząd Miejski w Pyzdrach.	Dane UM w Pyzdrach Dane UM w Pyzdrach	0 20 %	4 50 %

W miarę możliwości, sprawozdawczość zostanie oparta także w oparciu o podsumowanie realizacji poszczególnych kierunków działań, które przygotuje Referat Inwestycyjny, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Referat Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Pyzdrach, na podstawie informacji własnych oraz otrzymanych od partnerów realizacyjnych i podmiotów zaangażowanych. W takim przypadku będą oni proszeni o przedstawienie skondensowanej informacji z realizacji własnych działań, określonych w strategii, najlepiej z wykorzystaniem zestandaryzowanego formularza sprawozdawczego.

Sprawozdawczość zostanie skoordynowana z nałożonym na gminy, zgodnie z dyspozycją art. 28aa. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obowiązkiem opracowania i przedstawienia w terminie do dnia 31 maja każdego roku raportu o stanie gminy. Raport powinien obejmować odniesienie się do stanu realizacji strategii.

Ponadto, zakłada się, że po zakończeniu jej realizacji rekomendowana jest ewaluacja strategii, rozumiana jako ocena interwencji według rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które miała spełnić.

Ewaluacja ma na celu podniesienie jakości działań poprzez zwiększenie adekwatności, skuteczności, użyteczności, efektywności i trwałości.

Ewaluacja tym odróżnia się od monitoringu, który prowadzony jest stale w celu zapewnienia prawidłowości i efektywności działań strategii – pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji zadań lub podmiotów odpowiedzialnych/współpracujących przy realizacji zadań. Ewaluacja może być zrealizowana w formie spotkania strategicznego z udziałem władz samorządowych oraz najważniejszych interesariuszy lokalnych i partnerów realizacyjnych, jej docelowym efektem powinna być lista proponowanych zmian do strategii.

Wyżej wymienione materiały i informacje będą podstawą dla Burmistrza Pyzdr oraz Rady Miejskiej w Pyzdrach do podejmowania oceny realizacji strategii, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne).

IX. RAMY FINANSOWE I POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY I MIASTA PYZDRY NA LATA 2026-2030

9.1 RAMY FINANSOWE

Ramy finansowe wskazują wielkości środków finansowych szacowanych na realizację strategii, a jednocześnie potwierdzają możliwość realizacji przez gminę zaplanowanych działań. Ramy finansowe są uzależnione od zakresu przedmiotowego i horyzontu czasowego podejmowanych działań, kondycji finansowej gminy oraz jej możliwości inwestycyjnych, w tym założeń długofalowej polityki finansowej i inwestycyjnej. Przy ich konstruowaniu wykorzystano doświadczenia zebrane w wyniku działań podejmowanych w ostatnich latach, w tym przede wszystkim związane z wdrażaniem poprzedniej strategii na lata 2021-2025, a także dostępności potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania.

Finansowanie działań rozwojowych, określonych w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030, będzie się odbywać przy wykorzystaniu środków, które pozostają w dyspozycji samorządu lub o które gmina może skutecznie zabiegać. Wśród nich najistotniejsze są środki publiczne. Środki pochodzące z budżetu gminy będą zapewniały niezbędne współfinansowanie projektów w ramach programów operacyjnych i innych finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych.

Analizując zdolność Gminy Pyzdry do realizacji zadań wynikających z zapisów strategii, należy odnieść się do danych historycznych przedstawiających stan finansów gminnych, a także dokonać próby określenia potencjału inwestycyjnego gminy w perspektywie objętej strategią, opierając się przy tym na danych prognostycznych.

W analizowanym okresie 2013-2023, z roku na rok, rosły dochody budżetu gminy, zwiększając się z ok. 19 750 000,00 zł w roku 2013 do 41 043 000,00 zł w roku 2023. Wyraźnie wzrosły także dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca – na początku analizowanego okresu było to ok. 2 702,26 zł, na końcu 6323,02 zł.

Z punktu widzenia struktury budżetu gminy istotnym źródłem dochodów były subwencje przekazywane z budżetu państwa. W analizowanym okresie wartość subwencji wzrastała z poziomu ok. 4 340 000,00 zł do ok. 13 650 000,00 zł.

Wymiarem aktywności samorządu terytorialnego w kreowaniu podstaw rozwoju lokalnego są przede wszystkim wydatki budżetowe. Należy wskazać wyraźny wzrost wydatków budżetowych ponoszonych przez gminę Pyzdry.

W analizowanym okresie 2013-2023 wydatki wzrosły one z ok. 20 361 000,00 zł do ok. 53 994 000,00 zł. Podobnie w całym okresie wzrastały wydatki gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W roku 2013 było to ok. 2 785,36 zł, a w 2023 już ok. 8 318,25 zł.

Szczególnym rodzajem wydatków są wydatki inwestycyjne, które służą kreowaniu nowej jakości życia mieszkańców gminy, tworząc podstawy trwałego rozwoju społecznego, gospodarczego, środowiskowego i przestrzennego. W okresie analizowanym w roku 2013 wyniosły one 579 000,00 zł, a w 2023 już ok. 11 244 000,00 zł.

W przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy wydatki inwestycyjne wzrosły w ostatnich 10-ciu latach ponad 21 krotnie, osiągając pułap 1732,25 zł z poziomu 79,20 zł w 2014 roku.

Mimo zwiększających się ogólnych wydatków, przy zmniejszających się wydatkach inwestycyjnych, gmina z powodzeniem realizowała swoje zobowiązania z zakresu obsługi zadłużenia. Od 2013 roku wyraźnie widoczny jest trend spadku obciążeń budżetu gminy z tytułu obsługi długu – z 260 000,00 zł w 2013 r. do 143 600,00 zł w 2023 roku, czyli o ok. 44,8 % mniej.

Przeprowadzona analiza wykazała, że w okresie 2013-2023 Gmina Pyzdry prowadziła zrównoważoną politykę budżetową (w sposób odpowiedzialny gospodarowano środkami budżetowymi, prowadząc skuteczną politykę zwiększania dochodów gminy przy jednoczesnym zwiększaniu wydatków, w tym wydatków inwestycyjnych), a jednocześnie potwierdza możliwość wykorzystania wsparcia funduszy zewnętrznych w realizacji projektów zapisanych w strategii.

Tworząc ramy finansowe planowanej działalności związanej z realizacją projektów ujętych w strategii, należy wziąć pod uwagę prognozy dotyczące źródeł i wysokości finansowania projektów w ramach Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027, prognozy dotyczące stanu finansów publicznych, kluczowe wskaźniki makroekonomiczne, przy uwzględnieniu sytuacji w jakiej znajdować się będzie budżet Gminy Pyzdry w perspektywie najbliższych lat. Założenia przyjęte w analizie dotyczą m.in.:

- ❖ Wieloletniego planowania finansowego, w szczególności powiązania Strategii z: Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Pyzdry na lata 2025-2037, Strategią dla Wielkopolski na lata 2021-2027, Wieloletnim Planem Finansowym Państwa, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, Koncepcją Rozwoju Kraju 2050 (KRK2050) itp.;
- ❖ Utrzymującej się nadal dużej liczby podmiotów publicznych, których środki mogą być wykorzystywane dla realizacji celów zapisanych w strategii w sposób bezpośredni – np. jako element kontraktów terytorialnych, środków w ramach RPO lub pośredni – jako element programów sektorowych, których instrumenty są koordynowane dla osiągnięcia celów rozwoju wyznaczonych w odniesieniu do określonego terytorium, co oznacza w konsekwencji możliwość skorzystania z dużej liczby rozproszonych źródeł finansowania przedsięwzięć ujętych w strategii;
- ❖ Rosnącej roli środków prywatnych, za pomocą których można realizować cele rozwojowe ujęte w strategii, w tym funduszy pożyczkowych, gwarancji i poręczeń kredytowych, bankowych usług finansowych, jak i mechanizmów oraz form partnerstwa publiczno- prywatnego;
- ❖ Dużej ilości środków wydatkowanych przez budżet UE, budżet państwa i inne podmioty publiczne na realizację przedsięwzięć wspierających rozwój społeczny, gospodarczy, środowiskowy i przestrzenny.

Strategia określa kierunki interwencji podejmowane w perspektywie roku 2030, w tym szereg kluczowych inwestycji gminnych, które dotyczą w przeważającej mierze rozwoju infrastruktury sieciowej (drogi, kanalizacja i wodociąg, gaz), komunikacyjnej, w tym rowerowej, wskazując równocześnie potencjalne źródła finansowania.

Horyzont czasowy założonych działań obejmuje okres 2026-2030, a ich wymiar finansowy oszacowany został na ponad 11 851 000,00 zł (wartość kluczowych inwestycji ww. okresie). Wycena wykorzystuje m.in. bazę wiedzy i doświadczeń powstałą w wyniku prac nad ramami finansowymi dla innych dokumentów funkcjonujących na poziomie gminy, realizacji różnego typu inwestycji planowanych do realizacji w przyszłości w gminie, a także w oparciu o informacje finansowe zapisane w opracowanych już projektach, studiach wykonalności itp.

Zasada dodatkowości środków finansowych w realizacji projektów zapisanych w strategii oznacza, że to od potencjału inwestycyjnego jednostki samorządu terytorialnego zależy, w jakim czasie i ile środków finansowych będzie mogła ona przeznaczyć na działania związane z rozwojem, czyli przede wszystkim na realizację strategii rozwoju gminy. Dlatego tak istotne jest oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy.

Wskaźniki do szacowania potencjału inwestycyjnego gminy zaczerpnięto z prognoz finansowych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pyzdry na lata 2025-2035, przyjętej Uchwałą nr VI/63/2025 Rady Miejskiej w Pyzdrach w dniu 7 marca 2025 roku. Przyjęto w nich z dużą ostrożnością prognozowaną wysokość wydatków gminy ogółem na poziomie ok 508 379 000,00 zł. Określając potencjał inwestycyjny Gminy Pyzdry, posłużono się metodologią opartą na algorytmie obejmującym założenie, że:

$PI = Wog. \times Wi$ gdzie:

PI = potencjał inwestycyjny jednostki samorządu terytorialnego

$Wog.$ = Wydatki budżetowe ogółem

Wi = średni procentowy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostki samorządu terytorialnego.

Potencjał inwestycyjny gminy stanowi iloczyn jego prognozowanych wydatków w okresie objętym prognozą i średniego procentowego udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach w tym okresie. Tak wyliczony potencjał inwestycyjny gminy można uznać za podstawę przyszłej aktywności inwestycyjnej gminy.

Analizując dane WPF 2025-2035 ustalono, że wydatki budżetowe ogółem wyniosą 508 379 000,00 zł, w tym wydatki inwestycyjne 42 173 000,00 zł. Średnia wartość planowanego procentowego udziału wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez gminę w okresie 2025-2035 wyniesie 8,30%. Okres obowiązywania „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry” zaplanowano na lata 2026-2030. W związku z tym korzystając z danych WPF 2025-2035 ustalono, że wydatki budżetowe ogółem obejmujące okres 2026-2030 wyniosą 212 974 000,00 zł, w tym wydatki inwestycyjne 11 851 000,00 zł. Średnia wartość planowanego procentowego udziału wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez gminę w okresie 2026-2030 wyniesie 5,564%. Dzięki temu możliwe było oszacowanie potencjału inwestycyjnego Gminy Pyzdry w okresie realizacji strategii. Wykorzystując wskazany wyżej algorytm oszacowano go na ok. 11 851 000,00 zł. Średniorocznie gmina może zatem przeznaczyć na inwestycje do 2 370 000,00 zł.

Należy to zestawzić z wynikami przeprowadzonej analizy projektów inwestycyjnych, określonych w WPF, która wskazuje, że w okresie 2026-2030 gmina Pyzdry planuje wydać na inwestycje 11 851 000,00 zł. Tym samym należy się spodziewać, że szacowana kwota roczna 2 370 000,00 zł. na inwestycje w okresie 2026-2030 jest możliwa do osiągnięcia, a gmina dysponuje potencjałem sfinansowania projektów ujętych w strategii.

9.2 POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Niniejsza strategia określa cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działania Gminy Pyzdry w perspektywie roku 2030. Chcąc zrealizować konkretne zamierzenia wynikające ze strategii, oprócz adekwatnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i rzeczowych, niezbędne jest posiadanie odpowiednich środków finansowych.

Wyzwaniem dla samorządu będzie zatem zabezpieczenie i pozyskiwanie odpowiednich środków na realizację zaplanowanych we wskazanym czasie przedsięwzięć. Budżet lokalny jest ograniczony względem potrzeb oraz stale rosnącej liczby zadań gminy.

W perspektywie do 2030 roku ważnym wyzwaniem będzie sprawa ochrony ludności i obrona cywilna, w tym konieczność pozyskania środków na budowę schronów dla ludności.

W związku z tym koniecznością staje się sięganie do innych, zewnętrznych źródeł finansowania. Dla prowadzenia efektywnej i skutecznej polityki rozwoju gminy Pyzdry będą wykorzystywane wszystkie dostępne środki finansowe. Biorąc to pod uwagę, a także zakładany okres obowiązywania strategii, należy wyszczególnić następujące potencjalne źródła finansowania:

- ❖ Środki własne Gminy,
- ❖ Środki budżetu innych jednostek samorządu terytorialnego: województwa i powiatu,
- ❖ Środki pochodzące z budżetu państwa,
- ❖ Środki funduszy celowych, np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- ❖ Fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej,
- ❖ Inne fundusze ze źródeł europejskich jak np. fundusze norweskie i fundusze EOG,
- ❖ Środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego,
- ❖ Kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe.

Z punktu widzenia dostępnych środków i tzw. „projektów miękkich”, czyli projektów ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich, są fundusze europejskie. Mając na względzie okres obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2030, należy przyjąć, iż finansowanie działań w niej określonych będzie przypadało na okres Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 oraz wsparcie w ramach nowego Europejskiego Funduszu Odbudowy (Next Generation EU).

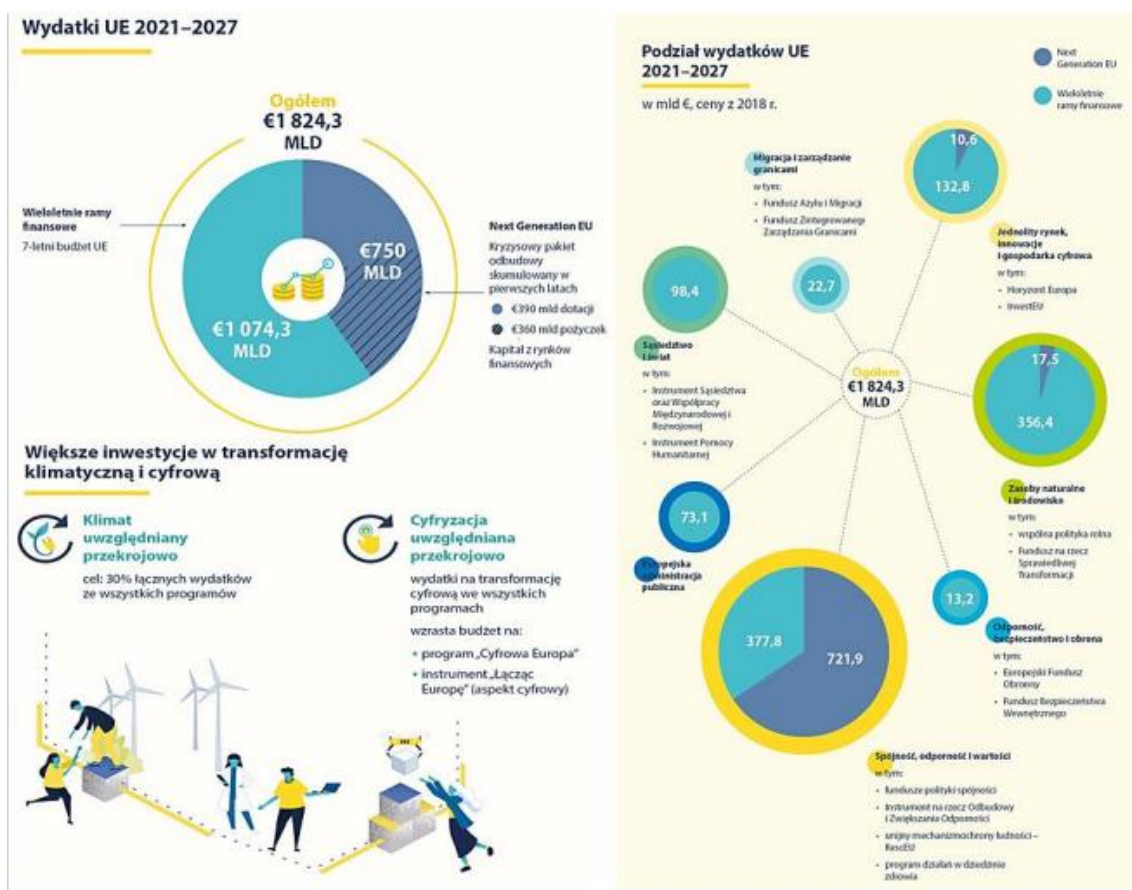
Nowy siedmioletni budżet Unii Europejskiej (wieloletnie ramy finansowe) zaplanowano na 1 074,3 mld euro, a antykryzysowy pakiet odbudowy skumulowany w pierwszych latach ma wynieść 750 mld euro, w tym 390 mld euro w formie dotacji. Łącznie oznacza to kwotę 1 824,3 mld euro. Środki te mają wspierać odbudowę państw po pandemii Covid-19 oraz inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową.

Tematyczne kierunki wydatkowania środków określono następująco:

- ❖ Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa: 143,4 mld euro (z tego 10,6 mld euro w ramach Next Generation EU), w tym: Horyzont Europa i Fundusz InvestEU;
- ❖ Spójność, odporność i wartości: 1 099,7 mld euro (721,9 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: fundusze polityki spójności, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Unijny Mechanizm Ochrony Ludności – RescEU, program działań w dziedzinie zdrowia;
- ❖ Zasoby naturalne i środowisko: 373,9 mld euro (17,5 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: wspólna polityka rolna, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- ❖ Migracja i zarządzanie granicami: 22,7 mld euro, w tym: Fundusz Azylu i Migracji oraz Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami;
- ❖ Bezpieczeństwo i obrona: 13,2 mld euro, w tym: Europejski Fundusz Obronny i Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- ❖ Sąsiedztwo i świat: 98,4 mld euro, w tym Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Instrument Pomocy Humanitarnej;
- ❖ Europejska administracja publiczna: 73,1 mld euro²

Zgodnie z określonymi priorytetami, rosną inwestycje w transformację klimatyczną i cyfrową. Zakłada się, że kwestie klimatyczne będą uwzględniane przekrojowo, a łączne wydatki na ten cel osiągną 30% łącznych wydatków ze wszystkich programów. Podobnie cyfryzacja ma być traktowana przekrojowo - wydatki na transformację cyfrową znajdują się we wszystkich programach.

Rys.24 Budżet UE 2021 – 2027 i plan odbudowy infografika



1 <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/postepy-w-realizacji-programow-na-lata-2014-2020-stan-na-24-stycznia-2021-roku/>

2 <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/recovery-plan-mff-2021-2027/>

Filarem unijnego planu odbudowy jest Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zapewniający krajom europejskim wsparcie finansowe, by złagodzić społeczno-gospodarcze skutki pandemii Covid-19. Jego budżet ogółem to 672,5 mld euro (z 750 mld euro w ramach Europejskiego Funduszu Odbudowy), z czego 312,5 mld euro przewidziano w formie dotacji. Środki są wypłacane państwom członkowskim na podstawie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, w których znajdują się projekty reform i inwestycji publicznych. Plany muszą odzwierciedlać wyzwania krajowe, a jednocześnie być zgodne z priorytetami Unii (wspierać wzrost i zatrudnienie oraz odporność społeczno-gospodarczą, przyczyniać się do ochrony klimatu i równowagi ekologicznej, sprzyjać transformacji cyfrowej). Przykłady dziedzin, których mogą dotyczyć projekty obejmują:

- ❖ Czyste technologie,
- ❖ Efektywność energetyczną,
- ❖ Inteligentny transport,
- ❖ Łączność elektroniczną,
- ❖ Usługi cyfrowe,
- ❖ Badania i innowacje,
- ❖ Edukację, umiejętności i pracę,
- ❖ Zdrowie³

Środki na odbudowę i zwiększanie odporności muszą zostać wykonane do 2026 r.

Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej to dla Polski około 170 mld euro (w cenach bieżących), w tym:

- ❖ 72,2 mld euro na politykę spójności,
- ❖ 3,8 mld euro z funduszu sprawiedliwej transformacji,
- ❖ 24,9 mld euro dotacji z Funduszu Odbudowy,
- ❖ 34,2 mld euro pożyczek z Funduszu Odbudowy,
- ❖ 21,6 mld euro na płatności bezpośrednie dla rolników,
- ❖ 10,6 mld euro na rozwój obszarów wiejskich,
- ❖ Około 2 mld euro w ramach instrumentu React EU (instrument na rzecz walki z negatywnymi skutkami COVID-19)

W ramach Umowy Partnerstwa, która dotyczy inwestowania funduszy europejskich w ramach polityki spójności i funduszu sprawiedliwej transformacji około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym, a pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw. Programy będą funkcjonowały w podobnym układzie, jak w ramach perspektywy na lata 2014-2020.

Podział środków na poszczególne programy krajowe przedstawia się następująco:

- ❖ Infrastruktura i Środowisko – 25,1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska),
- ❖ Inteligentny Rozwój – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu),
- ❖ Wiedza, Edukacja, Rozwój – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne),
- ❖ Polska Cyfrowa – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe),
- ❖ Polska Wschodnia – 2,5 mld euro (specjalna pula wsparcia dla województw Polski Wschodniej),
- ❖ Pomoc Techniczna – 0,5 mld euro (wsparcie dla instytucji wdrażających fundusze UE),

3 <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/20201006-recovery-resilience-rpf/>

- ❖ Program dotyczący sprawiedliwej transformacji – 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych: śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, łódzkiego i lubelskiego),
- ❖ Program Pomoc Żywnościowa – 0,2 mld euro,
- ❖ Program Ryby – 0,5 mld euro,
- ❖ Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro⁵

Podsumowując, potencjalne źródła finansowania kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 obejmują m.in.:

- ❖ Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021 – 2027 z nowej perspektywy finansowej UE;
- ❖ Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 UE;
- ❖ Obecne programy operacyjne na poziomie krajowym, m.in.:
 - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS),
 - Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
 - Fundusz Europejski dla Rozwoju Społecznego (FERS),
 - Fundusz Europejski na Rozwój Cyfrowy (FERC),
 - Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST).
- ❖ Dodatkowe źródła finansowania, m.in.:
 - Fundusze norweskie,
 - Program Life,
 - ELENA,
 - Program ERASMUS +,
 - Program Interreg Europa Środkowa;
- ❖ Środki budżetu państwa, m.in.:
 - Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
 - Programy Ministerstwa Edukacji i Nauki,

- Programy Ministerstwa Sportu,
 - Programy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, w tym nowy rządowy program na rzecz osób starszych "Aktywni plus", czy Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
 - Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,
 - Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych,
 - Fundusz Inwestycji Samorządowych,
 - Program Mieszkanie +,
 - Program Maluch +,
 - Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030;
 - Narodowy Fundusz Zdrowia
- ❖ Dodatkowe formy finansowania, m.in.:
- Partnerstwo Publiczno-Prywatne,
 - Krajowa i regionalna tarcza antykryzysowa.

W kontekście pozyskiwania zewnętrznego finansowania na działania rozwojowe trzeba przypomnieć, że aplikowanie musi być każdorazowo poprzedzone szczegółową analizą konkretnej dokumentacji konkursowej/programowej pod kątem uprawnionych beneficjentów, szczegółowych wymagań oraz wysokości wkładu własnego.

4 <https://samorząd.pap.pl/kategoria/aktualnosci/jak-beda-inwestowane-fundusze-ue-z-nowej-perspektywy-jest-plan-podzialu>

5 <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/w-co-zainwestujemy-fundusze-europejskie-rozpoczynamy-konsultacje-umowy-partnerstwa>.

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI 2021 – 2027

Z potencjalnych źródeł finansowania działań / projektów zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026 – 2030 największe znaczenie mają fundusze europejskie, które Wielkopolska otrzymała na okres programowania 2021 – 2027.

Z tych funduszy Wielkopolska otrzymała ponad **2 100 000,00 euro**, które w zdecydowanej większości zostaną między innymi przeznaczone na rozwój przedsiębiorczości, innowacji i cyfryzacji, ochronę klimatu i środowiska, efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii, transport, infrastrukturę edukacyjną, kulturalną, turystyczną, społeczną i zdrowotną, rewitalizację a także działania z zakresu rynku pracy i integracji społecznej.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (**ponad 487 mln euro**) przeznaczone zostaną z kolei na wsparcie regionalnego rynku pracy oraz włączenie społeczne, w tym aktywizację i integrację osób zagrożonych wykluczeniem.

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (**ok. 414 mln zł**) przyczyni się natomiast do transformacji społeczno-gospodarczej subregionu Wielkopolski Wschodniej.

O dofinansowanie projektu z nowego programu regionalnego mogą ubiegać się różne grupy w zależności od rodzaju wsparcia. Katalog uprawnionych wnioskodawców wskazany jest w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Możliwość ubiegania się o dofinansowanie może zależeć od formy organizacyjno- prawnej lub kompetencji i doświadczenia podmiotu składającego wniosek. Szczegółowe informacje na ten temat dostępne są w regulaminach naboru. Podmioty, które mogą występować o dofinansowanie to m. In.: przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje integracji i pomocy społecznej, instytucje kultury i sportu, instytucje rynku pracy, instytucje ochrony zdrowia, instytucje wspierające biznes, instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe.

Z Funduszy Europejskich mogą korzystać również osoby, instytucje lub grupy społeczne, które nie ubiegają się o dotacje bezpośrednio, ale biorą udział w projektach, na które wsparcie uzyskał inny podmiot.

W ten sposób można np. wziąć udział w szkoleniach i stażach albo otrzymać wsparcie na założenie działalności gospodarczej. Tego typu projekty kierowane są przede wszystkim do osób w wieku 50+, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełno-sprawnościami.

SKRÓT MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA UNIJNEGO WSPARCIA W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH PRIORYTETÓW

PRIORYTET 1

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKIEJ GOSPODARKI

łącznie ponad 186 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu innowacyjności nowych technologii, badań i prac rozwojowych oraz cyfryzacji:

Działanie 1.01 Wsparcie potencjału B+R podmiotów badawczych w regionie

Działanie 1.02 Wsparcie działalności B+R przedsiębiorstw i konsorcjów przedsiębiorstw z organizacjami badawczymi, w tym w zakresie infrastruktury B+R

Działanie 1.06 Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie IOB / Klastry oraz wsparcie ich potencjału

Działanie 1.07 Wzmocnienie procesu przedsiębiorczego odkrywania i promocja gospodarki w regionie

PRIORYTET 2

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI

łącznie ponad 331 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej, a także związane z ochroną przyrody i przeciwdziałające zmianom klimatycznym:

Działanie 2.01 Wsparcie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Działanie 2.05 Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe

Działanie 2.06 Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT

Działanie 2.07 Rozwój zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej

Działanie 2.08 Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Działanie 2.10 Ochrona i zachowanie przyrody wraz z rozwojem zielonej infrastruktury oraz ograniczeniem zanieczyszczeń

PRIORYTET 3

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ W WIELKOPOLSCIE

łącznie ponad 170 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej – niskoemisyjny transport i budowa ścieżek rowerowych:

Działanie 3.01 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej

PRIORYTET 4

LEPIEJ POŁĄCZONA WIELKOPOLSKA W UE

łącznie ponad 191 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej i transportu kolejowego

Działanie 4.01 Infrastruktura drogowa

Działanie 4.02 Transport kolejowy

PRIORYTET 5

FUNDUSZE EUROPEJSKIE WSPIERAJĄCE SPOŁECZNĄ INFRASTRUKTURĘ DLA WIELKOPOLAN

łącznie ponad 193 mln euro na przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury społecznej, kulturalnej, a także związanej z rozwojem edukacji i ochrony zdrowia

- Działanie 5.01 Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie poprzez wsparcie infrastruktury edukacyjnej
- Działanie 5.02 Infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego
- Działanie 5.03 Infrastruktura ochrony zdrowia
- Działanie 5.04 Kultura i zrównoważona turystyka

PRIORYTET 6

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI O SILNYM WYMIARZE SPOŁECZNYM

łącznie ponad 437 mln euro na przedsięwzięcia w zakresie poprawy dostępu do zatrudnienia i działania aktywizujące dla osób poszukujących pracy oraz na rzecz aktywnego włączenia społecznego

- Działanie 6.01 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty PUP
- Działanie 6.02 Wsparcie w ramach OHP i mobilność w ramach sieci EURES
- Działanie 6.03 Wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy
- Działanie 6.04 Wsparcie pracowników i pracodawców
- Działanie 6.07 Edukacja przedszkolna, ogólna oraz kształcenie zawodowe
- Działanie 6.09 Wspieranie uczenia się przez całe życie
- Działanie 6.10 Aktywna integracja
- Działanie 6.11 Podmioty ekonomii społecznej
- Działanie 6.12 Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich, w tym migrantów
- Działanie 6.13 Usługi społeczne i zdrowotne
- Działanie 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej
- Działanie 6.16 Integracja społeczna i aktywizacja społeczna

PRIORYTET 7

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKIE NA INICJATYWY LOKALNE

łącznie ponad 110 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych, przemysłowych i powojennych oraz związane z ochroną, rozwojem i promowaniem walorów turystycznych i dziedzictwa kulturowego

- Działanie 7.01 Rewitalizacja
- Działanie 7.03 Kultura i turystyka

PRIORYTET 8

ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (EFRR)

łącznie ponad 20 mln euro na przedsięwzięcia infrastrukturalne z zakresu kultury, turystyki, ochrony klimatu, aktywizacji społecznej, odnowy wsi

- Działanie 7.01 Wspieranie rozwoju programowanego w Lokalnych Strategiach Rozwoju (RLKS)

PRIORYTET 9

ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (EFS+)

łącznie ponad 30 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, społecznej

- Działanie 9.01 Wsparcie pracowników i pracodawców w ramach rozwoju lokalnego
- Działanie 9.02 Edukacja przedszkolna, ogólna oraz kształcenie zawodowe w ramach rozwoju lokalnego
- Działanie 9.03 Uczenie się przez całe życie w ramach rozwoju lokalnego

Działanie 9.04 Usługi społeczne i zdrowotne w ramach rozwoju lokalnego
Działanie 9.05 Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, budowanie lokalnego potencjału społeczeństwa obywatelskiego i zarządzanie strategią LSR

Tab.27 WYKAZ PROGRAMÓW ORAZ CELÓW STRATEGICZNYCH, OPERACYJNYCH, DZIAŁAŃ I PROJEKTÓW DLA GMINY PYZDRY 2026-2030

Lp.	Program / działanie / projekt
	Strategiczny Obszar Interwencji: 1 Gospodarka i Rynek Pracy
	Program operacyjny 1.1 Rozwój obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej (tworzenie i aktualizowanie dokumentów planistycznych, pozyskiwanie i scalanie terenów, uzbrojenie oraz zagospodarowanie).
1.	Działanie / Projekt 1.1.1 Zwiększenie areálu terenów inwestycyjnych w gminie i mieście na podstawie planu ogólnego. Pozyskanie nowych inwestorów
2.	Działanie / Projekt 1.1.2 Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy i miasta
	Program operacyjny 1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług
3	Działanie / Projekt 1.2.1 Wzrost integracji lokalnego środowiska biznesowego i zyskanie partnera dla samorządu do projektów gospodarczych
	Program operacyjny 1.3 Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych oraz rozwój rolnictwa i branż powiązanych.
4.	Działanie / Projekt 1.3.1 Wzrost zainteresowania ofertą produktów lokalnych. Wzrost obrotów lokalnych producentów, hodowców, sprzedawców i przedsiębiorców
	Program operacyjny 1.4 Współpraca międzysektorowa i międzyinstytucjonalna, wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców na terenie gminy i miasta.
5.	Działanie / Projekt 1.4.1 Zwiększenie odporności lokalnej przedsiębiorczości na kryzys. Minimalizacja strat dla budżetu gminy i miasta.
6.	Działanie / Projekt 1.4.2 Wzrost przedsiębiorczości lokalnej
7.	Działanie / Projekt 1.4.3 Wzrost aktywności edukacyjnej osób dorosłych. System podnoszenia kompetencji mieszkańców w różnych specjalnościach
	Strategiczny Obszar Interwencji: 2 Dziedzictwo, Turystyka i Oferta Wolnego Czasu
	Program operacyjny 2.1 Działania na rzecz ochrony dziedzictwa historycznego poprzez wzmacnianie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i miasta i jej mieszkańców.
8.	Działanie / Projekt 2.1.1 Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców na terenach wiejskich. Poprawa jakości oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Wzrost aktywności kulturalnej mieszkańców.
9.	Działanie / Projekt 2.1.2 Modernizacja i rozbudowa bazy społeczno-kulturalnej. Poprawa dostępności miejsc z ofertą kulturalną. Zmniejszenie kosztów utrzymania (energia) budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej. Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego.
10.	Działanie / Projekt 2.1.3 Ochrona krajobrazu kulturowego gminy i miasta. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych.
	Program operacyjny 2.2 Działania w zakresie rozwoju infrastruktury sportu, rekreacji i wypoczynku w powiązaniu z wzmacnianiem atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy i miasta.
11.	Działanie / Projekt 2.2.1 Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży.
12.	Działanie / Projekt 2.2.2 Modernizacja i rozbudowa bazy sportowej. Stworzenie oferty sportowej w gminie i mieście dla różnych grup odbiorców.

13.	Działanie / Projekt 2.2.3 Modernizacja i rozbudowa bazy rekreacyjnej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu.
14.	Działanie / Projekt 2.2.4 Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszo- rowerowej na terenie Gminy i Miasta. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.
15.	Działanie / Projekt 2.2.5 Wzmacnianie potencjału turystycznego gminy i miasta. Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu.
	Strategiczny Obszar Interwencji: 3 Przestrzeń i Środowisko
	Program operacyjny 3.1 Działania w zakresie zapewnienia powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej z zastosowaniem technologii dostosowanej do warunków osadniczych i przyrodniczych.
16.	Działanie / Projekt 3.1.1 Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych i wodociągowych w gminie i mieście.
17.	Działanie / Projekt 3.1.2 Poprawa systemów odprowadzania i zagospodarowania wód deszczowych w gminie
18.	Działanie / Projekt 3.1.3 Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych.
19.	Działanie / Projekt 3.1.4 Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody – modernizacja studni głębinowych i zbiorowych ujęć wody.
	Program operacyjny 3.2 Działania w zakresie ochrony zasobów środowiskowych miasta i gminy połączone z adaptacją do zmian klimatu.
20.	Działanie / Projekt 3.2.1 Poprawa retencji. Poprawa warunków aerosanitarnych powietrza
21.	Działanie / Projekt 3.2.2 Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła.
22.	Działanie / Projekt 3.2.3 Likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła na terenie gminy i miasta. Poprawa jakości powietrza.
23.	Działanie / Projekt 3.2.4 Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
24.	Działanie / Projekt 3.2.5 Wzrost poziomu czystości środowiska. Wzmocnienie kondycji środowiska naturalnego na terenie gminy i miasta.
25.	Działanie / Projekt 3.2.6 Rozwój ratownictwa i systemów prognozowania ostrzegania środowiska
	Program operacyjny 3.3 Działania w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu oraz funkcjonalnego zarządzania przestrzenią gminy i miasta
26.	Działanie / Projekt 3.3.1 Opracowanie audytu krajobrazowego Gminy i Miasta Pyzdry w ścisłym powiązaniu z audytem krajobrazowym Wielkopolski
27.	Działanie / Projekt 3.3.2 Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią Gminy i Miasta Pyzdry z uwzględnieniem audytu krajobrazowego tego terenu
	Program operacyjny 3.4 Działania w zakresie zwiększenia dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców gminy.
28.	Działanie / Projekt 3.4.1 Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej.
29.	Działanie / Projekt 3.4.2 Wzrost liczby użytkowników transportu publicznego. Wzrost liczby użytkowników rowerów.
	Program operacyjny 3.5 Działania w zakresie wsparcia systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.
30.	Działanie / Projekt 3.5.1 Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń.
31.	Działanie / Projekt 3.5.2 Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Realizacja zadań w obszarze bezpieczeństwa ludności
	Strategiczny Obszar Interwencji: 4 Kapitał Ludzki i Społeczny
	Program operacyjny 4.1 Działania w zakresie uzyskania w gminie skutecznej i efektywnej polityki oświatowej.
32.	Działanie / Projekt 4.1.1 Poprawa warunków nauki. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych.
33.	Działanie / Projekt 4.1.2 Rozwój przyszkolonej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży szkolnej.

34.	Działanie / Projekt 4.1.3 Wzrost aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej. Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej.
	Program operacyjny 4.2 Działania w zakresie zapewnienia w gminie dla mieszkańców dostępności do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.
35.	Działanie / Projekt 4.2.1 Zwiększenie dostępności i jakości usług z zakresu ochrony zdrowia.
36.	Działanie / Projekt 4.2.2 Poprawa stanu technicznego gminnych zasobów mieszkaniowych. Optymalizacja kosztów utrzymania gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym zwiększenie wydajności energetycznej. Poprawa warunków mieszkaniowych osób korzystających z lokali komunalnych.
	Program operacyjny 4.3 Działania służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu ściśle powiązane ze strategicznym zarządzaniem rozwojem gminy.
37.	Działanie / Projekt 4.3.1 Doskonalenie administracji i zarządzania. Podniesienie jakości usług publicznych
38.	Działanie / Projekt 4.3.2 Wzrost atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy i miasta. Zwiększenie liczby mieszkańców gminy i miasta. Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę.

SPIS TABEL I RYSUNKÓW:

Lp.	Wyszczególnienie tabel:	Strona:
Tab.1	Mocne i słabe strony Gminy i Miasta Pyzdry	23
Tab.2	Szanse i zagrożenia Gminy i Miasta Pyzdry	23
Tab.3/1	Korelacje: Mocne strony /szanse Gminy i Miasta Pyzdry	25
Tab.3/2	Korelacje: Szanse – mocne strony Gminy i Miasta Pyzdry	26
Tab.4/1	Korelacje: Słabe strony - szanse Gminy i Miasta Pyzdry	28
Tab.4/2	Korelacje: Szanse – słabe strony Gminy i Miasta Pyzdry	29
Tab.5/1	Korelacje: Mocne strony - zagrożenia Gminy i Miasta Pyzdry	31
Tab.5/2	Korelacje: Zagrożenia – mocne strony Gminy i Miasta Pyzdry	32
Tab.6/1	Korelacje: Słabe strony - zagrożenia Gminy i Miasta Pyzdry	34
Tab.6/2	Korelacje: Zagrożenia – słabe strony Gminy i Miasta Pyzdry	35
Tab.7	Pozycja strategiczna Gminy i Miasta Pyzdry wynikająca z korelacji SWOT-TOWS	38
Tab.8	Drzewo strategiczne	41
Tab.9	Drzewo celów	43
Tab.10	Obszary terytorializacji rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry	74
Tab.11	Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy i Miasta Pyzdry w 2023 r.	81
Tab.12	Powierzchnia, ludność, zmiany zaludnienia w Gminie i Mieście Pyzdry w latach 2019-2023 na tle powiatu wrzesińskiego	81
Tab.13	Struktura ekonomiczna ludności Gminy i Miasta Pyzdry na tle powiatu wrzesińskiego w latach 2019-2023	83
Tab.14	Sieć wodociągowa w Gminie i Mieście Pyzdry w 2023 roku	83
Tab.15	Sieć kanalizacyjna w Gminie i Mieście Pyzdry w 2023 roku	84
Tab.16	Sieć rozdzielcza średniego napięcia SN 15KV	85
Tab.17	Sieć niskiego napięcia nn 0,4KV	85
Tab.18	Liczba i powierzchnia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2023, w tym uchwalonych na podstawie ustawy z 2003 r i do 2023 r.	90
Tab.19	Struktura i cechy charakterystyczne planowania miejscowego w Gminie i Mieście Pyzdry w 2023 r.	90
Tab.20	Strefy planistyczne w planie ogólnym Gminy i Miasta Pyzdry	95
Tab.21	Charakterystyka stref planistycznych w planie ogólnym Gminy i Miasta Pyzdry	96
Tab.22	Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w Gminie Pyzdry wg PSR 2020	98
Tab.23	Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków Gminy Pyzdry	108
Tab.24	Zgodność Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2026-2030 z wytycznymi i założeniami zawartymi w wybranych dokumentach wyższego rzędu	132
Tab.25	Uchwały w/s planów i programów lokalnych Gminy i Miasta Pyzdry	140
Tab.26	Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	146
Tab.27	Wykaz programów, projektów Strategii	159

Lp.	Wyszczególnienie rysunków:	Strona:
Rys.1	Mapa Gminy i Miasta Pyzdry	79
Rys.2	Mapa powiatu wrzesińskiego	80
Rys.3	Przyrost naturalny w Gminie Pyzdry w okresie 2019-2023 na tle powiatu wrzesińskiego	82
Rys.4	Migracje ludności Gminy Pyzdry w okresie 2019-2023 na tle powiatu wrzesińskiego	82
Rys.5	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pyzdry	87
Rys.6	Mapa obszarów glebowo-rolniczego Gminy Pyzdry	97
Rys.7	Mapa obszarów zagrożenia powodziowego w skali dorzeczy Gminy Pyzdry	101
Rys.8	Mapa obszarów cennych przyrodniczo Gminy i Miasta Pyzdry	104
Rys.9	Mapa obszarów ochrony krajobrazu kulturowego Gminy i Miasta Pyzdry	107
Rys.10	Mapa obszarów o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych na terenie Gminy i Miasta Pyzdry	110
Rys.11	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy i Miasta Pyzdry	112
Rys.12	Tereny o wartościach historycznych i kulturowych Gminy i Miasta Pyzdry	115
Rys.13	Tereny o funkcjach usługowych w Gminie i Mieście Pyzdry	116
Rys.14	Tereny o funkcjach mieszkalnych w Gminie i Mieście Pyzdry	117
Rys.15	Obszary rozwoju gospodarczego Gminy i Miasta Pyzdry	118
Rys.16	Tereny zielone (las, zieleń urządzone, obszary chronionego krajobrazu) Gminy i Miasta Pyzdry	119
Rys.17	Tereny rolnicze (grunty rolne, łąki, pastwiska, sady) Gminy i Miasta Pyzdry	120
Rys.18	Wody powierzchniowe i podziemne Gminy i Miasta Pyzdry	121
Rys.19	Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatywnym zasięgu	123
Rys.20	Zasięg Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania	124
Rys.21	Kierunki działania w ramach realizacji celu: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	125
Rys.22	Mapa jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się w Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej oraz w powiecie wrzesińskim i średzkim	126
Rys.23	Poznańska Aglomeracja Metropolitalna – model struktury funkcjonalno- przestrzennej (28 programów strategicznych)	128
Rys.24	Budżet UE 2021- 2027 i plan odbudowy infografika	154